

7
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 871
12 FEBRUARIE 1972

În șapte zile

Se spune uneori că graiul cifrelor e rece, sec, fără viață. Complet neadevărat. Dimpotrivă, cred că oricărui om al muncii, indiferent în ce sferă de producție lucrează, oricărui cetățean al acestei țări, graiul exact al cifrelor și datele cuprinse în Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială pe anul 1971 l-a încălzit inima, l-a făcut să se simtă mîndru că trăiește în România socialistă, că este constructor și beneficiar la ceea ce definim: opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Din acest motiv vă invit a reflecta la ceea ce au simțit copiii care au pășit anul trecut în cele 3 500 săli de clasă noi; la studenții care sînt găzduiți în cămine noi; la țărani din cele 500 sate în care s-a aprins pentru prima dată lumina electrică; la cetățenii din Alexandria, Baia Mare, Caransebeș, Galați, Miercurea Ciuc și Slatina, care au văzut inaugurîndu-se noile lor spitale; la zecile de mii de familii care s-au mutat în 152 000 locuințe date în folosință în 1971; la populația din Mehedinți, Olt, Covasna, Buzău, Ialomița, Botoșani, Harghita, meleguri patriarhale altădată, unde industrializarea cunoaște cele mai înalte ritmuri de dezvoltare din țară; la atîția și atîția muncitori, ingineri și tehnicieni care știu că fiecare cifră — care reflectă producția realizată — de oțel, petrol, de mașini și utilaje, de energie electrică sau de bunuri de consum — cuprinde și o parte din munca lor, din efortul fizic și spiritual de un an de zile.

Rezultatele de prestigiu obținute în cursul anului 1971 ne invită și la o meditație mai profundă. Chiar la o parcurgere sumară a Comunicatului remarcăm că legitatea reproducerii largite își găsește materializarea în dezvoltarea cu precădere a industriei mijloacelor de producție față de producția de bunuri de consum, dar, totodată, în 1971 sectorul bunurilor de consum a cunoscut ritmuri ridicate, ceea ce reflectă o preocupare atentă a partidului și statului nostru față de cerințele de consum ale populației.

Un alt element important îl constituie întărirea poziției conducătoare a industriei în economie, situație care rezultă din faptul că în acest an ponderea industriei în venitul național a crescut la 61,8 la sută. Ponderea produselor noi sau modernizate este o expresie a orientării ferme spre accentuarea laturilor calitative ale procesului de industrializare. Dacă urmărim concretizarea imperativului de ridicare a nivelului eficienței economice, Comunicatul ne relevă sporirea productivității cu aproape 6 la sută, reducerea cheltuielilor materiale pe întreaga industrie și economii prin reducerea consumurilor specifice.

Tocmai pe baza succeselor repute în îndeplinirea sarcinilor de plan în anul 1971 o seamă de unități fruntașe au lansat, în această săptămînă, însuflețitoare chemări la întrecerea socialistă. În această valoroasă acțiune de masă, conștiința înaltă, socialistă, se manifestă și — și găsește un larg cîmp de afirmare, de acțiune, determină în mai mare măsură atragerea oamenilor muncii la conducerea activității economice și la valorificarea inițiativei lor creatoare.

Ceea ce este remarcabil în această etapă a întrecerii socialiste sînt elementele calitative noi. Obiectivele întrecerii urmăresc în mod concret valorificarea superioară a materiilor prime, folosirea deplină a capacităților, continua reducere a cheltuielilor de producție, adică, în esență, ridicarea calitativă a întregii activități economice. Această direcție a întrecerii socialiste derivă din Programul de dezvoltare a industriei în actualul cincinal, program a cărui caracteristică este exprimată tocmai de imperativul eficienței economice. Dacă în Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România am întîlnit o parte din materializarea acestui imperativ, acum, la începutul bătăliei pentru îndeplinirea sarcinilor de plan pe anul 1972, îl întîlnim ca obiectiv central al tuturor participanților la întrecere.

Pe traseul îndeplinirii acestui obiectiv central se înscrie și Conferința pe țară a cadrelor de conducere din întreprinderi și centrale industriale și de construcții, deoarece aici se vor analiza rezultatele obținute pe calea ridicării calitative a activității industriei noastre și se vor elabora directive de orientare, precum și măsurile necesare pentru perfecționarea în continuare a întregii activități.

Dacă urmărim acțiunile și pregătirile care au loc în aceste zile pentru întîmpinarea Congresului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, în lumea satelor, remarcăm caracterul de lucru, analiza și concentrarea eforturilor tuturor spre soluționarea problemelor legate de perfecționarea întregii activități economice.

Deci, pe primul plan, dominant din ce în ce mai puternic, obiectivul central, eficiența economică, concentrează toate forțele active materiale și spirituale ale țării...

Mihai MİRZA

Marti, 8 februarie 1972

săptămîna în imagini

însuflețite chemări la întrecere

Mobilizîndu-și toate forțele materiale și umane pentru îndeplinirea și depășirea prevederilor sarcinilor de plan pe 1972, noi colective de unități fruntașe din industrie și construcții adresează entuziaste chemări la întrecere către toate colectivele din întreprinderile ramurilor respective. Obiectivele majore ale acestor chemări sînt rezultatul analizelor temeinice, pe care oamenii muncii le-au întreprins asupra resurselor existente, în scopul depășirii indicatorilor de eficiență economică a planului.

Prin asemenea angajamente însuflețitoare, care exprimă încrederea și adeziunea totală la politica internă și externă a partidului nostru, se recomandă și chemarea la întrecere lansată de siderurgiștii hunedoreni. Prin folosirea intensivă a capacităților de producție, prin ridicarea pe o treaptă superioară a muncii politico-educative și de pregătire profesională, prin perfecționarea continuă a întregii activități, harnicul colectiv al Combinatului siderurgic Hunedoara s-a angajat să-și depășească sarcinile de plan, față de nivelurile cantitative și valorice ale producției industriale planificate, cu 60 milioane lei la valoarea producției marfă, cu 1 500 tone la cocs metalurgic, cu 15 000 tone la fontă, cu 20 000 tone la oțel, cu 15 000 tone la laminate, total din care: finite 10 000 tone.

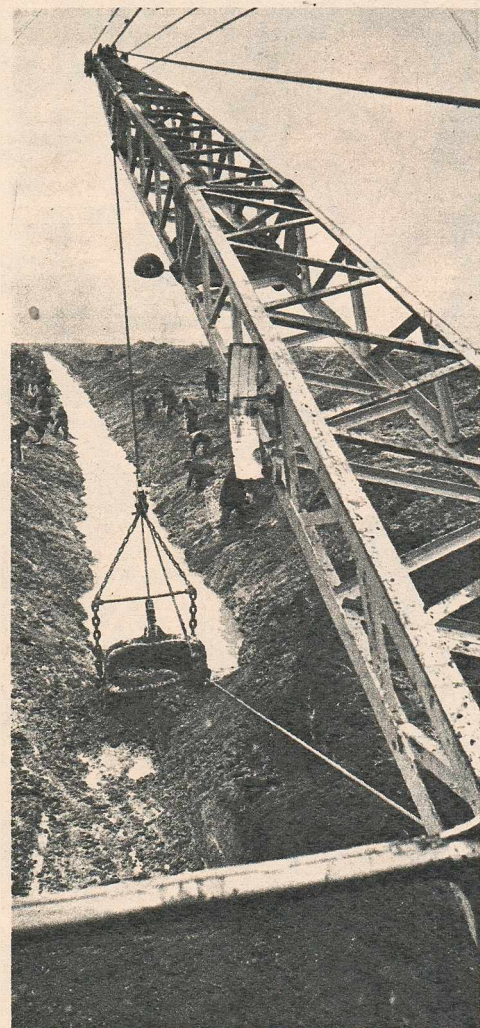
un vast și mobilizator program

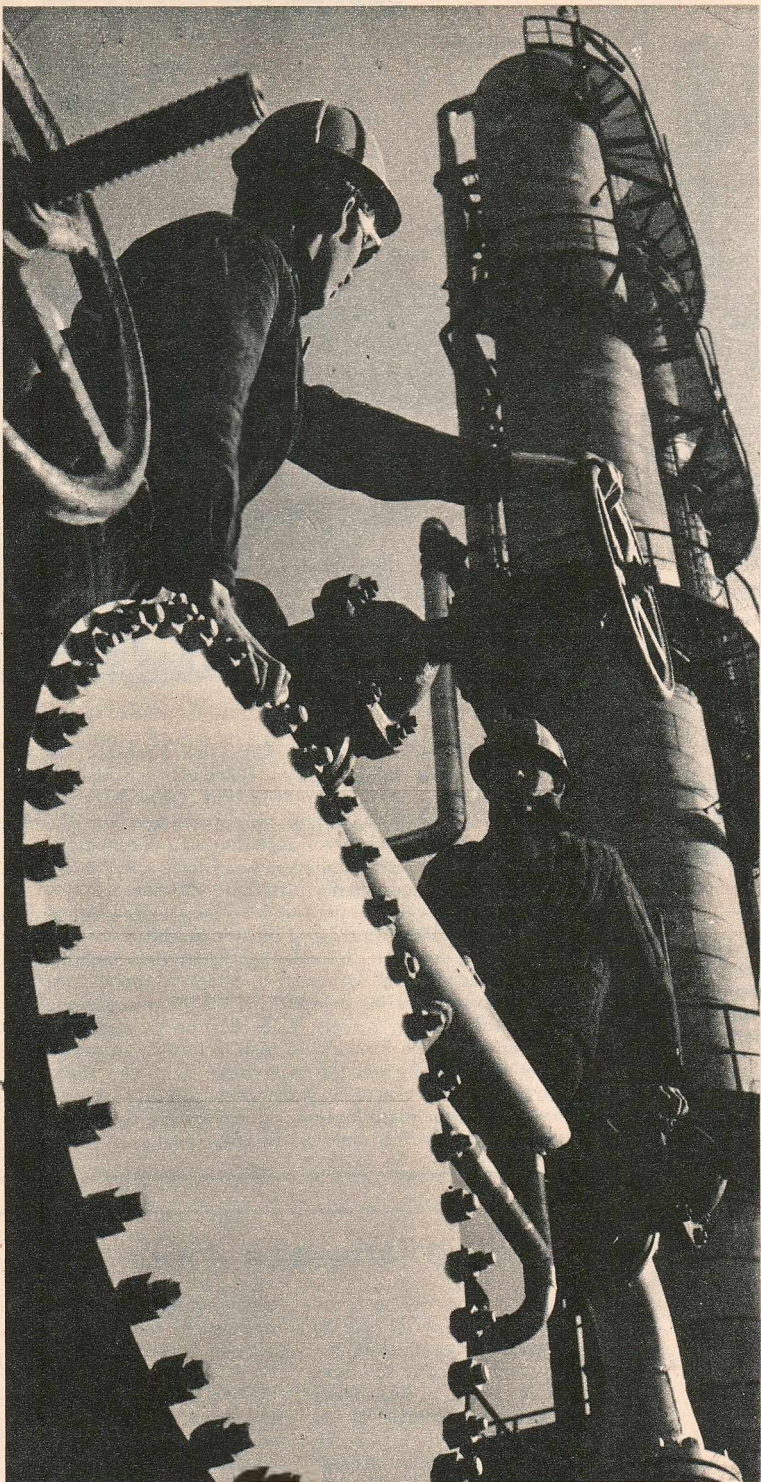
În aceste zile premergătoare deschiderii celui de-al II-lea Congres al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție — în capitalele județelor noastre se desfășoară conferințele uniunilor județene ale cooperativelor agricole.

Expresie a democratismului orînduirii noastre, conferințele reprezintă o formă eficientă de participare a țărânimii cooperatiste la rezolvarea treburilor obștești, la luarea celor mai însemnate decizii.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm și cu sentimentul unei înalte responsabilități, delegații la conferințe s-au angajat să mărească fertilitatea solului și să nu lase nici o palmă de teren necultivată, să realizeze cu cheltuieli materiale cît mai reduse producții vegetale și animale sporite, să livreze la fondul de stat cantități de produse mai mari decît cele contractate, să dezvolte puternice sectoare de activități industriale, să generalizeze acordul global, formă superioară de organizare și retribuire a muncii, să sporească averea obștească, factor important de întărire a cooperativelor agricole, să stabilească mijloacele și căile de înfăptuire, la un înalt nivel de eficiență economică, a tuturor sarcinilor ce revin oamenilor muncii de pe ogoare în 1972 și în ceilalți trei ani ai actualului cincinal.

Pe ordinea de zi și la loc de cinste se află și programul de îmbunătățiri funciare. În județul Brăila — delegații cooperativelor din Pitulați, Cotu-Lung, Șutești, Ibrianu, Racovița, Corbu, Măxineni, Gulianca, Jugureanu, Latinu, Jirlău, Ciineni, au propus să se efectueze prin muncă voluntar-patriotică lucrări de îndiguirii, care să protejeze 5 950 de hectare și să se execute sisteme locale de desecare care să îndepărteze excesul de umiditate pe 10 000 de hectare. Desecarea acestei suprafețe va aduce cooperativelor agricole un spor de recoltă cifrat la cel puțin 30 000 tone de cereale.

productivitatea muncii — indicator al eficienței economice

Productivitatea muncii — acest indicator de bază care oglindește sintetic modul în care este folosită capacitatea de producție și forța de muncă din fiecare unitate economică — va constitui și în cadrul apropiatei Conferințe pe țară a cadrelor de conducere din întreprinderi și centrale industriale și de construcții, un nou prilej de apreciere a muncii efectuate, de analiză riguroasă a rezultatelor obținute, a deficiențelor care mai persistă.

După cum ne informează cifrele statistice, productivitatea muncii a fost în 1970 de 1,45 ori mai mare decât în 1965, iar în 1975 ea va trebui să fie de 2,55 ori mai ridicată față de același an de referință, creșterea unui singur procent fiind echivalent cu un plus de producție în valoare de 5 miliarde lei.

Dirijarea activității spre cote superioare de eficiență constituie o preocupare permanentă și pentru colectivul Centralei industriale de prelucrare a țiteiului din Ploiești (fotografia alăturată), iar rezultatele dobândite în prima lună a noului an se dovedesc optimiste; producția globală planificată a fost depășită cu 1,91 la sută, iar producția marfă cu 1,37 procente. Menționăm, totodată, un fapt cit se poate de pozitiv: *întregul spor de producție a fost obținut pe seama creșterii productivității muncii.*

Un exemplu edificator și nu singurul de acest fel. Să nu uităm însă că, dacă în 1971 productivitatea realizată pentru un salariat din industria republicană a fost cu 5,9 la sută mai mare decât în 1970, în această cifră globală au fost cuprinse atît rezultatele de prestigiu obținute de către unele întreprinderi cît și cele ale unor unități care s-au situat sub nivelul prevederilor stabilite. Or, optimizarea generală a procesului de producție — în cadrul căruia creșterea productivității muncii și reducerea consumurilor specifice reprezintă direcții hotărîtoare — constituie o sarcină fundamentală pentru toate unitățile industriei republicane. Și în această privință, fără îndoială, unitățile industriale ale țării vor beneficia de un neprețuit ajutor și de un fructuos schimb de experiență în urma dezbaterilor și deciziilor elaborate în cadrul apropiatei Conferințe pe țară a cadrelor de conducere din întreprinderi și centrale industriale și de construcții.

mecanizatorii întîmpină primăvara

Anul acesta, meteorologii apreciază sosirea primăverii mult mai devreme ca de obicei. Tocmai de aceea și mai mult decît altădată, mecanizatorii de pe întreg cuprinsul țării sînt datori să urgenteze îndeplinirea exemplară a planului de reparații și de revizuire a tuturor uneltelor agricole.

Imaginea alăturată a fost realizată la I.M.A. Popești-Leordeni, unde, printr-o planificare riguroasă și o activitate susținută, mecanizatorii au izbit să realizeze, pînă la data cînd încredințăm tiparului aceste rînduri, peste 90% din planul de reparații.

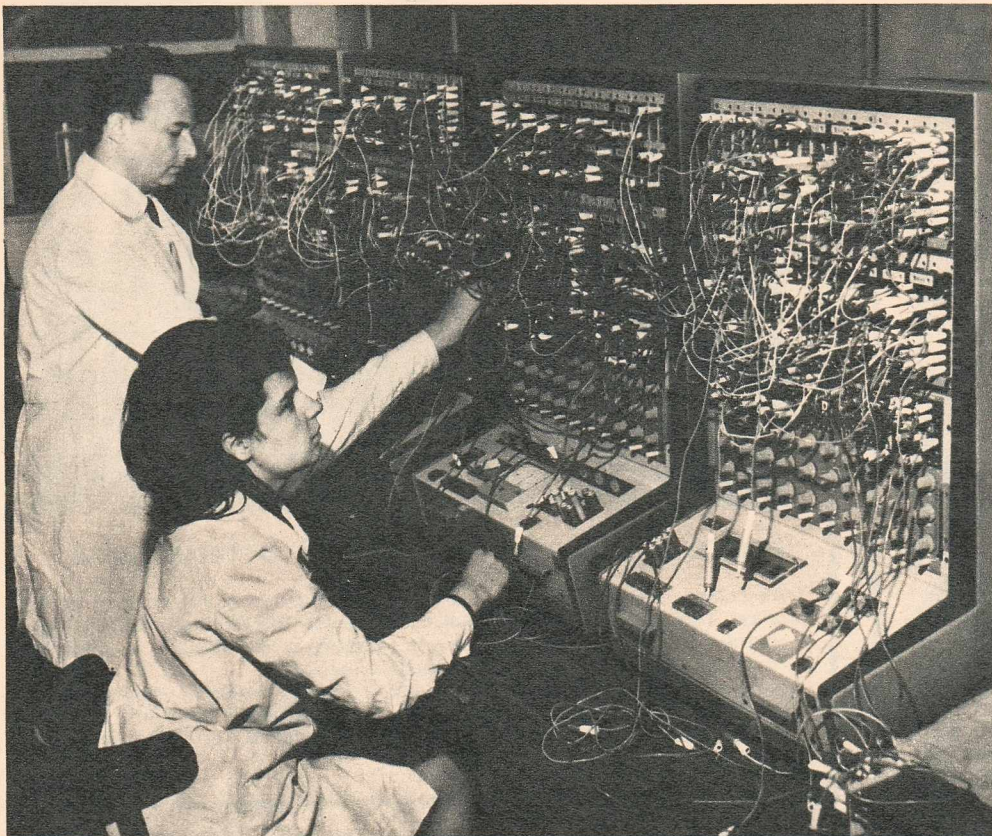
În semn de omagiu pentru marele Caragiale, în aceste zile cînd s-au împlinit 120 ani de la nașterea sa, formațiile de teatru de pe tot cuprinsul țării țin să sărbătorească evenimentul prin spectacole festive. În fotografia alăturată, un grup de «personaje» create de formația de teatru C.C.A., cu ocazia unui spectacol omagial realizat de regizorul Daniel Georgescu.

«Mai povestește-mi o dată, mămico, basmul cu Împăratul Roșu»...

O dată, de două ori, de trei ori. În prezent, nevinovata dorință a micilor noștri prieteni, dispuși de a asculta zile la rînd una și aceeași poveste, poate fi satisfăcută nu numai prin sollicitudinea părinților ci și mulțumită istorioarelor imprimare pe disc. Iată și titlul cîtorva dintre primele povești înregistrate la «Electrecord»: basmul dramatizat «Înșir-te măr-gărite» de Victor Eftimiu și un disc cu patru basme de Andersen («Fetița cu chibriturile» în lectura lui Octavian Cotescu, «Privighetoarea», basm dramatizat de Dumitru Petrescu, «Amnarul», dramatizare de Gh. Ștefan, și «Lebedele», dramatizare de Ioana Toma Zamfir). A mai fost realizat apoi un disc în limba maghiară (poveste de Benedik Elek) și mai multe povești datorate Fraților Grimm și povestite în limba germană.

tehnica în ajutorul părinților

o premieră de un fel deosebit

Recent a avut loc la Institutul de cercetare și proiectare pentru industria electrotehnică din București o premieră de un fel deosebit: un computer a preluat sarcina calculării salariilor personalului institutului. El face singur în trei ore munca a cinci contabili într-o lună. Și fără nici cea mai mică greșală. Autorul programului este tânărul matematician Gh. Valentin. Mașina fiind prea... productivă pentru o singură unitate, fie ea de dimensiunile I.C.P.E., ea și-a oferit «serviciile» Fabricii de cabluri și materiale izolatoare și Uzinei «Acumulatorul».

Laboratorul de programare și calcul electronic de la I.C.P.E., sub conducerea tov. ing. M. Cehan Racoviță, abordează în prezent și o altă problemă de mare însemnătate practică: trecerea documentării institutului pe seama calculatorului. Mașina «citește» articole de specialitate, înregistrează în memoria sa brevetele afectând industria electrotehnică, în fine, tot ce poate prezenta interes pentru cercetătorii institutului. Astfel, calculatorul le va furniza toate informațiile dorite în problema respectivă: titlurile articolelor, sursa, rezumate. Totul gata dactilografiat. Nu a mai rămas decît principalul, — și aceasta nu o poate face mașina — ca omul să interpreteze aceste date și să nască ceva nou.

În fotografie: calculatorul analogic al Institutului de cercetare și proiectare pentru industria electrotehnică, «în acțiune»: modelînd funcționarea unui generator cu excitație statică. Procese tehnice complicate pot fi astfel studiate și... ameliorate, înainte ca ele să se fi desfășurat în realitate.

Pagini realizate de:
Liviu TIMBUS
Petre ANGHEL
și Eugen IAROVICI

Ansamblul folcloric de stat al Republicii Populare Ungare, prezent pe scena românească — București și Cluj — începînd cu 18 februarie, a fost înființat în 1951. De atunci a susținut spectacole în 27 de țări, a obținut numeroase premii și distincții în cadrul unor festivaluri internaționale, recomandîndu-se pretutindeni prin înalta ținută a spectacolelor sale. Repertoriul ansamblului cuprinde patru programe diferite.

În repertoriul orchestrei predomină piese muzicale romantice, specifice secolului trecut, dar și muzica maghiară din ultimele două veacuri, program care reînvie tradiția virtuozității violonistice a vechilor șefi de tarafuri. Formația corală prezintă opere datorate marilor compozitori maghiari contemporani, Béla Bartók, Zoltán Kodály, Lajos Bárdos, precum și opere corale europene de la preclasicii pînă la autori contemporani. Corpul de balet include în repertoriul său, în afara unui basm popular în trei acte, un program de balade, reprezentarea dramatică a unor piese într-un act, acestea din urmă inspirate din poezia populară și din viața de toate zilele.

tradiții vechi, noi dimensiuni

Dintotdeauna locuitorii din nordul Moldovei s-au îndeletnicit cu creșterea vitelor. Această mare tradiție a căpătat în zilele noastre noi dimensiuni, prin ajutorul amplu, multilateral, acordat de stat crescătorilor de animale. Stimulați, ca urmare a noilor avantaje materiale acordate de stat, locuitorii din multe sate amplasate în această zonă au luat hotărîrea să valorifice un număr sporit de animale și produse alimentare. Astfel, gospodarii din comuna Vama au încheiat contracte pentru 572 viței, cei din Dorna Candrenilor pentru 1 163 viței, iar crescătorii de animale din Vatra Moldoviței au încheiat contracte pentru 436 taurine, 221 porcine și 424 ovine. Contracte importante au mai fost încheiate și cu locuitorii ai altor multor comune, printre care amintim: Poiana Stampei, Pojorîta, Stulpicani, Fundu Moldovei. De la Direcția agricolă a județului Suceava aflăm că pînă în prezent s-au încheiat contracte cu statul pentru livrarea a peste 40 500 viței și circa 2 500 porci și bovine. Sînt cifre mult superioare celor de anul trecut, atestînd eficacitatea deosebită a unor măsuri menite să stimuleze creșterea animalelor, producerea unei cantități mereu sporite de produse agroalimentare, în scopul îmbunătățirii continue a aprovizionării populației.

cei care lansează moda

În cadrul măsurilor luate de Ministerul Industriei Ușoare pentru ridicarea nivelului calitativ al producției, cu cîteva luni în urmă a luat ființă Institutul de creație și de estetica producției. Aici se aplică acel principiu înțelept de ridicare a rolului creatorului în industria ușoară, de a lărgi sortimentele folosind materiile prime din țară, de a studia și a crea noi ambalaje practice, ieftine și atrăgătoare. Caracteristic pentru munca acestor creatori este faptul că ei lucrează într-un mare avans, cîteodată chiar și de 2—3 ani, față de momentul în care cumpărătorul iese mulțumit din magazin cu pachetul frumos ambalat. Imaginația lor trebuie să se strecoare prin meandrele unor procese tehnologice specifice unor fabrici, să nu o ia razna, dincolo de posibilitățile de aprovizionare cu ma-

terii prime, și să-și strunească impulsurile creatoare în limitele unor prețuri bine stabilite. Cu o mină pe pulsul modei mondiale, gîndind la problemele schițate mai sus, creatorii de la institut trasează cu cealaltă mină linia modei noastre din vara aceasta, din iarna care vine... Institutul ține o legătură permanentă cu instituții similare din străinătate, primește și difuzează creatorilor o documentație vastă. Așa, spre pildă, s-au difuzat creatorilor și întreprinderilor specializate din țară palete cu culorile care se preconizează a fi folosite pentru îmbrăcăminte în primăvara și vara anului 1973, se prezintă creatorilor linia de creație la țesături și îmbrăcăminte, sînt în curs de elaborare proiecte pentru articole de uz gospodăresc cum ar fi: tacîmuri, articole de mase plastice, ceramică, sticlărie etc.

ION VOICU, interpretul de faimă mondială, într-o postură cu care ne-a obișnuit de curând: aceea de dirijor.

Fotografie de
Elena GHERA

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București,
Piața Științei 1, Sectorul 1
Căsuța poștală 4112. Of. 33.
Telefon 17.60.10—int. 1744.
TIPARUL executat la Combi-
natul poligrafic «Casa Științei»

o mare acțiune— autoutilarea

Ca urmare a atenției deosebite pe care conducerea partidului și statului nostru o acordă acțiunii de autoutilare, în numeroase fabrici și uzine din țară se intensifică activitatea de creare a utilajelor și instalațiilor necesare economiei. În cadrul Uzinei de autoturisme — Pitești, de exemplu, s-a realizat un agregat cu performanțe superioare, al cărui preț de cost este cu mult mai mic decât prețul solicitat de firmele străine. În cadrul aceleiași acțiuni, uzina piteșteană a realizat un stand de probe pentru autoturismul Dacia 1300 și alte utilaje și instalații.

imagini

INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

de la aliment la... medicament

O carte apărută la editura «Apimondia», intitulată pe înțelesul tuturor «Produsele albinelor în sprijinul sănătății omului» (autori: Const. L. Hristea, membru de onoare al Asociației crescătorilor de albine din R.S.R., și dr. Mircea Ialomițeanu, medic primar la spitalul «Dr. Victor Babeș» din București), ne prezintă o parte din «miracolele» ce ni le-or oferi mierea, lăptișorul de matcă și polenul. Întrucât această lucrare a apărut în două ediții (epuizate), bucurându-se de un interes deosebit din partea publicului, am socotit util să solicităm un interviu unuia dintre autori — respectiv doctorului Mircea Ialomițeanu. Iată ce declară domnia-șo colaboratorului nostru F. Urseanu:

— Lucrarea a stîrnit interes deoarece multă lume consumă produse apicole cît și polen. Explicația principală: mierea, lăptișorul de matcă și polenul conțin, după cum se știe, elemente de o reală valoare energetică. «Consumul de miere, — ca să ne referim numai la acest produs — a declarat Sir Edmond Hillary după ce a cucerit Everestul, mi-a fost de un prețios ajutor pentru obținerea victoriei». Alături de valoarea lor alimentară neprețuit de mare, produsele apicole, datorită calităților pe care le au, pot constitui și un prețios sprijin ca auxiliare ale produselor medicamentoase clasice în tratarea unor afecțiuni. Toată lumea trebuie însă să știe că valoarea terapeutică a mierii, a lăptișorului de matcă și a polenului e limitată, aceste produse trebuind privite întotdeauna ca adjuvanți în terapia clasică a unor anumite boli — medicul fiind singurul care hotărăște dacă trebuie luate. Mierea — continuă interlocutorul nostru — a fost folosită din cele mai vechi timpuri la vindecarea arsurilor și a plăgilor; polenul, ceva mai târziu, în carențele alimentare; lăptișorul de matcă, la combaterea anemiei. Produsele apicole au un conținut bogat în substanțe proteice, în monozaharide, în vitamine — elemente de bază care în mod

normal intră în terapia bolilor, în special a celor de ficat. Personal, cercetez de opt ani fenomenul. În acest timp, după tratamentele obișnuite, medicamentoase, am aplicat convalescenților bolnavi de hepatită epidemică, hepatită cronică, ciroze hepatice, cura de miere și polen, obținînd rezultate bune în multe cazuri. Ruxandra R., elevă în clasa a XI-a a unui liceu din Capitală, de pildă, suferindă de la cinci ani de hepatită cronică evolutivă, grație unei cure suplimentare cu miere și polen este acum bine; I.F., inginer electronist, pensionar (70 de ani), supus unei cure asemănătoare s-a refăcut, de asemenea, după o hepatită cronică cu mers cirogen; M.M., profesor din București, după un cancer gastric cu metastaze peritoneale și hepatice, tratat și el în convalescență cu dozele necesare de miere și polen a fost pus pe picioare.

— Cine mai aplică apiterapia?
— După cîte știu, un medic din Timișoara. În străinătate (Franța, U.R.S.S., Suedia) sînt spitale care au secții speciale de apiterapie. Cred că cercetarea aprofundată, științifică, a acestei metode ar putea face din produsele pe care ni le oferă inteligenta și harnica albină un medicament adevărat. Nu uitați că apicultorii nu fac cancer (doar șapte cazuri la aproape 20 000), că întepati mereu de albine se îmbolnăvesc foarte rar de reumatism; în sfîrșit, că în multe locuri din lume numeroși crescători de albine gustînd mereu din miere, ating vîrsta respectabilă de o sută de ani.

Țin să subliniez — și cu aceasta se încheie convorbirea noastră — că unii apicultori recomandă produsele apicole drept un panaceu universal, ceea ce, bineînțeles, nu corespunde realității.

Uzina Electromagnetica din Capitală este cea mai mare producătoare de echipamente de telecomunicații și automatizări în transporturi din țară.

În 1971 s-au realizat un număr însemnat de linii automate cu care au fost înzestrate noile centrale automate din București și alte orașe, ceea ce a permis automatizarea convorbirilor interurbane. Aspect din secția montaj-centrale automate.

cititorii către cititori

După cum s-a mai precizat (vezi «Dialog cu cititorii» din «Flacăra» nr. 5 din 29 ianuarie), o rubrică de tradiție a revistei noastre și îndrăgită de cititorii ei (temporar absentă din pagini) va reapărea în curînd: Cititorii către cititori. Repunem, așadar, la îndemina tinerilor cititori (și nu numai tineri) din întreaga țară o cale lesnicioasă de a intra în corespondență unii cu alții pe teme precise: teatru, cinema, literatură, muzică, turism, viața tineretului, filatelie, schimb de ilustrate (la rîndul lor tematice sau nu) etc., etc., aria temelor și a subiectelor nefiind limitată ci, dimpotrivă, lăsată deschisă pentru gusturi și fantezie cît mai largi cu putință. Reamintim însă cîteva din obligațiile elementare ale corespondenților. 1) Să atașeze la corespondență cuponul special decupat din revistă, cunoscînd că fără acesta corespondența nu va fi publicată; 2) să-și transcrie corect și complet numele și prenumele, adresa, eventual vîrsta și ocupația; 3) să răspundă cu soliditate, cuviincios și civilizată la corespondența primită în urma inserării proprii lor propuneri; 4) să anunțe la timp persoanele cu care au intrat în corespondență despre orice schimbare de adresă, stare civilă, intenția de schimbarea temei etc.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

o monografie

«O cultură națională năzuind spre universalitate — spunea în anul 1937 marele George Enescu — se caracterizează înainte de orice prin «durată», prin firul neîntrerupt al Istoriei, venind, dinspre înaintași spre viitorime, într-o neobosită transmitere a ștafetei ce întruhipează strădaniile, speranțele și idealurile unui popor». Poate că nici o încercare anterioară închinată titanului muzicii românești nu i-a exprimat mai deplin gîndul ca recent apăruta monografie «George Enescu», operă colectivă de proporții monumentale, menită să explice nu numai prodigioasa personalitate a muzicianului, surprinsă în toate ipostazele sale: compozitor, violonist, pianist, dirijor sau pedagog, ci și să fundamenteze un ilustru fenomen de cultură, ale cărui iradiații au fecundat toate domeniile spiritului, dînd unui popor și unui moment al Istoriei dimensiuni maxime.

Enciclopedia «George Enescu» — fruct al unei munci imense, al unei pasiionate probități științifice, al unui devotament fără margini pus în serviciul descifrării celui mai aparent insignifiant detaliu din viața și opera prodigiosului muzician — impune prin claritatea gîndirii, prin siguranța de orientare ce a stat la temelia organizării unui material uriaș, clădit somptuos, într-un stil original și plin de grație, ca însăși opera marelui Enescu. Abătîndu-se de la normele clasice ale genului, lucrarea nu e o reconstituire sînd sub tirania timpului consumat, ci se constituie într-o vastă simfonie în care amănunțele vieții se împletesc cu cele ale creației, într-o fuziune intimă, inextricabilă, consemnînd în același timp toate reverberațiile de gîndire, simțire și influențare a mediului și vremii peste care titanul și-a pus pecetea.

Fiecare aspect al analizei artei enesciene ar merita subliniat: finețea cu care e studiată măiestria interpretului, gîndirea ce a stat la temelia științei sale dirijorale, după cum nu ne-am ierta să nu facem o mențiune specială cu privire la felul cum este analizată opera Oedip, pentru a cărei înțelegere se propun ipoteze de studiu inedite. De asemeni, merită o subliniere specială felul cum este privită creația enesciană în contextul artei universale. Dacă la aceste merite adăugăm grija împinsă pînă la o fericită și laudabilă pedanterie în stabilirea fiecărui detaliu de viață și creație legate de fascinantă figură a unui geniu ce a exprimat la absolut genul poporului său, dacă la toate aceste expresii devotate ale unui îndrituit sentiment de pietate și ale unei abnegații științifice exemplare în care a fost scrisă cartea, adăugăm condițiile grafice excepționale de care s-a bucurat monografia, se va înțelege de ce n-am exagerat cînd am spus că ne aflăm în fața unei opere monumentale, demne de memoria aceluia ce s-a înscris pentru eternitate în memoria poporului său și a cărui amintire sporește în lumină, o dată cu trecerea vremii.

LA ORDINEA ZILEI: CONTRACTELE ECONOMICE (V)

1. **OLIMPIU MUNTEANU:**
...Nu există activitate economică izolată, lipsită de conținut și orizont politic.
2. **CORNEL CEUCA:**
...Studiul pieței trebuie făcut și de întreprinderile producătoare de bunuri de consum.
3. **GHEORGHE GRIGA:**
...Există rețineri și din partea industriei când e vorba de a încheia din vreme contracte cu comerțul.
4. **GUSTAV BRSCHLIK:**
...Datorită reșanțelor furnizorilor avem dificultăți în realizarea planului de desfacere.
5. **DAMIAN ȘERBĂNESCU:**
...Există colective care se ocupă cu studiul pieței.
6. **DORIN STAIKU:**
...Partenerii beneficiari întârzie încheierea contractelor.
7. **MIRON POPESCU:**
...Fiecare conducător de întreprindere este un agent responsabil pe plan macroeconomic.

În primul rînd, un act de responsabilitate socială

În întreaga țară se desfășoară o activitate laborioasă pentru îndeplinirea cu succes sarcinilor celui de-al doilea an al planului cincinal de dezvoltare economico-socială. Din începutul acestei luni unitățile industriale sînt animate de entuziasmul oamenilor muncii antrenăți în întrecerea socialistă pentru depășirea prevederilor planului. În acest context, încheierea la termen a tuturor contractelor economice și îndeplinirea tuturor prevederilor pe care le cuprind au o importanță deosebită. Din acest motiv, redacția noastră a organizat o masă rotundă cu specialiști conducători de întreprinderi, pentru a pune în discuție și a releva cîteva dintre aspectele mai importante, actuale, pe care le ridicăm acum aplicarea și respectarea legii contractelor economice.

La discuțiile organizate de noi și-au exprimat părerile:

GUSTAV BRSCHLIK, director comerțului la Întreprinderea de comerț cu ridicata textilă încălțăminte din Timișoara;

CORNEL CEUCA, directorul Direcției comerciale-Mureș;

GHEORGHE GRIGA, director coordonator la Întreprinderea comerțului cu ridicata pentru produse alimentare Baia-Mare;

Ing. **OLIMPIU MUNTEANU** din Brașov;

Ing. **MIRON POPESCU**, expert instructor principal;

Ing. **DORIN STAIKU**, directorul Întreprinderii mecanice Sadu-Gorj;

Ing. **DAMIAN ȘERBĂNESCU**, directorul Uzinelor de produse sodice-Gorj.

GRIGA GH. Ziarele de miercuri, 2 februarie, au publicat Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România în anul 1971.

Încep cu acest lucru discuția noastră, întrucât progresele înregistrate prin îndeplinirea sarcinilor de bază ale planului de stat se datoresc pe de o parte realismului prevederilor și străduinței oamenilor muncii, iar pe de altă parte condițiilor create de măsurile luate de partid și de stat în ultimii ani pentru îmbunătățirea întregii activități economice și sociale.

Printre aceste măsuri un rol important l-a avut și îl are tot mai mult aplicarea legii contractelor economice care a sporit eficiența reglementării dintre producător și beneficiar.

BRSCHLIK G. Incontestabil că după apariția legii 71 din 1969 privitoare la contractele economice am putut constata cu toții o serie de avantaje ale acestora care se repercutează în mod pozitiv în relațiile dintre contractanți.

Voi menționa numai câteva dintre ele, pe care le-am reținut din propria mea experiență în calitate de reprezentant al unei organizații beneficiare. Astfel, s-a instaurat o disciplină mai fermă în onorarea contractelor, nu numai în ceea ce privește respectarea termenelor stabilite dar și în privința sortimentelor și a structurii mărfurilor contractate; avem acum posibilitatea recuperării daunelor provocate beneficiarilor de nelivrarea produselor; apar din ce în ce mai rar divergențe între parteneri pe parcursul realizării contractelor, deoarece majoritatea dificultăților sunt rezolvate în perioada precontractuală; se practică unele sisteme de informare ce permit cunoașterea din timp a produselor furnizorilor înainte de a porni la încheierea contractului; s-au creat condițiile realizării unor relații flexibile între furnizori și beneficiari prin posibilitatea de modificare a contractelor pe baza acordului ambelor părți; s-au suprimat, în marea lor majoritate, repartițiile; în cazuri de forță majoră beneficiarul este avizat în termen de 15 zile pentru a-și lua măsurile de prevedere necesare; există clauza ca și comenzile să țină loc de contract; se accentuează controlul calității prin urmărirea proceselor de producție în chiar timpul desfășurării lor. Aceste avantaje sînt numai o parte din condițiile favorabile realizării planului de stat create de sistemul de relații pe care ni-l oferă astăzi legea contractelor economice, care au determinat ca foarte multe din dificultățile și neînțelegerile dintre beneficiari și furnizori să fie înfruntate frecvent înainte de apariția acestei legi, să fie înlăturate.

Ing. STAIU D. Voi începe cuvîntul meu pornind de la un element fundamental. Articolul 2 al legii 71 definește contractul economic ca instrument de planificare ce servește la fundamentarea planurilor anuale ale întreprinderilor pe baza prevederilor cuprinse în planul cincinal și de perspectivă. Cred că trebuie reținut faptul că această lege ne fixează nu numai un cadru de obligativitate în ceea ce privește răspunderile materiale, dar constituie un mijloc de atenționare asupra îndatoririi de a îndeplini planul de stat. Planificarea eficientă este proprie orînduirii socialiste și poate fi aplicată științific și realist numai într-o orînduire socialistă. Planificarea centralizată este un atribut al statului socialist, un atribut al suveranității statului socialist. Conducătorul întreprinderii știe că legea contractelor economice îl atrage în primul rînd atenția asupra îndeplinirii sarcinii sale principale pe care o are față de societate, pe baza misiunii care i s-a încredințat, și anume aceea de a realiza planul de stat. Legea ne ajută în același timp, ca instrument, să ne punem pe baze temeinice, materiale, planul de producție anual, pe care să-l defalcăm în părți componente pornind de la trimestru, decadă pînă la semidecadă și chiar pe zile.

Eu consider că atunci cînd am de realizat un contract cu un beneficiar — cînd știu că Ministerul Comerțului Interior îmi cumpără în acest an x frigidere — trebuie să pornesc din vreme pregătirea capacităților de producție, a forței de muncă, a materialelor, adică a celor trei elemente principale care asigură desfășurarea în condiții optime a procesului de producție, elemente care trebuie să fie pe primul plan în atenția conducătorului întreprinderii, ca responsabil în așezarea planului pentru etapa următoare. Și în această privință o importanță mare o are perspectiva.

Din acest punct de vedere am remarcat că în prezent, cu toate că există în multe situații condițiile necesare încheierii între furnizori și beneficiari a unor contracte pe termen lung, contracte care ar permite o mai bună organizare a folosirii capacităților de producție și a forței de muncă, astfel de contracte nu se încheie decît rar. Consider că aceasta se întîmplă datorită unor rețineri manifestate mai ales de beneficiari, cărora le este probabil teamă să se angajeze pentru intervale mai mari de un an în folosirea aceluiași furnizori.

Ing. POPESCU M. Ce credeți că determină aceste rețineri?

Ing. STAIU D. Sînt de părere, dacă iau de pildă relațiile noastre cu comerțul, că nu există încă studii aprofundate și o orientare sigură în ceea ce privește evoluția pieței. De aici necesitatea de a fundamenta mai bine, de a dezvolta mai temeinic activitatea de studiu a pieței, mai ales în ce privește prognoza dezvoltării cerințelor de consum ale populației. Aceste studii trebuie să țină seama de evoluția social-economică, a structurii populației, de felul cum vor evolua cerințele de bunuri de consum atît în privința sporirii calității cît și în direcția unor cerințe estetice înalte pe care le reclama sporirea gradului de civilizație.

CEUCA C. Ceea ce spuneți dv. este adevărat, dar cred că în această etapă nu este nevoie să facem o distincție prea mare între tipurile de organizații care trebuie să se ocupe de studiul pieței. Acest studiu, după părerea mea, trebuie între-

prins atît de organizația de desfacere cît și de producătorul de bunuri. Cred că părerea că cercetarea pieței este sarcina exclusivă a comerțului a condus la o orientare greșită. Este necesar ca în primul rînd producătorul să fie cel care să-și definească cadrul de evoluție a întreprinderii pe o piață determinată, în funcție de cerințe, în timp și în spațiu.

Ing. POPESCU M. Accentuînd asupra acestui element vom înțelege că prevederile acestei legi solicită existența de studii previzionale complexe cu o sferă cît mai largă, prin utilizarea celor mai moderne tehnici de prognoză.

GRIGA GH. De altminteri, în privința reținerilor întîlnim și reversul medaliei dacă privim de pildă cooperarea dintre industrie și comerț. Există încă rețineri și din partea industriei pentru a încheia contracte cu organizațiile comerciale. La întreprinderea pe care o conduc am contracte neîncheiate însumînd valori de zeci de milioane de lei în planul de desfacere pe care sînt dator să-l îndeplinesc. Această situație nefavorabilă va fi amplificată în cazul schimbării unor sortimente și a unor produse pe parcurs de către furnizori.

Ing. ȘERBĂNESCU D. Trebuie să arăt că la nivelul departamentelor și al centrelor industriale s-au format colective care se ocupă cu studiul perspectivei pieței. Aceste colective sînt foarte largi. Ele cuprind, alături de specialiști din centrale industriale și întreprinderi, reprezentanți ai conducerii ministerelor economice și ai institutelor de proiectare care dețin multe date privind dezvoltarea cerințelor, fapt ce permite atît cunoașterea temeinică a pieței cît și extrapolarea acestor date. Activitatea acestor colective este la început și, după părerea mea, mai ales pentru a rezolva cerințele reclamate de legea contractelor economice, va trebui să se desfășoare din ce în ce mai activ.

CEUCA C. Și pe lângă Ministerul Comerțului Interior funcționează un institut de cercetări comerciale care și-a propus, printre alte obiective, o mai atentă studiere a pieței. Pînă în prezent a elaborat unele studii în legătură cu piața confecțiilor și a încălțămintei. În realizarea programului tematic al acestui institut sînt atrași economiști și cadre care lucrează în rețea. De asemenea, se folosește uzual un sistem informațional simplu cu pontarea evoluției unui volum mare de articole la desfacere. Acest sistem, pe lângă folosirea unor simple notări a cererilor nesatisfăcute, studiază, la nivelul întregii rețele, produsele în curs de formare ca cerere, conturînd în oarecare măsură pulsul pieței. Dar în cadrul întreprinderilor comerciale este într-adevăr loc foarte mult pentru a se folosi și alte forme organizatorice care să asigure sondarea pieței. La noi, la Tg. Mureș, s-a făcut o anchetă pe un eșantion de 4 500 cumpărători, care s-a dovedit foarte utilă.

BRSCHLIK C. Fără îndoială că un rol important îl are cunoașterea cît mai exactă a cererilor de consum ale populației. Dar acest lucru trebuie făcut și corelat cu capacitățile de producție ale fabricilor contractante producătoare. Pentru că există situații în care necorelarea aceasta are consecințe asupra realizării contractului la termenele stabilite. De pildă, noi avem dificultăți în realizarea planului de desfacere tocmai datorită restanțelor contractuale ale unor furnizori; Fabrica de confecții și tricotate-București, Fabrica de confecții-Craiova, Mondiala-Satu-Mare, Fabrica de confecții-Sibiu, Tricodava-București, Someșul-Cluj au restanțe importante față de noi, restanțe care ne crează această situație de care v-am vorbit.

În ultimă instanță nerealizarea contractului economic se reflectă în neîndeplinirea contractului social pe care îl avem față de populație. Acest lucru trebuie rezolvat fără doar și poate în decursul acestui an.

Ing. MUNTEANU O. Majoritatea activității întreprinderilor se desfășoară și prin relațiile de cooperare între două-trei sau mai multe unități de același profil sau de profiluri diferite. De aici rezultă foarte pregnant un aspect al responsabilității sociale a conducătorilor de întreprinderi, a colectivelor de oameni ai muncii. Nu există activitate economică izolată lipsită de conținut și orizont politic. Și în privința relațiilor dintre furnizor și beneficiar, în cadrul condițiilor create de legea contractelor economice, există implicații complexe datorită obiectului producției, relațiilor de producție, nivelului înalt de cooperare în care funcționează economia noastră socialistă.

Relev acest atribut real pornind chiar de la exemplele și discuțiile care au fost purtate pînă acum și care, după părerea mea, subliniază responsabilitatea politică a conducătorilor de întreprinderi și necesitatea de a acționa ca atare.

Ing. POPESCU M. În cadrul sprijinirii inițiativei directorilor unităților economice, în scopul folosirii depline a legii 71, consider că acești conducători de întreprinderi trebuie să-și îndrepte atenția spre întregul complex social economic al țării noastre care este constituit dintr-un ansamblu unitar de angrenaje economice și care nu trebuie privit ca și cum ar fi compus dintr-o serie de unități juxtapuse. În acest ansamblu activitatea fiecărei unități este determinată și determinantă a activității celorlalte unități economice. Nu mai considerăm deci activitatea noastră economică numai în cadrul unității noastre — care trebuie să trăiască pentru a satisface necesitățile salariaților săi, prin realizarea unui plan valoric, prin urmărirea unui aspect satisfăcător în relațiile cu forul tutelar — ci în ansamblul îndeplinirii planului întregului angrenaj economic al țării. Fie că este vorba de prognoză, fie că este vorba de îmbunătățirea relațiilor contractuale și respectarea lor, un conducător de întreprindere nu mai este doar un reprezentant al unității sale, ci un agent responsabil pe planul macroeconomic, un factor politic activ în materializarea politicii economice a partidului.

Cititorul **Florin Mihală** din comuna Brastăvăț, jud. Olt. ne sugerează să deschidem în coloanele revistei o discuție despre pasiuni (despre pasiuni constructive, bineînțeles). Ni-e foarte ușor să dăm un răspuns afirmativ acestei propuneri pentru că, de fapt, despre oameni cu pasiuni creative am scris de nenumărate ori și, fără îndoială, vom mai scrie și în viitor. Am putea spune, chiar, că toți eroii pozitivi ai reportajelor noastre sînt, în fond, oameni pasionați, pasionați pentru muncă, pentru creație, pentru binele semenilor lor. Dar sîntem convinși că numeroase victii exemplare, închinat unei mari pasiuni, au rămas încă necunoscute marelui public cititor. Ce ar fi dacă cititorii noștri ne-ar ajuta, informîndu-ne despre asemenea existențe încercate de sens? Noi le mulțumim anticipat.

De obicei, și proporțional cu alte domenii, primim puține întrebări pe teme de viață internațională. Ceea ce dovedește, probabil, că activitatea comentatorilor de politică externă de la «Flacăra» și alte publicații este mai presus de orice laudă și toți cititorii sînt perfect lămurii. Dar iată, săptămîna aceasta ne-am întîlnit cu o întrebare privind realități externe. Cititorul **Ar. Marcol** din Brăila are o nelămurire:

«Am citit că pentru viitorul exercițiu bugetar, guvernul Statelor Unite a prevăzut un deficit de peste 25 miliarde de dolari. De altfel, de mulți ani, fiecare buget nord-american se încheie cu deficite serioase, de multe miliarde. Cum se face că, în această situație, Statele Unite n-au dat încă faliment?»

Nu dispunem aici de spațiu necesar pentru o explicație amănunțită (o vom face, poate, în alte pagini ale revistei). Pe scurt, «falimentul» este evitat prin raportarea de la un an la altul a pierderilor, lucru posibil (deși nu lipsit de mari primejdii) datorită existenței unei activități economice generale intense. Deficitele sînt într-adevăr colosale: pe exercițiul 1970-1971 se prevăzuse un excedent de 1,5 miliarde dolari și s-a realizat un deficit de 23 miliarde, pe exercițiul 1971-1972 s-a prevăzut un deficit de 11 miliarde dar el va fi de cel puțin 39 miliarde. Probabil că nici pe 1972-1973 deficitul nu se va limita numai la cele 25 miliarde prevăzute. În aceste condiții, e ușor de înțeles că guvernul S.U.A. face tot posibilul pentru a împiedica (sau măcar a limita) o recesiune, o scădere accentuată a activității economice. Conducătorii nord-americani aplică în practică un fel de variantă a teoriilor economistului britanic J.M. Keynes. incurajînd un anume puseu inflaționist (care însă le cam scapă de sub control) pentru a silii mașina economică să se învîrtească mai departe. Dar aceste stimulente nu sînt numai efemere, ci și nocive, acționînd mai ales în direcția cheltuielilor militare. În bugetul actualmente în discuție sînt prevăzute 78,5 miliarde dolari pentru armată și armamente. Toate acestea nu pot să nu determine greutatea tot mai mari pentru economic; în ultimul an, creșterea masivă a șomajului și devalorizarea dolarului au exprimat într-o manieră spectaculoasă acest proces.

Cititorul **Gr. Stavrache** din Bacău ne cere scuze pentru că ne-a trimis o propunere destinată *Almanahului Flacăra pe 1973*. Nu-i acceptăm scuzele; bine a făcut, iar alții care au aceleași intenții sînt rugați să nu întîrzie prea mult cu scrisorile lor.

Doi cititoare ne solicită adrese, prima a unui cîntăreț, cealaltă a unui actor bucureștean de teatru. Am fi gata să le satisfacem dorința dacă simpaticele noastre interlocutoare și-ar fi comunicat, cumsecade, numele complet și adresa. Dar dumnealor ne-au onorat, fiecare, doar cu diminutivul prenumelui. E prea puțin sau prea mult (presupune un grad de intimitate, deocamdată inexistent în relațiile dintre redacție și cititoare). Așa că așteptăm.

P.S. Referitor la o notă apărută tot în «post-scriptum»-ul unui «Dialog» de acum câteva săptămîni, Direcția de poștă și difuzarea presei din D.P.T. ne trimite o scrisoare prin care ne informează că telegramele trimise cu prilejul Anului nou de către scriitorul Paul Anghel au ajuns aproape toate la destinație. Luăm act de această precizare. Vrem să-i asigurăm însă pe tovarășii de la poștă că oricum i-am fi crezut pe cuvînt (mai ales cînd acest cuvînt este exprimat pe o hîrtie cu antet, număr de înregistrare, semnătură și ștampilă) și că deci nu era nevoie să ne trimită și lista completă a telegramelor expediate de către cel în cauză. Trebuie să mărturisim că ne deranjează această inexistență nedorită într-un domeniu care are un caracter personal, intim, foarte bine marcat.

DEVENIREA OLTULUI

Oltul minunat dar sălbatic, Oltul puternic dar capricios, Oltul avut dar zgîrcit, Oltul pe care-l știm dintotdeauna, pornește prin noi și alături de noi pe calea împlinirii.

Să reținem în memorie data de 18 ianuarie 1972 ca zi în care a fost semnat actul de naștere al celui care va fi Oltul civilizației socialiste, pentru că la această dată Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. a analizat și aprobat studiul-cadru privind schema de amenajare a Oltului.

Pe cursul riului se prevede realizarea unei cascade compuse din 31 amenajări hidrotehnice. Caracteristicile acestor lucrări privesc energetica și irigațiile. Energetica va fi preponderentă în sectorul Făgăraș-Drăgășani, iar irigațiile în sectorul Slatina-Dunăre. Sectorul Drăgășani-Slatina va fi o zonă de interferență în care energetica și irigațiile vor avea un rol aproximativ egal. După cum s-a stabilit, uzinele hidroenergetice vor însuma o putere instalată de 1 000 MW, iar potențialul tehnic irigabil al bazinului Olt împreună cu cel al riului Vedea vor totaliza 820 000 hectare.

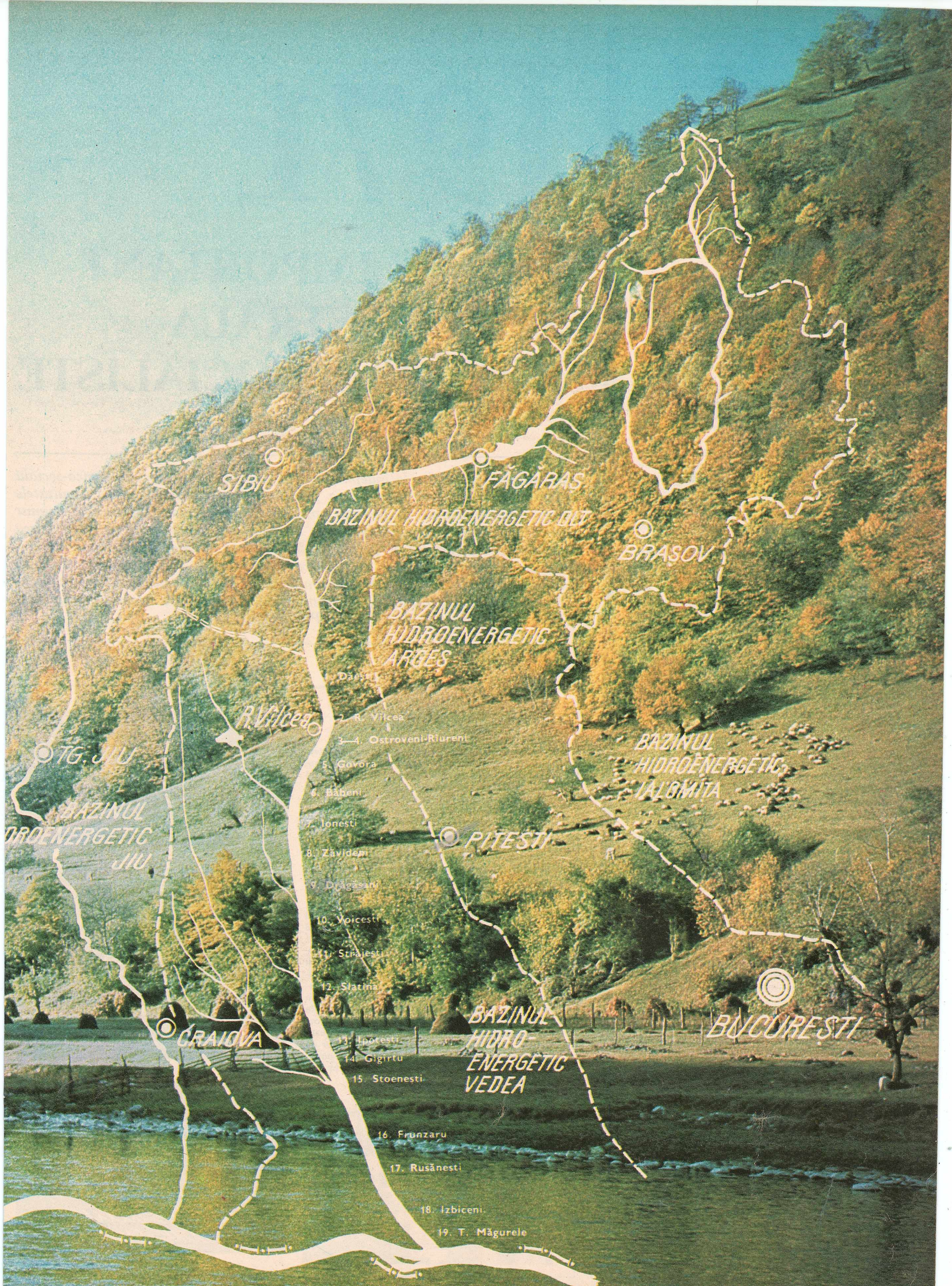
În afară de obiectivele energetice și hidroameliorative, schema de amenajare are în vedere și satisfacerea cerințelor tuturor celorlalte ramuri ale economiei naționale și ale populației, cum ar fi alimentarea cu apă potabilă și industrială a consumatorilor. Și aceștia

nu sînt puțini dacă ținem seama că suprafața bazinului Olt cuprinde 10 la sută din întreg teritoriul țării, că riul Olt străbate județele Harghita, Covasna, Brașov, Sibiu, Vâlcea și Olt, iar în sfera sa de influență imediată se află, în afară de importante suprafețe agricole, artere de comunicație, nenumărate așezări rurale, stațiuni balneoclimaterice, zone turistice de prim rang, precum și marile centre urbane Brașov, Sibiu, Rm. Vâlcea și Slatina, cu sute și sute de mii de locuitori, cu zeci și zeci de mari și importante unități industriale.

Lucrările vor permite, datorită lacurilor de acumulare și canalelor cascadei, navigația comercială și de agrement precum și utilizarea oglinzilor de apă pentru piscicultură intensivă. De asemenea, amenajările vor înlătura efectele distructive ale apelor: în total vor fi scoase de sub inundații aproximativ 65 000 hectare.

În anii ce vor veni — cînd Oltul își va revărsa generos apele după voința omului pe ogoare, cînd energia sa îmblinzită ne va furniza forță și lumină, cînd îi vom sărbători pe constructori, cînd ne vom bucura de darurile și peisajul înnoit al acestor locuri — să ne amintim de începutul acestui an, cel de-al doilea al actualului cincinal, de 18 ianuarie 1972, ziua cînd a fost semnat actul de naștere al Oltului civilizației socialiste, și în primul rînd de bunii săi părinți.

SIBIU

FĂGĂRAȘ

BRĂȘOV

BAZINUL HIDROENERGETIC BUZĂU

BAZINUL
HIDROENERGETIC
ARGEȘ

BAZINUL
HIDROENERGETIC
IALOMIȚA

TG. JIU
BAZINUL
HIDROENERGETIC
JIU

PITEȘTI

BUCUREȘTI

CRAIOVA

BAZINUL
HIDRO-
ENERGETIC
VEDEA

1. Dăești

2. R. Vlceea

3-4. Ostroveni-Riureni

5. Govora

6. Băbeni

7. Ionești

8. Zăvideni

9. Drăgășani

10. Voicesti

11. Strajesti

12. Slatina

13. Ipocesti

14. Gîrțu

15. Stoenesti

16. Frunzaru

17. Rusănești

18. Izbiceni

19. T. Măgurele

acclerația

De mai bine de o săptămână, Sapporo și medaliile sale de aur, argint și bronz rețin atenția lumii sportului. Și este firesc, căci la Makomanai, pe pârțile de pe munții Eniwa și Teine, pe trambulinele de la Miyanomori și Okurayama se luptă cu atîta ardoare, se varsă atîtea lacrimi de fericire sau necaz cum nu se întîmplă decît din patru în patru ani. Iată de ce ne vom opri și noi asupra acestei mari sărbători a sporturilor iernii, pentru a sublinia două fapte mai puțin obișnuite. Primul a constituit prologul actualei ediții a Jocurilor Olimpice de iarnă și le-a pus într-un fel în discuție însăși existența. Intransigentul președinte al Comitetului Internațional Olimpic, care pornise încă de la Grenoble un adevărat război împotriva relațiilor celor mai buni schiori alpini cu firmele care îi echipează, s-a dovedit pînă la urmă destul de bun diplomat, și descalificarea ce amenința peste 30 de schiori alpini s-a concretizat în eliminarea unuia singur. Fără îndoială, descalificarea marelui campion austriac Karl Schranz a avut mai mult un caracter simbolic și a fost mica satisfacție care s-a oferit dl. Avery Brundage pentru apriga suspnere a unor reguli de amatorism gîdite la sfîrșitul veacului trecut și depășite clar de dezvoltarea, nivelul și condițiile sportului competițional contemporan. De ce a fost ales Schranz? Nu fiindcă ar fi avut avantaje materiale mai mari ca ceilalți campioni ai schiului, ci fiindcă, bravind într-un moment în care se gîndea mai mult la retragere decît la Jocurile Olimpice, a declarat unor ziariști care consemnaseră descalificarea unor schiori americani descoperiți cu contracte de cîteva mii de dolari la firme de echipament sportiv: «Au greșit... Eu cîștig 60 000 de dolari pe an dar nu am nici un contract». Această bravadă, dl. Brundage nu a uitat-o.

Al doilea fapt privește performanțele sportive și vîrsta medaliaților olimpici. Ne-am obișnuit de vreo 15 ani cu campioni și recordmani mondiali de națate care de-abia au pășit pragul copilăriei. Am mai înregistrat în acest timp o serie de campioni precoci și în alte sporturi, ba chiar în probele alpine ale schiului. Nu cred însă că în afara natației să se fi urcat pe același podium pentru a primi medaliile trei sportivi sub 19 ani, cel din mijloc de-abia depășind 17. La Sapporo, la coborîrea feminină, s-a întîmplat acest fapt. Este o excepție? Alte rezultate ale tinerilor dovedesc că nu, mai ales că exemplele de mai jos sînt luate din specialități în care — cel puțin pînă acum — vîrsta marilor performanțe era socotită maturitatea. Campionul olimpic al combinatelor nordice (15 km fond + sărituri pe trambulina de 70 m) are doar 19 ani; cîștigătorul medaliei de argint, 22; japonezul cîștigător al săriturilor pentru combinată are tot 19 ani. Tineri, neobișnuit de tineri pentru cursele de fond sînt și cîștigătorii medaliilor de aur și bronz la 15 km (24 și 19 ani), iar polonezul Fortuna, al 6-lea la pretențioasa probă a săriturilor speciale, nu a împlinit nici el 20. Nu mai aducem în discuție patinajul artistic unde este clar că numai cei ce la 15-16 ani ajung în primul eșalon al valorilor se pot gîndi la medaliile olimpice, fiindcă socotim că exemplul combinatelor, fondului și săriturilor este mult mai elocvent. Dar ce înseamnă această puternică afirmare a tineretului? Fără îndoială o transpunere pe plan sportiv a unui fenomen care se discută mult în ultimii ani și a cărui cauză nu a putut fi încă descoperită cert: **acclerația**. Tineretul de astăzi dovedește și în sport că trece mai rapid de la o etapă la alta, că ajunge timpuriu la randamentul fizic maxim a cărui vîrstă biologică optimă obișnuim să o considerăm în jur de 25 de ani. De pe acum putem spune că vîrsta medie a campionului de mîne — cu excepțiile care nu vor lipsi niciodată — va coborî sub 20 de ani. E bine? E rău? Cum tot ce înseamnă progres trece sub semnul plus, nu avem de ce să ne temem. Revenind pe meleagurile noastre, nu putem însă să nu semnalăm nu atît lipsa de grijă, cît maniera copilărească în care tratăm sportul școlar. Or, de la un an la altul, de la o olimpiadă la alta, tot mai multe medalii revin școlărilor. Acest fapt nu trebuie să ne dea numai de gîndit, trebuie să ne îndemne la fapte dacă vrem ca la viitoarele Jocuri Olimpice sportivii noștri să fie și ei în focul luptei pentru primele locuri.

1971,

UN PAS IMPORTANT PE MAGISTRALA ROMÂNIEI SOCIALISTE

Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România a prezentat într-o amplă sinteză rezultatele muncii rodnice depuse de poporul nostru sub conducerea Partidului Comunist Român. Ilustrînd un tablou elocvent al succeselor înregistrate în dezvoltarea și modernizarea forțelor de producție, în creșterea producției materiale, în celelalte domenii de activitate, în ridicarea nivelului de trai, comunicatul atestă realismul prevederilor planului, demonstrînd o dată mai mult hotărîrea cu care clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, înfăptuiesc neabătut programul stabilit de Congresul al X-lea al P.C.R.

TELUL SUPREM AL POLITICII PARTIDULUI NOSTRU

Importantele realizări obținute în ridicarea nivelului de trai constituie o nouă și vie ilustrare a faptului că tot ceea ce se înfăptuiește în țara noastră sub conducerea partidului slujește unui singur scop: făurirea unei vieți demne și prospere pentru întregul popor. În 1971 s-au cheltuit de la bugetul de stat 36,5 miliarde lei pentru învățămînt, cultură, sănătate, asigurări și alte acțiuni social-culturale, cu 7,3 la sută mai mult decît în anul 1970. Astfel, baza materială a învățămîntului s-a lărgit cu 3 500 săli de clasă, 45,6 mii mp spații pentru învățămîntul superior și 1 800 locuri în cămine studentești. În prezent, în țara noastră, în învățămîntul obligatoriu de cultură generală învață peste 2,8 milioane elevi, în licee — 502 mii elevi, în învățămîntul profesional — 306 mii, elevi iar în învățămîntul superior, 148 mii studenți.

Vom mai nota în continuare însemnatele realizări obținute în domeniul dezvoltării și înzestrării rețelei sanitare (în 1971 au intrat în funcțiune spitale noi la Alexandria, Baia Mare, Caransebeș, Galați, Miercurea Ciuc, Slatina etc., și tot în acest an au beneficiat de odihnă și tratament în unitățile specializate din stațiunile balneoclimaterice aproape un milion de persoane), precum și măsurile luate pentru îmbunătățirea substanțială a condițiilor de locuit prin construirea și darea în folosință populației de la orașe și sate a unui număr de aproape 152 mii de locuințe.

*În anul 1971
s-au cheltuit
de la
BUGETUL DE STAT*

36,5

MILIARDE LEI PENTRU

- ÎNVĂȚĂMÎNT,
- CULTURĂ,
- SĂNĂTATE,
- ASIGURĂRI

*și alte acțiuni
social-culturale*

După cum o dovedesc faptele și rezultatele obținute, primul an al actualului cincinal se recomandă prin vasta activitatea desfășurată de întregul nostru popor pentru găsirea unor noi căi de utilizare intensivă a potențialului economic, pentru o mai judicioasă valorificare a resurselor economiei naționale, pentru crearea unui cadru nou, stimulativ, privind întărirea răspunderii personale și colective, a ridicării performanțelor produselor aflate în fabricație, pentru obținerea unor produse competitive.

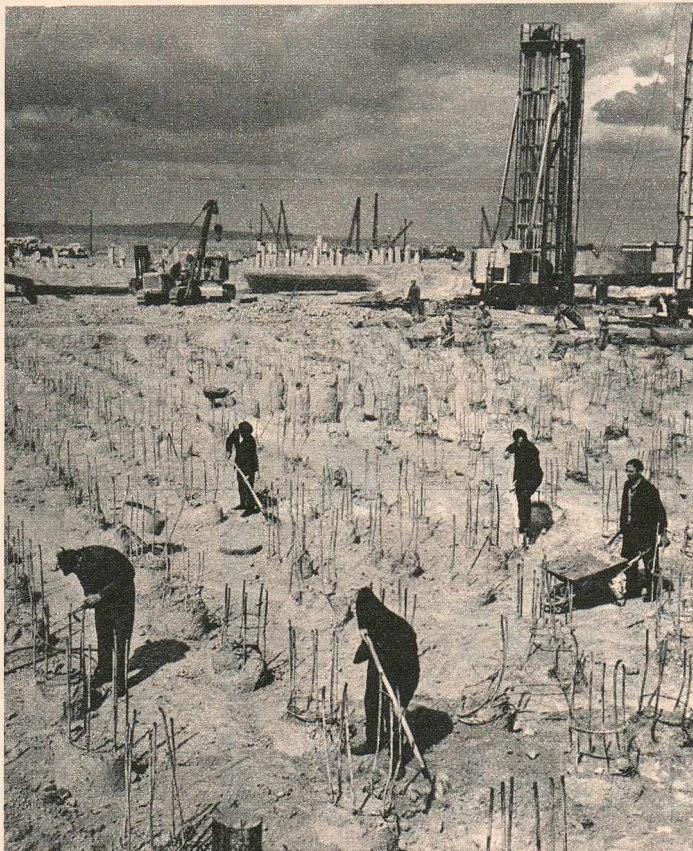
În acest sens, participarea directă a maselor de oameni ai muncii la fundamentarea deciziilor, a elaborării planurilor de producție au avut drept rezultat realizarea unui ritm mai rapid de dezvoltare și obținerea unor indicatori de eficiență superiori — cu mult mai ridicați în comparație cu nivelurile atinse în anii anteriori. Deosebit de semnificativ în acest sens este faptul că, încă din primul an al cincinalului, a fost înfăptuită una dintre corelațiile calitative fundamentale ale vastului program economic: creșterea venitului național într-un ritm care devansează pe cel al produsului social, ca urmare a eforturilor depuse pentru dezvoltarea intensivă a producției materiale (în primul rând în compartimentele industriei și agriculturii), prin realizarea unor mutații calitative — cu efecte salutare asupra productivității muncii sociale.

În aceste rezultate de prestigiu am regăsit materializarea prețioaselor indicații date de conducerea partidului nostru, de către tovarășul Nicolae Ceaușescu personal. Principala caracteristică a planului pe anul 1971, ca de altfel și întregului cincinal, este — a precizat secretarul general al partidului nostru — «punerea în centrul preocupărilor organelor de partid și de stat, a tuturor oamenilor muncii, a obiectivului ridicării calitative a activității în toate domeniile».

Rezultatele dobândite după un an de muncă rodnică au demonstrat cu prisosință că numai pe această bază sînt și pot fi asigurate condițiile și resursele pentru înfăptuirea unui vast program de investiții și a unor ample acțiuni de ridicare a nivelului de trai al populației

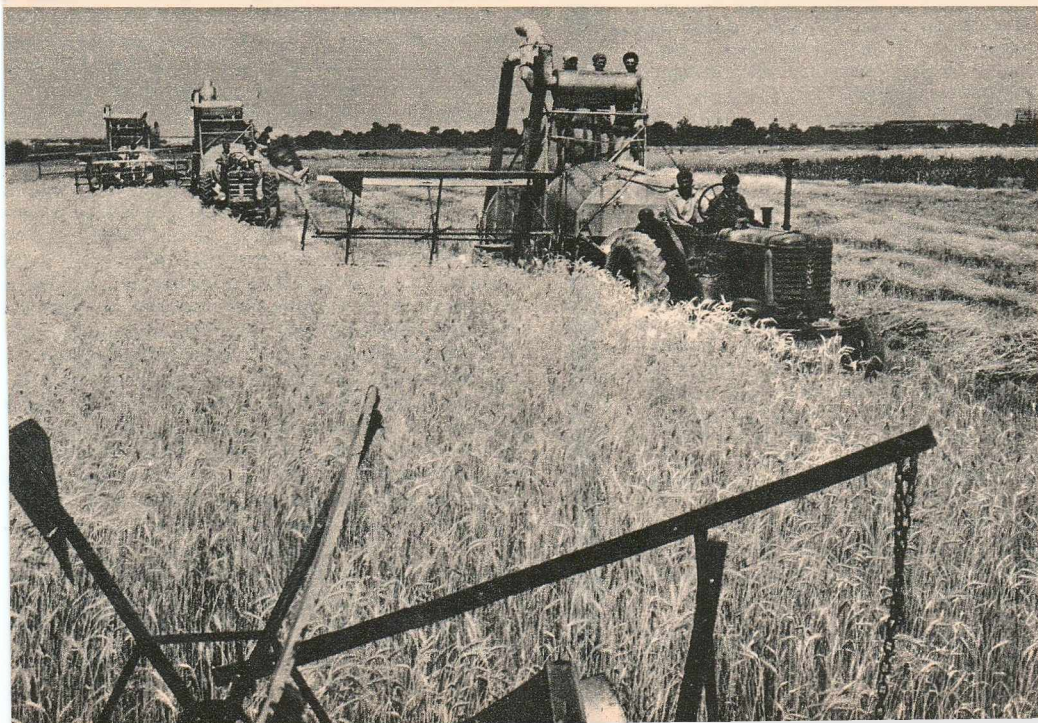
ACUMULAREA — ZVORUL CREȘTERII AVUȚIEI NAȚIONALE

Realizări importante au fost obținute în anul 1971 în domeniul investițiilor. Repartizarea pentru acumulare a unei părți însemnate din venitul național — o opțiune fundamentală a actualului plan cincinal — a permis înfăptuirea unui important program de investiții, menit să asigure în continuare creșterea potențialului productiv economiei naționale, îmbunătățirea repartizării forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Volumul total al investițiilor în anul 1971 în fondurile centralizate ale statului însumează 75,8 miliarde lei. A fost astfel posibil să fie date în exploatare aproape 400 capacități principale de producție.

4,5 MILIOANE TONE

Un rezultat al dezvoltării bazei tehnico-materiale a agriculturii, al eforturilor depuse de țărâni, de toți lucrătorii în agricultură, producția globală agricolă realizată în anul trecut a fost cu 18,2 la sută mai mare decât cea obținută în 1970 și cu 14,1 la sută mai mare decât media anuală din perioada 1966-1970. Producția de cereale boabe s-a ridicat la 14,5 milioane tone, fiind cea mai mare recoltă realizată pînă în prezent în țara noastră.

de Ioan GRIGORESCU

în jungla de hîrtie

Cînd prefațam romanul lui Cronin «Lumina Nordului» credeam încă, speram, că moartea lui «Morning Star» era istoria unor timpuri revoluate, uitînd valabilitatea și actualitatea zicalei care spune că «peștele mare îl înghite pe cel mic». Povestea aceea părea născută din imaginația unui Sebastian din epoca «ultimei ore» și nu dintr-o realitate strict contemporană.

Anul trecut, cînd unul dintre cele mai mari săptămînale ilustrate americane, «Look», își anunța iminentul deces, am constatat că și peștii mari pot fi înghițiți de un pește și mai mare al cărui nume este Criza. Ziarele și revistele se nasc greu și mor patetic, efemera existență a numărului de cotidian menit să trăiască doar douăzeci și patru de ore își consumă cu adevărat sîrșitul abia atunci cînd emblema de pe manșeta gazetei dispăre pentru totdeauna. Moartea aceasta are totdeauna în ea ceva răscolitor, căci cu fiecare dispariție a unei gazete moare cîte o părticică dintr-o libertate. Cînd se nasc, în Occident, ziarele promit multe, măturînd o generozitate nețărîmîră, fac jurăminte sacre, făgăduințe fierbinți, și cuvintele cel mai des invocate pentru cucerirea simpatiei cititorilor sînt «adevărul» și «libertatea». Că pe urmă, în practică, se mai întîmplă să fie și altfel, și cam de regulă este să fie mereu altfel, asta intră în «specificul» breaslei care, întotdeauna, pe lângă adevăr și libertate mai trebuie să servească și alte cauze, mai puțin înălțătoare.

Din Franța ne vine acum vestea morții unui cotidian «de metro», adică unul dintre acele ziare cu de toate pentru toți, fabricat cu titluri de-o șchioapă, cu o primă pagină stil afiș a cărei nedeghizată și nedezmînjită intenție era de a frapa, de a reține atenția de departe, de a se face cerut, vîndut și citit d-a-n picioarele, în aglomerația din metro, în autobuz, în pauza de la cinema, terminînd mai întotdeauna în coșul de gunoi. Și totuși, la dispariția acestui ziar care purta anodinelui nume de «Paris-Jour», necroloagele au fost cutremurătoare de patetice. Nu plîngea nimeni pentru conținutul lui plin cu orice și oricum numai săritor în ochi să fie, ci pentru încărcătura de simbol conținută de această dispariție. Murea încă o părticică dintr-o sacră libertate a lumii burgheze, murea stupid, banal, roasă de cancerul lupțelor intestinale, de scăderea rentabilității pentru proprietar, de neindiferența ziariștilor care îl scriau față de concedierea unei treimi din numărul tovarășilor lor de redacție. Oricît ar părea de necrezut, ziarele care se cumpără cu cîțiva bănuți sau cîteva centime, costă milioane. Astăzi, numai o întreprindere solidă mai poate edita un ziar. Întotdeauna prețul de cost al unui ziar este cu mult mai mare decît prețul cu care se vinde, și diferența aceasta, cînd nu este vorba de o finanțare politică, este acoperită de atotputernica forță a publicității. Cel mai mare cotidian belgian, «Le Soir», are mîndria de a fi fost singurul ziar din lume oferit absolut gratuit cititorilor săi. Patronul său, un anume Roussel, a observat că cea mai mare parte din cantitatea măruntelor afișe publicitare care se împărțeau trecătorilor pe la colțurile străzilor erau aruncate pe trotuare după o sumară și neglijentă privire. Atunci, întreprinzătorul «gazetar» a avut ideea să asambleze aceste mici anunțuri într-o pagină de ziar pe care s-o ofere gratuit cititorilor, scontînd pe faptul că o gazetă, fie ea și plină de la un capăt la altul cu reclame, se aruncă mai greu decît niște bucățele de hîrtie. Încetul cu încetul a început să introducă pe lângă publicitate și publicistică, e drept, cam personală și cam de dreapta, dar ziarul gratuit «prinsese» și acum le putea pretinde cititorilor săi o mică contribuție la cheltuielile de editare. Astăzi «trage» un milion de exemplare pe zi și nu costă mai puțin decît orice ziar occidental care se respectă.

«Paris-Jour» s-a tras din cotidianul de rezistență «Franc-Tireur», și chiar dacă sub patronajul multimilionarului editor Cino del Duca s-a cam întors cu vreo nouăzeci de grade față de punctul de plecare, își cucerește un anumit public avid să afle cine pe cine a mai împușcat, ce cîini și pisici părăsite își așteaptă inimile mîloase pe la protecția animalelor, care sînt capriciile zodiacului și ale curselor de cai, într-un cuvînt, «mini-gazetă-pistol» pentru «minicititori».

Și s-a dus. A murit în junglă, după cum se spune. În jungla de hîrtie și de cerneală de tipar, în care, încetul cu încetul, este asasinată și moare o libertate.

Să-i fie țărîna ușoară!

Laurențiu CERNEȚ:

cîteva luni de trăit

Ceea ce e artificial și neverosimil în romanul lui Laurențiu Cerneț provine din exploatarea filonului principal al lucrării. După cum indică și titlul cărții, autorul și-a ales ca erou de prim-plan un om ce mai are doar «cîteva luni de trăit». Inginerul Mochie Marin (Meme pentru familiari) e lovit, la patruzeci de ani, de o boală fatală. Aproximativ sfîrșitul îl transferă într-o stare de extremă luciditate. Examinîndu-și viața îi «izbucnește» în față, autocritic, întrebarea: «Ce am făcut eu cu viața mea?» Drept care se hotărăște să-și trăiască ultimele luni de existență cu totul altfel decît pînă acum. Avem deci de-a face cu un «caz-limită» nu tocmai nou, știut fiind că un asemenea motiv a mai circulat prin proza de la noi și de aiurea. Dar nu noutatea cazului o punem în discuție, ci *modul* în care acesta e rezolvat. Deoarece partea deficitară a romanului de aici se trage.

E foarte sumară, rudimentar de sumară, motivația suflătească a actelor inginerului Marin. Nici înainte de criză, nici după declanșarea ei viața eroului nu prezintă accente convingătoare. Timp de cincisprezece ani, inginerul duce o somnolentă existență particulară și publică. Deși dotat intelectualicește, avînd la începutul carierei ambiții de afirmare, el se retrage de timpuriu în cochilia unei strîmte și amorfe existențe. Trăiește la periferia vieții ca un om de prisos. Reacționează ca o moluscă la toate solicitările realității. Aceeași pasivitate o are și în viața lui casnică față de infidelitățile, mai mici sau mai mari, ale soției. «Fabrica,— notează autorul, își schimbase fața fără el. Evenimentele trecuseră pe alături. Trăise acolo cincisprezece ani și n-ar putea să se mîndrească, să se laude cu nimic. El n-a făcut *absolut* nimic. Știa ce *ar trebui* să spună și să facă, însă nu mișca un deget». Nu vrem să șicanăm prozatorul cu «cine știe ce meschin obiectivități, dar nu putem să nu ne punem o elementară întrebare. Totuși, e posibilă o astfel de situație? Nu cerem inginerului în cauză, iarăși, cine știe ce spirit combativ, dar ni se pare derizorie și cu neputință imobilitatea lui în procesul de producție al fabricii unde funcționa. Și de ce toate acestea? Motivatările sînt precare, mai ales că nu reiese de nicăieri o opoziție față de eventualele dorințe de «a mișca un deget» ale inginerului nostru. În ordinea justificărilor stării de inhibiție a personajului se invocă, pe lângă păstrarea liniștii și a confortului, și «povestea cu unchiul Velisar», o rudă a lui Marin, persecutat pe nedrept cîndva. Față însă de dimensiunea pe care scriitorul intenționa s-o dea cazului relatat, argumentele sînt minore și neconcludente. Aceasta în ce privește prima parte din viața lui Meme. Trecerea în cea de-a doua, procesul metamorfozării sînt la fel de sărăcuț prezentate. Inginerul devine de nerecunoscut. Noua lui schimbare la față uimește tot orașul. Omniprezent, inițiază o acțiune de total «ecarisaj». Se năpustește, în primul rînd, cu toată disperata lui impetuozitate spre demascarea fărădelegilor comise de directorul fabricii. Se putea altfel? Același director, etern cap al răutăților! Și impulsivat apostolic de dezlănțuitul și impredictibilul spirit al dreptății, Meme se pornește a pune ordine în viața întreprinderii și a prietenilor săi... Pînă la urmă n-am avea nimic cu justițiarul pornire a inginerului, chit că în zilele noastre și în societatea noastră singularul donchișotism nu-și prea găsește rostul. Dar ne cam instalează în perplexitate «gratuitatea» declarată a gesturilor și atitudinii vindicativului erou. Și, în afară de aceasta, nu ne satisface nici motivarea noii lui stări care sună artificios, nerevelator (vezi, de pildă, pag. 57).

Pentru partea eșuată a romanului lui Laurențiu Cerneț, credem că stă ca o cauză ignorarea propriilor înclinații. Laurențiu Cerneț e un scriitor de conturare rapidă a situațiilor, de consemnare «pe viu» a împrejurărilor de transcriere, fără insistență a mobilului suflătesc. Secvențele secundare ale cărții se urmăresc cu interes, sînt pe deplin reușite, pentru că se dă curs liber *realelor* posibilități epice. Laurențiu Cerneț e un observator al faptelor de fiecare zi, insolitul, la care a aspirat prin recentul roman, nu-i e organic. Dacă prozatorul nostru s-ar fi *mărginit* la o situație normală, el ne-ar fi dat un roman pe de-a-ntregul izbutit. Ar mai fi contribuit la aceasta și stilul său cursiv, alert, antrenant.

Construit într-un vast amfiteatru, pe colinele din jurul golfului ce-i poartă numele, Algerul, cu minaretele lui, cu cartierele lui moderne în care se înalță blocuri de cîte 20 de etaje, cu vechea și renumita sa Kasba, e un oraș de o fermecătoare diversitate. Și totodată un puternic centru industrial și comercial, orașul unor mari instituții de cultură — universități, teatre, muzee.

ALGERIA,

tripla revoluție

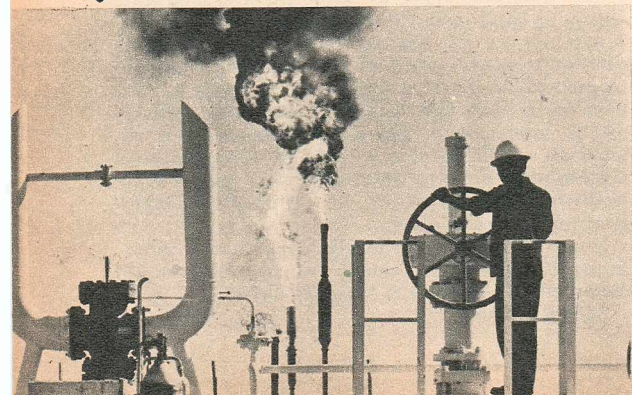
Un număr tot mai mare de cadre calificate — muncitori, tehnicieni, intelectuali — se ridică din rîndurile tineretului algerian. Eforturile statului pe linia tehnizării și democratizării învățămîntului, a creșterii unor lucrători cu cunoștințe moderne pentru toate sectoarele economiei își arată din plin roadele.

Vana stației de pompare a gazului metan de la Hassi R'Mel. Alături de petrol și mangan, gazul metan este una dintre principalele bogății ale țării. Zăcămintele sînt apreciate la circa 4 000 miliarde metri cubi. Statul algerian a reușit, în cadrul planului de preluare a principalelor resurse naționale, să naționalizeze sau să-și impună controlul asupra companiilor străine interesate în exploatarea și transportul petrolului și gazului metan.

De la regiunea fertilă ce se întinde de-a lungul celor 1 200 kilometri de litoral mediteranean pînă în cel mai îndepărtat colț al Saharei, Algeria trăiește anii unui ev al marilor înnoiri. Țara aplecată timp de secole sub greutatea jugului străin, își croiește cu pași largi drumul spre construirea unei economii independente, spre progres și prosperitate. Preluarea controlului asupra bogățiilor țării, lichidarea sechelelor colonialismului, etapă de importanță esențială în dobîndirea unei suveranități politice reale, a început cu preluarea de către stat a terenurilor agricole care aparținuseră colonialiștilor și a continuat cu naționalizarea marii industriei străine. Producția de petrol și gaz metan, — principalele bogății ale subsolului algerian — precum și transportul acestora se află azi sub controlul statului. Importante proiecte industriale vizînd petrochimia, metalurgia, energia electrică sînt în curs de realizare, permițînd valorificarea în măsură din ce în ce mai mare a resurselor naturale ale țării. Pentru fertilizarea unor importante suprafețe a nisipurilor Saharei se construiesc baraje, se realizează sisteme de irigație. Fostele domenii funciare au devenit cooperative de producție ale țăranilor, puternic sprijinite de stat. Rețeaua învățămîntului general se amplifică și modernizează în funcție de cerințele actuale și viitoare ale economiei și culturii naționale. Ofensiva împotriva analfabetismului se desfășoară pe fronturi largi.

Întreaga țară trăiește momentul unei îndrăznețe și triple revoluții — revoluția industrială, revoluția agrară, revoluția culturală. Toate înfăptuite cu adieziunea largă a poporului și în folosul lui.

Fotografii de W. SCHULZE

familia sub protecția asigu- rărilor de stat

porțională cu gradul de invaliditate). Dacă el decedează din orice cauză, atunci familia lui (sau eventual altă persoană, pe care asiguratul o desemnează la încheierea contractului de asigurare) primește integral suma asigurată. Ce se întâmplă însă dacă asiguratul se află în viață la data când expiră contractul de asigurare? În acest caz, el însuși primește în întregime suma asigurată. Este clar deci că, în această ipoteză, — care, de fapt, este cea mai frecventă — prin asigurare cetățeanul, în afară de protecția — de natură materială — împotriva urmărilor unor riscuri, a realizat și economisirea unei sume de bani, al cărui cuantum el însuși și l-a planificat. Cu această economie se pot acoperi și nevoile familiei. În plus, dacă la tragerile lunare de amortizare au ieșit combinațiile de litere din poliță, ADAS plătește sumele cuvenite.

Căutând să răspundă direct și mai precis cerinței de protecție a familiei, Administrația Asigurărilor de Stat a pus în aplicare o formă specială a acestei asigurări, dându-i denumirea «asigurarea familială mixtă de viață».

În ce privește persoana care încheie asigurarea, structura acestei asigurări, în esență, este aceeași ca cea descrisă mai sus. Numai că intervine ceva nou: pe cită vreme, în asigurarea mixtă de viață, asigurarea își întinde efectele numai asupra persoanei care semnează contractul (polița) de asigurare (sprijinirea familiei intervenind indirect, numai prin încasarea sumei asigurate în caz de deces al unicului asigurat), în asigurarea familială mixtă de viață se află asigurat, printr-un singur contract de asigurare, tot nucleul familiei: tatăl, mama și copiii de la 5 ani în sus. Consecința acestei cuprinderi largi în asigurare: ADAS plătește suma asigurată în cazurile în care invaliditatea permanentă sau decesul (cu aceleași specificații de mai sus) survine pe seama oricăreia dintre persoanele asigurate. Bineînțeles că se păstrează regula ca la expirarea asigurării să se plătească celui care a încheiat asigurarea suma asigurată.

Merită să fie amintit faptul că această formă specială de asigurare a familiei nu ridică costul asigurării decât cu o sumă infimă: 1 leu pe lună la 1 000 de lei sumă asigurată pentru membrii de familie (soț sau soție, copii sau alte persoane ce gospodăresc în comun) până la vârsta de 30 de ani; între 1 leu și 1,50 lei pentru membrii de familie în vârstă între 31 și 40 ani; până la 2 lei pentru membrii de familie în vârstă între 41 și 45 ani etc.

De exemplu, un soț în vârstă între 31 și 40 de ani — având soția de aceeași vârstă și 2 copii între 5 și 15 ani — care

încheie o asigurare familială mixtă de viață pentru suma de 5 000 de lei pe termen de 15 ani, cu plata primelor de asigurare tot 15 ani, avînd deci asigurate 4 persoane, va avea de plată, lunar, numai 45 de lei. Dacă ar fi încheiat asigurarea mixtă de viață simplă, el ar fi plătit lunar 28,75 lei. Deci plătiind lunar în plus numai 16,25 lei, intră sub protecția asigurării încă 3 persoane.

O altă variantă a asigurării mixte de viață, adaptată la nevoile familiei, este asigurarea mixtă de viață cu pensie pentru urmași. Ea se deosebește de asigurarea mixtă de viață prin aceea că, în caz de deces al asiguratului, urmașii acestuia (sau altă persoană desemnată de asigurat o dată cu încheierea poliței de asigurare) primesc: jumătate din suma asigurată la data decesului, iar cealaltă jumătate la termenul de expirare a asigurării. În acest interval mai primesc și o pensie anuală de 10 la sută din suma asigurată. Asiguratul care preferă această formă de asigurare va plăti în plus o diferență de primă de asigurare foarte mică (sub 1 leu pe lună la 1 000 lei sumă asigurată) față de obișnuita asigurare mixtă de viață.

Administrația Asigurărilor de Stat a găsit și în cadrul asigurărilor de accidente o formă de a răspunde nevoilor de protecție a familiei, punînd în aplicare asigurarea familială de accidente, care se încheie pe durata minimă de 3 luni. În această asigurare se cuprinde, de asemenea, întregul nucleu al familiei: asiguratul principal, celălalt soț, cum și — indiferent de numărul lor — copiii între 5 ani și 16 ani.

Suma asigurată este de 10 000 de lei pentru invaliditate permanentă totală și de 5 000 de lei pentru deces din cauză de accidente, ambele survenite oricăruia dintre asigurați. Costul asigurării este de numai 25 de lei pe 3 luni, indiferent de numărul copiilor existenți în familie.

Pe drept cuvînt pot fi considerate că vin în sprijinul familiei și asigurările viagere de deces (practice de ADAS în 2 variante: cu plata dintr-o dată sau cu plata eșalonată a primei de asigurare), întrucît de obicei familia este aceea care primește suma asigurată la decesul asiguratului.

Familia este mediul social cel mai apropiat al fiecăruia dintre noi. Pe linia ajutorului și sprijinului reciproc pe care și le datorează între ei membrii familiei, Administrația Asigurărilor de Stat pune la dispoziție instrumentele sale, pentru ca ajutorul și sprijinul să fie mai substanțiale, mai eficiente. Pe calea sprijinirii familiei în împrejurările deosebite survenite din cauza a diverse riscuri, Administrația Asigurărilor de Stat își aduce aportul său însemnat la întărirea celei de bază a societății noastre socialiste.

Este un adevăr de-acum binecunoscut populației că rostul asigurărilor este acela de a fi de folos oamenilor atunci cînd, în viața lor, survin evenimente neașteptate, nedorite, păgubitoare, lovind în capacitatea lor de muncă sau în bunurile lor.

În orînduirea socialistă există o continuă și multilaterală preocupare pentru preîntîmpinarea efectelor vătămătoare cauzate de forțele naturii sau de riscurile utilizării tehnicii în producție și, în genere, în viața socială.

Omul nu a izbutit însă pînă în prezent să pună definitiv în frîu uriașele forțe naturale, și oricît se silește să prevină accidentele — la locul de muncă sau în alte locuri — ele totuși se produc. Pătrunderea tehnicii din ce în ce mai mult, nu numai în procesul producției de bunuri materiale și de servicii, dar și în viața casnică de zi cu zi, face ca stăvilirea accidentelor să fie o problemă încă nerezolvată.

Înscriindu-se între activitățile cu caracter umanist ale societății socialiste, asigurările de stat mobilizează și unesc masele largi de cetățeni într-un front comun în fața acestui gen de pagube (riscuri). Prin contribuția unui număr mare de cetățeni se formează fondul de asigurare din care, apoi, se despăgubesc acei asigurați care au fost loviți de astfel de evenimente neprevăzute, păgubitoare.

Administrația Asigurărilor de Stat, ADAS, organizație de specialitate din țara noastră care se ocupă de protecția oamenilor cu ajutorul asigurărilor de bunuri și persoane și al asigurărilor de răspundere civilă, practică numeroase forme de asigurări; unele prin efectul legii, altele facultative.

În cadrul activității sale, Administrația Asigurărilor de Stat a dat o atenție deosebită protecției prin asigurări a familiei — această celulă de bază a societății omenești — împotriva unor evenimente neprevăzute.

Căile practice de asigurările de stat pentru protecția familiei sînt numeroase.

Există de foarte multă vreme, în practica asigurătorilor în toate țările, asigurarea mixtă de viață. Această formă de asigurare se bucură de o mare preferință în rîndul maselor, datorită faptului că, pe această cale, spiritul de prevedere e manifestă într-un mod foarte larg. Să ne explicăm: după um este cunoscut, este specific asigurării — în general — că asiguratul plătește asigurătorului o primă, pentru ca acesta să-i acorde protecția materială în cazul survenirii unor riscuri. Dacă asiguratului respectiv nu i se întîmplă vreunul dintre evenimentele asigurate, fondul de asigurare — constituit din primele plătite de întreaga masă a siguraților — se folosește de aceia dintre ei care au suferit anumite pagube.

În asigurarea mixtă de viață este mai mult decât atît: ici, asigurarea se combină cu economia. Dacă, în timpul cît urează contractul, asiguratul suferă un accident, care are drept urmare o invaliditate permanentă (totală sau parțială), el primește suma asigurată (sau o parte din ea, pro-

OMUL ARE NEVOIE DE MUZICĂ

de Nicolae SPIRESCU

În cadrul vastului program de instruire și educație socialistă a maselor, de formare a omului nou, constructor conștient al societății socialiste multilateral dezvoltate, o sarcină dintre cele mai importante revine instituțiilor muzicale în activitatea lor de a face cunoscute publicului nostru valorile autentice ale creației muzicale românești și universale, clasice și contemporane, la un cît mai înalt nivel interpretativ, în măsură să restituie acestor lucrări întreaga lor capacitate de influențare a spiritului uman, de înălțare sufletească și educație civică. «Arta trebuie să servească unui singur scop, educației socialiste» — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea sa la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative. Răspund oare manifestările muzicale ale instituțiilor de concert acestui deziderat suprem și nobil pe care secretarul general al partidului îl exprima cu atîtă acuitate? Căci tot secretarul general al partidului, atînci cînd afirmă: «Societatea noastră are nevoie de muzică, de poezie, de pictură, de teatru. În viitor, cred că vom avea nevoie de și mai multă muzică, de și mai multă poezie; omul va avea mai mult timp liber, va simți și mai mult nevoia îmbogățirii sale spirituale» — formulează implicit, în stilul său concis, aforistic, nu numai o imagine sugestivă a unei societăți minunate în care arta, creațiile spiritului uman vor fi prețuite cum se cuvine, dar și un îndemn către creatorii de artă, către instituțiile specializate de a-și înzeca eforturile pentru continua făurire și valorificare a comorilor artei. În acest context, revista noastră a inițiat un raid-anchetă privind activitatea instituțiilor muzicale din țară, începînd cu filarmonicile, din rîndul cărora în acest număr vom prezenta pe celea din două centre de mare tradiție muzicală, Brașovul și Sibiu.

În urmă cu trei ani, ziarul *Scinteia* constata «Sincope nejustificate în viața muzicală a Brașovului», viață muzicală ce nu răsplătea decît într-o mică măsură vigoarea cetății industriale și prospețimea centrului turistic. Orașul în continuă expansiune industrială și demografică, permanent punct de atracție a miilor de turiști, nu putea oferi la acea dată, în ciuda unei tradiții glorioase ce număra printre promotorii ei în arta sunetelor pe Anton Pann, Ciprian Porumbescu, Gh. Dima, Tiberiu Brediceanu, decît o imagine înfrîstătoare a unui dezinteres cvasitotal din partea publicului pentru concertul simfonic, cameral, pentru spectacolul muzical și coregrafic. O filarmonică cu numai 80 de abonați (față de 200 la Satu Mare și 900 la Timișoara), concerte educative fără tineri ascultători, «în dreptătea» să se afirme: «muzica este cenușăreasă la Brașov».

Dar acum mai este oare muzica cenușăreasă la Brașov? Pentru a afla răspunsul la această întrebare să facem un scurt popas la poalele Timpei.

— În materie de public, «bat» orice Filarmonică din țară, ne declară Viorel Ganea, profesor la Școala populară de artă, actualul director al Filarmonicii «Gheorghe Dima» din Brașov.

Într-adevăr, seara la concert, sala Teatrului dramatic era aproape plină (460 — numai abonați, aveam să aflăm, iar în 1971 — 35 392 auditori peste plan), deși la concertul educativ de dimineață, unde în loc de prezentare s-a citit cu glas tare programul de sală, tocmai tinerii erau aceia care lipseau iarăși. «Elevii și studenții au luna dimineață cursuri și ne-a fost imposibil să determinăm schimbări de orar care să le poată permite audiații» — ne-a explicat directorul. Aveam să aflăm că, în schimb, Filarmonica a inițiat cicluri de concerte educative speciale, care se bucură de mult interes în rîndurile tineretului studios. Printre ele, cea mai bună participare o realizează concertele-lectii la școli, organizate lunar în colaborare cu Școala generală nr. 4 (prof. de muzică Ion Bica), cu Liceul de cultură generală nr. 4 (prof. Ranga I.), cu Liceul «Unirea» nr. 5 (prof. Mircea Besoiu); dar și Universitatea e gazda unor astfel de manifestări în aula Facultății de mecanică. Repertoriul e structurat pe necesitățile programei de învățămînt, iar prezentarea e făcută de însuși profesorii de muzică ai școlilor respective. Pentru elevii școlilor ce rămîn în afara concertelor-lectii, Filarmonica organizează concerte duminicale la Palatul culturii, străduindu-se să le asigure o atractivitate cît mai sporită, prin programe variate și prezentări la obiect. Mai sînt apoi concertele în întreprinderi și cluburi muncitorești (de ex. la «Tractorul» și «Steagul roșu»), cele două cicluri «Tribuna tinerilor interpreți» și «Cei cu nota zece», promovînd viitorii soliști și instrumentiști din școlile de muzică și conserva-

toare, turneele permanente, o dată pe lună la Miercurea Ciuc și o dată pe an, prin rotație, la Rupea, Codlea, Rîșnov, Mediaș, Sighișoara, Sf. Gheorghe, Tg. Secuiesc ș.a. Într-un cuvînt, multitudinea și varietatea manifestărilor educative conferă Filarmonicii brașovene un rol fruntas în acțiunea de promovare a valorilor muzicale în rîndurile tineretului, de atragere a acestuia pe drumul minunat al muzicii.

— Concertele-lectii de la Liceul «Unirea» — ne spune prof. Mircea Besoiu, nu se mulțumesc cu prezentări seci și exemplificări mai mult sau mai puțin gustate. Încercăm să stimulăm participarea elevilor, atenția lor, prin concursuri foarte pasionante cu premii, care să-i antreneze, să-i ambiționeze. Căci în școală, în puținele ore afectate muzicii, noi facem teoretizări muzicale și nu cultură muzicală. Muzica se predă numai la clasa a IX-a, programa e complet ineficace, iar noi, profesorii de muzică, ne vedem aproape cu miinile legate. Mergem, din păcate, pe o linie greșită, dăm mereu înapoi, «roadele» se vor vedea peste cîțiva ani. Ministerul Educației și Învățămîntului ar trebui să revină asupra măsurii de ostracizare a muzicii în școală.

Făcînd cunoscut acest apel, să revenim însă la concertele de la «sediul» ale Filarmonicii, discutabile mai ales sub aspectul calității interpretărilor. Pentru că, dacă pe bună dreptate inițiativele organizatorice «extra muros» ale Filarmonicii sînt dintre cele mai lăudabile, dacă repertoriul lor este echilibrat și bine pus la punct, în schimb calitatea audiiilor, chiar din concertele obișnuite, săptămînale, lasă adesea de dorit, interpretările nu sînt de cea mai înaltă ținută, conform exigențelor unei orchestre contemporane — am remarcat și noi aceasta în concertul de luni, 24 ianuarie, au recunoscut și factorii conducători ai orchestrei precum și cei cîțiva melomani și specialiști intervievați în pauza concertului.

Mai întîi impresia noastră. Cuprînzînd poemul simfonic «Ucenicul vrăjitor» de Paul Dukas, «Preludiul și fantezie nocturnă pentru tubă și orchestră» de Dumitru Ionel și Suita a II-a din baletul «Daphnis și Chloé» de Ravel, dirijată de Ilarion Ionescu-Galați, concertul Filarmonicii «Gh. Dima» (avînd ca punct culminant evoluția tubistului Dumitru Ionel, un mare virtuos al instrumentului său) ne-a oferit, din păcate, imaginea unei orchestre destul de neomogene, cu sunet doar arareori curat și bine susținut în «Ucenicul vrăjitor», însă cu o lipsă de concentrare și o avalanșă de intrări greșite în tot restul programului, ce nu îndreptățeau impasibilitatea dirijorului. De măiestria acestuia ne-am convins mai mult în poemul lui Dukas, printr-o corectă dozare a sonorităților în partea de dezvoltare a motivelor, decît în suita de balet căreia i-ar fi trebuit un flux de strălucire, de rafinament cromatic propriu lui Ravel.

— S-au făcut progrese vizibile în ultimele

stagiuni, programele se îmbunătățesc treptat, ne mărturisește după concert Irineu Felea, asistent la Facultatea de muzică. Orchestra noastră ar trebui însă reîntinerită și completată cu cadre tinere, mai ales la instrumentele de coarde, compartimentul cel mai deficitar.

Criticul muzical Frieder Schuller, redactor la revista «Karpaten Rundschau», remarcă valoarea concertelor orchestrei de cameră dirijate de Anselm Honigberger (un ultim concert, avîndu-l ca solist pe babilonul W. Güttler, a fost foarte aplaudat), a concertelor de orgă, vara, la Biserica Neagră, susținute de Ehard Schlandt, dar deplînge în același timp lipsa concertelor laice de la Biserica Neagră și dorește o activitate mai intensă în viața de concert a corului de copii al lui Ernst Irtl, a violoncelistului Prohm Günther, care ar putea cînta sonatele lui Brahms sau partite de Bach etc. Alți doi asistenți ai Facultății de muzică din cadrul Universității brașovene, Lucian Nireșteanu și Dorel Munteanu, consideră insuficiente aparițiile solistice și dirijorale de mare valoare, care ar ridica prestigiul concertelor Filarmonicii, iar Viorel Ardeleanu, profesor la Liceul de muzică, e de părere că ar trebui mai mult cîntată și susținută muzica românească contemporană. Pasionat meloman, medicul pediatru Alexe Scurtu cere în schimb mai multe lucrări ale înaintașilor și clasicii noștri, începînd cu Flechtenmacher, Caudella, și solicită pentru Brașov mai mulți dirijori buni din țară și soliști din străinătate.

— De acord, nu am putut invita prea mulți soliști și dirijori străini de renume, nefiînd suficient sprijiniți în această direcție — recunoaște tovarășul Viorel Ganea. În schimb, au cîntat la noi cei mai buni soliști din țară — Voicu, Ruha, M. Constantinescu, Valentin și Stefan Gheorghiu ș.a., tineri ca Silvia Marcovici, Ilina Dumitrescu, Gabriela Ijac, au dirijat Bergel, Brediceanu, Baciu, Simon, Conta, Cristescu, Elenescu ș.a. Festivalul nostru de muzică de cameră se bucură deja de un trumfos renume, în curînd vor concerta aici și formații renumite din străinătate.

În concluzie, cea mai acută problemă ni se pare a fi aceea a componenței orchestrei, incompletă, de numai 68 instrumentiști, cu o structură neomogenă, avînd absolută nevoie să fie «întărită» cu tineri absolvenți de conservator. Apoi, sala Teatrului dramatic nu are o acustică potrivită, iar sala de repetiții improvizată nu oferă orchestrei și celor doi dirijori permanenți, Ilarion Ionescu-Galați și Mircea Lucescu, posibilitatea unor repetiții de mare eficiență. În acest timp, sala foarte adecvată pentru concerte a cinematografului «Birsă» stă închisă de peste patru ani...

Și acum încă o realizare notabilă: «Studioul tînrului meloman» de pe lângă Casa de cultură a studenților, inițiat de prof. Viorel Ardeleanu, continuă anul acesta ciclul de cultură și estetică muzicală în care e abordat fenomenul sonor-muzical în evoluția sa, privit atît sub aspect tehnic, de limbaj, — structurile muzicale — cît și al spiritualității.

La Sibiu există o foarte veche tradiție muzicală. Documentele atestă că încă în 1774 a avut loc un concert executat de o orchestră la Palatul Brukenthal; mai apoi a existat la Sibiu o adevărată școală de organiști. După 1830 se organizau concerte în mod regulat și se spune că pe la Sibiu au trecut și concertat Liszt, Brahms, Josef Joachim, Richard Strauss. Dar gloria muzicală a Sibiului nu constă numai în faptul că pe aici au trecut acești muzicieni iluștri, ci și în aceea că locuitorii orașului s-au remarcat dintotdeauna printr-o intensă activitate muzicală.

Filarmonica din Sibiu, continuînd tradi-

ția orchestrei orașenești, este astăzi u dintre cele mai apreciate instituții de ac gen din țară. Încă de la începutul ei ac vează ca dirijor și director Henry Selbir care și-a legat cariera și viața de cea a orchestrei. Treaptă cu treaptă formația ș creat un stil, trăsături care-i sînt prop instrumentiști fiind de ridicată valoare individuală. Se poate vorbi de o anume p dilecție pentru muzica clasică, dirijorii mai exigenți fiind multumii totdeauna modul cum e redată o simfonie de Hay sau Beethoven. Dar dacă la Cluj, de exe plu, Filarmonica a fost formată inițial nur din elemente tinere care, o dată ajunse maturitate, îi conferă astăzi o mare omnitare, Filarmonica din Sibiu nu beneficia de același atu, rămînînd descomplet datorită masivelor ieșiri la pensie din ulți vreme a unor membri din orchestră. fața acestui colectiv se pune astăzi acee problemă a întineririi, problema majorității filarmonicilor noastre. «Anul acesta, c absolvă două promoții, sperăm că voi repartizați și la Sibiu instrumentiști de c avem nevoie» — îmi mărturisește u din gîndurile sale directorul Filarmoni

În ceea ce privește repertoriul orchestre aceste e bine dozat și cuprinde cite o creare originală în fiecare concert. Nur în repertoriul actual figurează prime au de C. Arvinte, W. Berger, D. Bugr P. Constantinescu, Gh. Dumitrescu și a dintre care multe au și fost executate. I repertoriul universal se abordează în ge ral lucrări care să nu depășească posi tățile distribuției orchestrale. Totuși a acesta vor fi cîntate și unele partituri dificile, aparținînd unor compozitori c temporari cum ar fi Bartok, Britten, Hin mith, Copland, Lutoslavski, Schönbr Stravinski, Webern ș.a. Se remarcă și lipsa din repertoriu a unor cicluri și i grale care să structureze stagiunea. A și aici, ca și la Brașov, soliștii și dirij străini nu apar prea des. Dar poate că ac lucru nu a dăunat, căci lipsind «senzați tari, publicul a fost obișnuit să vină la c certe de dragul muzicii chiar și atunci c pe afiș erau propuse tinere talente fără c de vizită prestigioase.

Seara zilei de 25 ianuarie ne-a relv în concertul simfonic dirijat de Nico Boboc tocmai un tînr solist de mare tal Tudor Dumitrescu, în Concertul nr. 3 p tru pian și orchestră în do minor Beethoven. Dotarea muzicală a tînr pianist de 14 ani, elev la Liceul nr. 1 București, sensibilitatea cu care s-a a piazat de partitura titanului, rezolvarea feri a onora dintre pasajele mai dificile ale c certului — rezultatul orelor de studiu cu fesoarele Cici Manta și Cella Delavrance ne îndreptătesc să afirmăm că tînrul s este o autentică speranță a școlii noa pianistice, reprezentînd, la gradul său d teleger și de dotare tehnică, o pleiadă tineri pianiști de mare talent care ne o certitudinea unui viitor fructuos al nisticii românești.

Promovînd cu curaj tinerele talente, numai în concertele destinate exclusiv p tru acestea, Filarmonica din Sibiu înd nește astfel o nobilă misiune, conform tradiții care o onorează. Și aici ca ș Brașov o atenție deosebită este acor concertelor de inițiere muzicală pe tineretului școlar, cu tematică elaborat comun cu profesorii de muzică. Audi de la concertele educative sînt absolv

Ilarion Ionescu-Galați dirijind Filarmonica «Gheorghe Dima» din Brașov.

Orchestra Filarmonicii din Sibiu.
Solist: Ștefan Ruha.
Dirijor: Henry Selbing.

cursurilor de inițiere muzicală, iar publicul concertelor de seară se recrutează tocmai dintre ascultătorii concertelor educative de după-amiază.

Dar la Sibiu activează și Franz Xaver Dressler, cunoscutul organist, profesor și dirijor. Orașul a sărbătorit de curind 50 de ani de activitate în țara noastră a octogenarului muzician și 40 de ani de la înființarea corului Bach, condus în permanență de domnia-sa. Evenimentul, care a fost marcat la 2 februarie printr-un recital festiv de orgă cu lucrări de Bach, Dressler, Max Regel la Catedrala evanghelică, unde se află vestita orgă la care cântă Dressler, ilustrează grăitor o tradiție muzicală ce se continuă azi atât de fericit. O contribuție demnă de menționat, în acest sens, își aduce și Orchestra de amatori a Palatului culturii, ale cărei concerte asociază, de obicei, la programe alese cu discernământ interpretări dintre cele mai merituatoase.

Observăm în încheierea raidului nostru anchetă că viața de concert a Brașovului și a Sibiului cunoaște o efervescență tot

mai creatoare, că, în general, numeroșii melomani de aici pot găsi în multitudinea manifestărilor care li se oferă pe acelea preferate — noi nu ne-am mai ocupat în succinta noastră analiză și de contribuția adusă la activitatea concertistică de formațiile simfonice, camerale și de operă din Cluj, București ș.a. care vin în turneu.

Să observăm, de asemenea, că repertoriile celor două filarmonici (alcătuite în colaborare cu Direcția muzicii din C.C.E.S.) sînt judicioase, armonios închegate, propunînd publicului titluri din epoci și stiluri diverse, oferind, mai ales, o imagine concludentă a peisajului componistic românesc. Se caută apoi cele mai potrivite și eficiente mijloace de atragere și educare a unui public nou, tînăr, viitorii melomani de mîine. În același timp, nu se poate să nu atragă atenția problema încă nerezolvată a componenței celor două orchestre, precum și aceea a sălilor și sediilor acestor filarmonici — factori de mare importanță în buna desfășurare a activității lor artistico-educative.

Tînărul pianist Tudor Dumitrescu este unul dintre răsfațații publicului meloman din Sibiu.

semn și valoare

de Henri WALD

Istoria omului începe o dată cu istoria semnelor și a valorilor. Semnul este o creație a omului, iar omul este o creație a propriei sale capacități de semnificare. *Semnurile*, prin care comunică între ele celelalte ființe, acționează doar asupra simțurilor, *semnalizînd* o împrejurare concretă și prezentă, în vreme ce *semnele* — în primul rînd cele verbale — prin care comunică între ei numai oamenii, acționează asupra simțurilor pentru a informa intelectul, *semnificînd* o idee abstractă în stare să prospecteze și viitorul. Prin ultrasunetele pe care pot să le emită, delfinii nu comunică unii CU ceilalți, ci unii comunică *celorlalți* o anumită împrejurare favorabilă sau nefavorabilă existenței lor. De aceea, delfinii avertizați nu «răspund» la semnale, ci «reacționează» față de împrejurarea semnalată. Fiind necuvîntătoare, animalele nu pot să-și transforme atracțiile și repulsile în valori. Numai dialogul mai întîi cu ceilalți, mai tîrziu și cu sine însuși, permite distanțarea de fenomene și ivirea întrebărilor despre esența lor. Numai dialogul face posibilă elaborarea ideilor. Singurul mijloc *dialogal* de comunicare este limbajul uman. Numai omul este capabil să întrebze și să răspundă, numai el a izbutit să depășească adaptarea spontană la natură și să înceapă transformarea conștientă a ei. Omul este singura ființă care a reușit să folosească audibilul și vizibilul — sunetele și imaginile — pentru a comunica semenilor săi ceea ce este inaudibil și invizibil — ideile. Acțiunea de transformare a naturii nu se poate desfășura decît prin colaborarea oamenilor în lumina unor idei. Numai ideile pot anticipa produsele viitoare pe care oamenii vor să le făurească prin transformarea lucrurilor prezente. Orice plan de muncă este alcătuit din idei.

Dar pentru ca un lucru accesibil simțurilor să poată semnifica o idee accesibilă doar intelectului, a fost necesară diferențierea semnalului într-un semnificant sensibil și o semnificație inteligibilă, adică transformarea semnalului natural în semn cultural. Făurită, înainte de toate, ca mijloc de comunicare în lupta comună împotriva naturii, vorbirea — principalul sistem de semne al culturii umane — vehicula, la început, mai mult atitudinile pragmatice și afective ale oamenilor față de mediul înconjurător decît cunoștințele lor despre realitate. Totuși, ideile generate de vorbire conțin, de la început, toate trei elemente fundamentale ale atitudinii umane față de realitate: pragmatic, afectiv și intelectual. Orice idee conține în ea un element cognitiv, unul artistic și altul moral. Deși în proporții diferite, orice semnificație are toate trei valori: gnoseologică, estetică și etică.

Valorile se ivesc și se dezvoltă în «împul spiritual» care se formează și se amplifică prin distanțarea semnificației de semnificant în decursul istoriei. Valorile sînt deci de diferite grade. Cu cît înțelesul este mai îndepărtat de expresia în care s-a format și a evoluat, cu atît valorile lui pot fi mai mari: adevăruri mai mari, dar și erori mai mari, căci, prin esența lor, valorile sînt pozitive sau negative, favorabile sau dăunătoare dezvoltării umane. Valoarea este proprietatea unor produse umane de a înlesni sau de a împiedica dezvoltarea omului. Însă înainte de a se materializa în opere științifice, artistice și morale, valorile sînt însușiri ale ideilor. Mai întîi sînt intenționale și apoi reale. Valorile apar, mai întîi, în viața spirituală a individualităților, dar numai societatea poate să furnizeze instrumentul făuririi lor — *limbajul* — și criteriile aprecierii lor — *interesul obștesc și idealurile epocii*. Chiar și valoarea economică aparține unor produse care au existat mai întîi ca idei în mintea unor proiectanți. Făurind limbajul, omul este singura ființă capabilă să transforme fragmente ale naturii în unelte ale culturii, senzațiile în noțiuni, afectele în valori, inteligența în intelect.

Creșterea distanței dintre idei și suporturile lor materiale exprimă creșterea puterii oamenilor asupra mediului înconjurător și asupra propriei lor dezvoltări. Unitatea *naturală* dintre fenomen și esență determină unitatea *culturală* dintre semnificant și semnificație a oricărei opere umane. Capacitatea oamenilor de a interveni eficient în mersul lucrurilor se întemeiază tocmai pe izomorfismul dintre structura naturii și cea a culturii. În natură, esența se realizează prin fenomen, în cultură semnificația se realizează prin semnificant. În celebra formulă a lui Einstein « $E = mc^2$ » distanța dintre semnificație și semnificant este considerabil mai mare decît într-o pictogramă rutieră care atrage atenția șoferilor că se află în apropierea unei școli sau a unei curbe. Primul adevăr este mult mai adînc decît al doilea. Este mult mai mare distanța dintre semnificant și semnificație într-o acțiune revoluționară care țintește să asigure fiecăruia o bunăstare crescînd decît într-o operă filantropică. Primul bine este mult mai mare decît al doilea. Distanța dintre semnificant și semnificație este mai mare în «Orologii» de Anatol Vieru decît în «Balada» de Ciprian Porumbescu. Frumusețea primei compoziții este mai profundă decît a celeilalte. O valoare mai mică nu este însă mai puțin o valoare, ci mai puțin amplă. În artă, o valoare mai mare înseamnă o forță de emoționare mai adîncă și mai de lungă durată.

Scientismul contemporan, hipertrofiînd mintea în dauna sufletului, a ajuns să dezechilibreze structura valorică a semnificațiilor. De aici riposta, la fel de exagerată, a irationalismului din vremea noastră: alogismul, anarhismul, sexualismul etc. Însă deplinei dezvoltări a personalității umane îi este necesar echilibrul dintre principalele valori ale culturii: știința, arta, morala.

PE SCURT DESPRE NOILE SCURT METRAJE

de Magda MIHĂILESCU

«*În marea trecere*». Este tulburător acest eseu cinematografic al lui Mirel Ilieșu și Doru Segall (imaginea), cu titlul împrumutat din Blaga. Dincolo de valoarea lui de sine stătătoare, distingem în el o mărturisire artistică în public a unuia dintre cei mai febrili cinești de la Sahia, o spovedanie cu toate cele bune și cele rele așezate la vedere, drept. Drumul de la barocul panopticului de circ din deschiderea filmului la esențializarea paradoxală din final, când ecranul rămâne complet alb, se înfățișează celor care-l cunosc pe Ilieșu mai de mult nu numai ca o cheie a acestui scurt metraj, ci — îmi îngădui să cred eu acum — și ca un simbol al frământărilor unei personalități ce-și găsește greu liniștea. De data aceasta a învins definitiv, pe toate planurile, atașamentul pentru frumusețile pure, cu contururi atât de ireal de plăpânde, încât într-o bună zi va trebui să ne despărțim și de ele, așa cum ne îndepărtăm de fapt, în marea dialectică a existenței, de toate frumusețile, de viață, de lucruri, de dragoste, de timp, de idei. «*În marea trecere*» este filmul acestor despărțiri imanente, al morții înțelese ca o succesiune de stingeri cunoscute. Transfigurând într-o unică sinteză bocetul popular, versul filozofic, dansul, Mirel Ilieșu a obținut o materie poetică nouă și ciudată, care acceptă să se nască și să se supună mării treceri sub ochii noștri: printre femeile transformate în înțelepte statui ale durerii, printre siluetele copacilor arși, fără viață, un trup fără chip, una cu pomii («omule — pomule»), îndură chinul desprinderii de materie. Astfel de imagini-metafore susțin filmul, iar ele, la rîndul lor, își datorează existența concretă excelentei echipe de colaboratori ai lui Mirel Ilieșu: corul Madrigal, coregrafia lui Miriam Răducanu, participarea lui Ion Marinescu ca tălmăcitor al versurilor lui Blaga, imaginea lui Doru Segall. Fixînd, mai ales, ultimele despărțiri, «moartea timpului» (ceasul alcătuit din trupurile femeilor) și cea a «imaginii» (siluetele negre, subțiate, prizoniere agonizante și înghițite treptat, fără nici o putință de scăpare, de către ecranul ce rîvnește imacularea), operatorul l-a ajutat pe regizor să-și lege numele de două secvențe antologice.

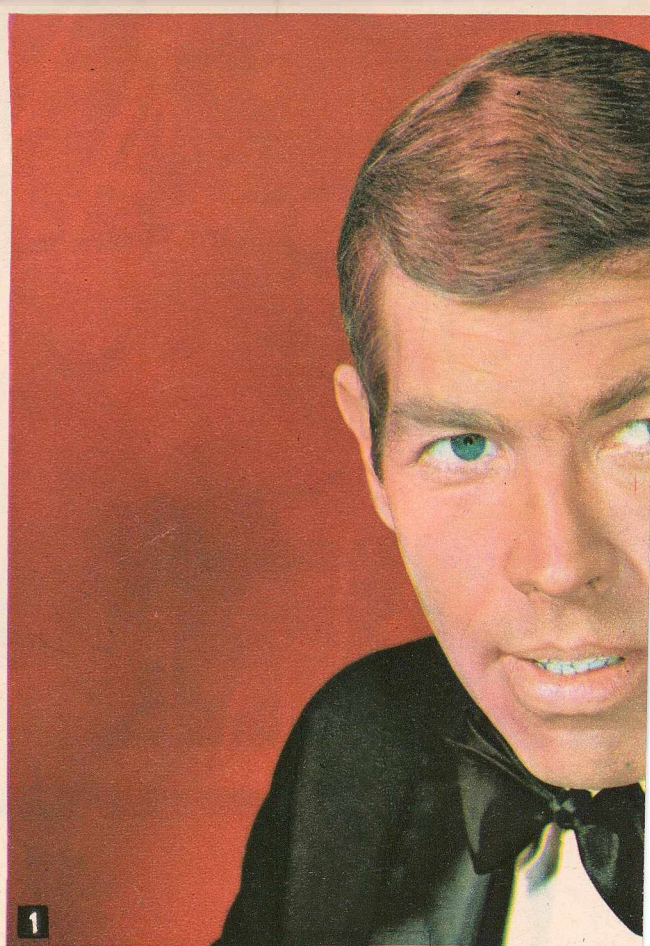
*

Trei modalități de a înțelege sau a nu înțelege o personalitate artistică. Sub acest titlu ar putea fi reunite microportretele cinematografice «*Cantata profană*», dedicat lui J. Servatius, «*O voce în jurul lumii*» (vocea este a lui Ludovic Spiess) și «*Magdalena Popa*», realizate de Nina Behar, Paul Orza și, respectiv, Florica Holban. Nu ne putem prefăca a nu ști insurmontabilele greutăți ce se ivesc în calea celui care încearcă să pătrundă cu aparatul de filmat în lumea fragilă pe care ne-am obișnuit a o numi «misterul creației». De atîtea ori cei care o vizitează se întorc cu miinile goale

sau cu cîteva informații și clișee mai mult sau mai puțin meșteșugit ordonate. Nina Behar și Paul Orza își văd eforturile răsplătite. Filmele lor nu sînt doar omagii, ci și acte de cunoaștere însoțite de emoție, pentru că ne fac martori la ceea ce condiția noastră de muritori ne dă voie să fim martori — dacă sîntem bine călăuziți. Niciodată nu vom ști poate de ce această lovitură de daltă este fără pereche, dar vom surprinde, în schimb, clipa în care ea înfrînge lemnul, vom vedea cum, din daltă și lemn se naște un univers aparte. Servatius văzut de Nina Behar este omul rosturilor împlinite, căci «a ridicat o casă, a sădit un pom, a lăsat un fiu»: o casă — adevărat muzeu al frumuseților lemnului, un pom căruia îi cunoaște toate tainele, un fiu care îi continuă tradiția. Merită să vedem acest film dacă ar fi să avem de admirat doar miinile lui Servatius mîngîind carnea lemnului, închipuind în el cine știe ce intrupare săturată să mai stea în pădure. Un spectator — culmea, unul dintre rătăciții de la «*Timpuri noi*» — a strigat în gura mare: «*Parcă ar plînge!*»

Și Ludovic Spiess vine spre noi cu ceea ce are el mai bun: personalitatea glasului, daruri actoricești ce sfidează convenționalismul operei. Paul Orza i-a închinat un film de o remarcabilă rigoare, i-a pus la dispoziție un spațiu curat de desfășurare, decoruri naturale adecvate atmosferei conținute de fiecare arie (țărnam pustiu de mare pentru *Aida*, treptele întunecate ale Castelului Huniazilor pentru *Bal mascat*, Parcul natural de la Simeria pentru *Turandot*). Un operator care-l urmărește cu sensibilitate, Francisc Patakfalvi.

După toate acestea, scurt metrajul «*Magdalena Popa*» al Floricăi Holban dezamăgește profund. Ne pare rău pentru excepționala noastră balerină, pentru priceputa regizoare, dar nu înțelegem ce s-a întîmplat, ce intenții n-au vrut să se lase materializate cu nici un preț, pentru că ceea ce ni se înfățișează pe ecran este un colaj de fragmente nesemnificative de viață și de dans, ce nu aderă unul la altul, ba, mai mult, se răzbină reciproc. Am fi vrut să vedem ce se află dincolo de divina unduire a brațelor din «*Lacul lebedelor*», măcar cîteva stropi de sudoare. Pelicula «o surprinde» însă pe Magdalena Popa pe o pașiște culegînd flori pentru soțul ei, stimatul dansator Amato Checiulescu, și alte atitudini drăgălaș-sentimentale, întretăiate din cînd în cînd de fotografierea unor fragmente din cronicile ziarelor de pe mapamond — citite din off în franceză, engleză, spaniolă, de o voce ce vrea să se ia la întrecere cu crainicul «*Invadatorilor*». Un film inspirat despre Magdalena Popa abia de acum încolo trebuie făcut. Pînă atunci, celor care țin să o cunoască și dincolo de scenă le rămîn la dispoziție fotografiile Lianeii Grill și portretul-interviu al kolegei mele.

telegrame

● Presa americană anunță proiectul unui mare musical plin de nostalgie închinat Hollywoodului din epoca sa de aur. Se va chema «*Hollywood, Hollywood*», iar autorul solicitat să-l realizeze, Ross Hunter, declară: «*Vrem să prezentăm publicului minunatul trecut al Hollywoodului și să-i stîrnim interesul pentru viitorul său*». Cel care va viza coregrafia filmului va fi însuși faimosul Busby Berkeley, astăzi în vîrstă de 76 de ani.

● James Coburn (foto 1) va fi coproducătorul și protagonistul filmului «*Flautul mut*», ale cărui turnări sînt prevăzute a se desfășura în India.

● Marilù Tolo (foto 2) o intruchipează pe Alcina în serialul TV «*Orlando furioso*» semnat de Luca Ronconi.

● Innokenti Smoktunovski, Vladislav Strelcik și Iuri Solomin («*Aghiotantul excelenței sale*») au fost distinși cu premiile de stat pe 1971 acordate de Consiliul de Miniștri al Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse pentru rolurile interpretate anul trecut.

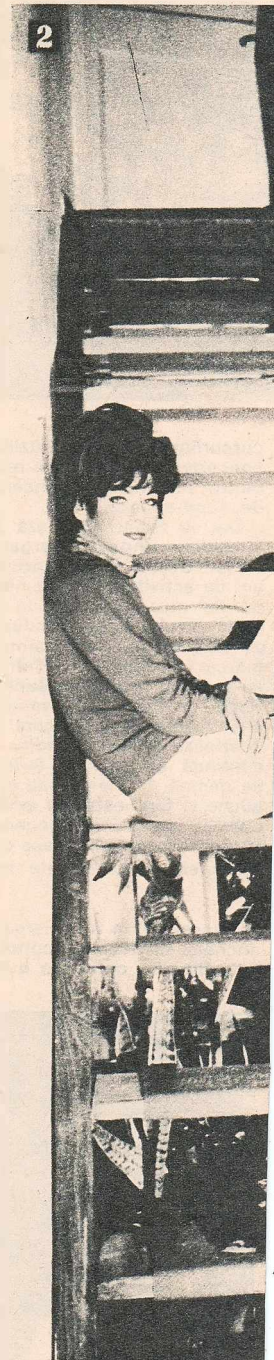
● Henry Fonda și Paul Newman sînt tată și fiu în filmul «*Uneori o mare națiune...*» (foto 3).

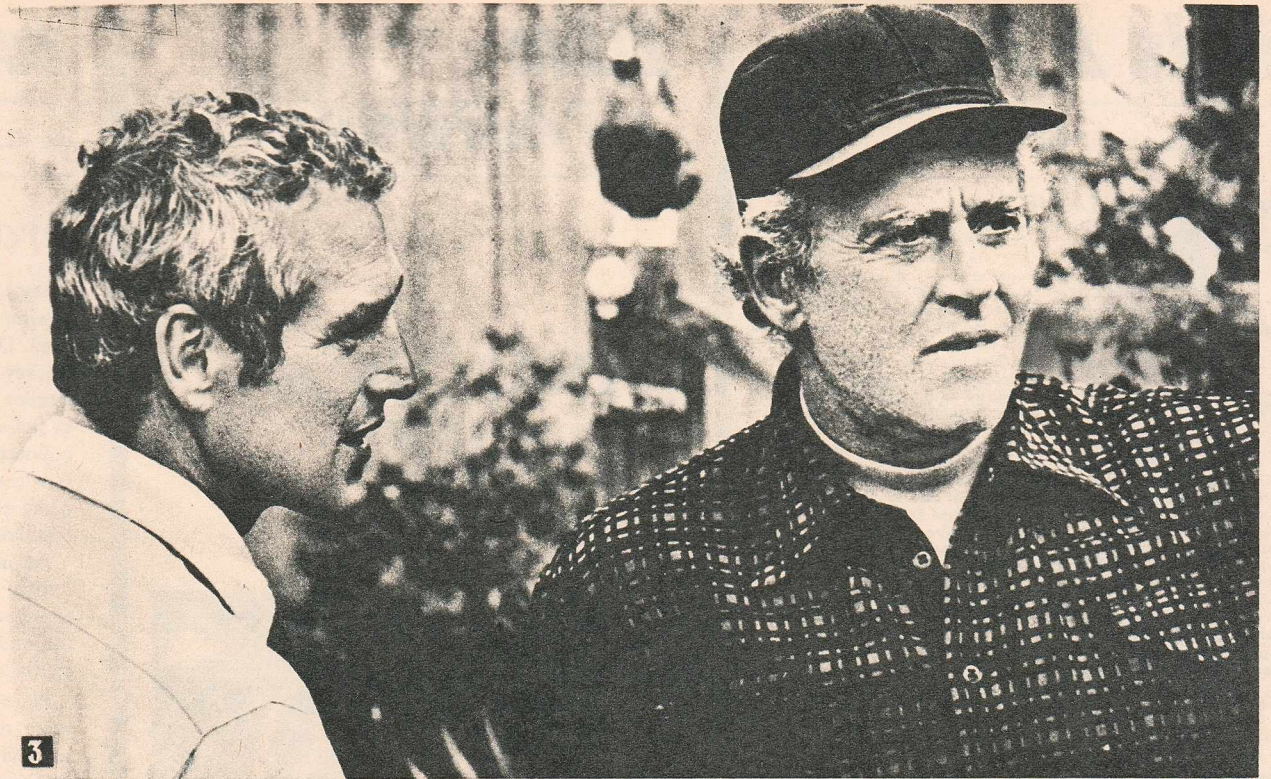
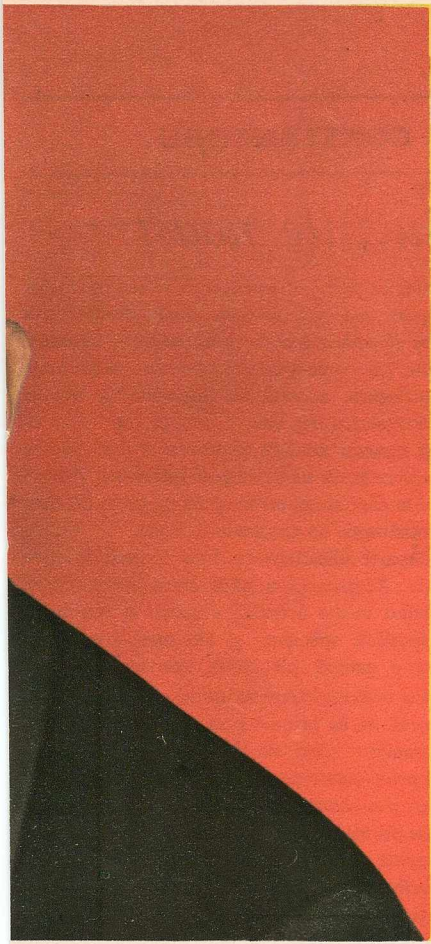
● Rita Tushingham se află în Norvegia, pe platourile filmului «*Unde să plec de aici?*»

● Viitorul film finanțat de producătorul Hal Wallis, specializat în pelicule istorice («*Anna celor o mie de zile*», «*Mary, regina Scoției*»), va fi dedicat lui Nelson.

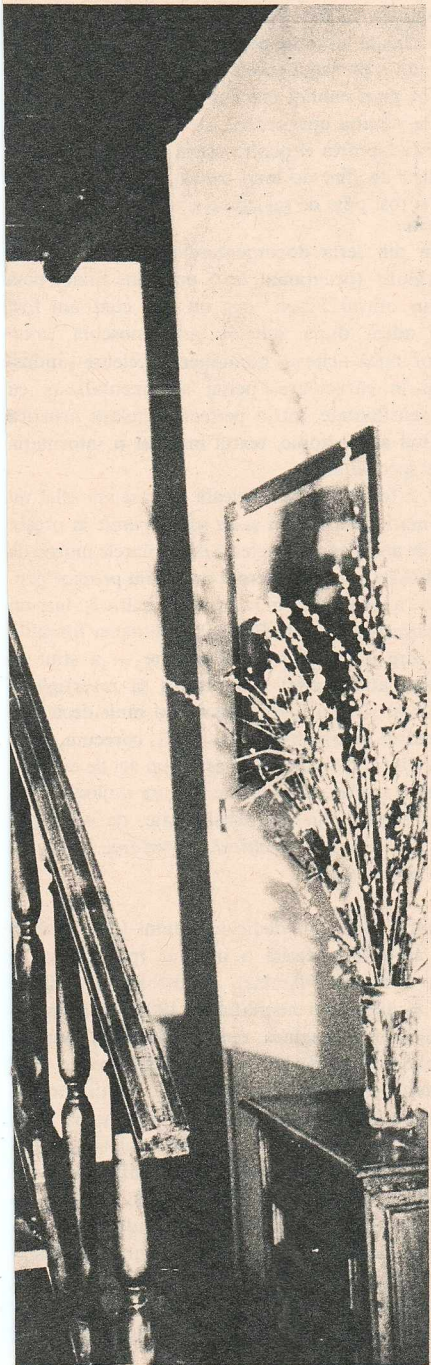
● Cineastul ceh Karel Kachyna pregătește un film inspirat din tematica războiului.

● «*Etruscii ucide din nou*» se intitulază filmul în care apar Samantha Eggar (foto 4) și John Marley (tatăl lui Ali Mac Graw în «*Love Story*»).

3

4

FONTAINE Joan

Actriță americană de film, de origine irlandeză, născută Joan de Havilland, la Tokyo (Japonia), la 22 octombrie 1917, ca fiică a actriței Lillian Fontaine și soră a actriței Olivia de Havilland. Stabilindu-se ulterior în California, urmează (ca și sora ei) conservatorul de artă dramatică. Pentru a nu profita de celebritatea surorii sale, deja consacrată în film, adoptă numele de familie al mamei sale. Remarcată de producătorul Jesse Lasky pe când juca în teatru, capătă un contract la Hollywood și debutează în *The Man Who Found Himself* (1937). Se afirmă ca o actriță sensibilă, plină de grație și cu un joc nuanțat în filme atât de variate ca: *Strada amintirilor*, *Valeul și contesa*, *Ducele de West-Point*, *Gunga Din*, *Femei* etc. Se impune abia în 1940 datorită regizorului Hitchcock, în rolul titular din *Rebecca* (după Daphne du Maurier), care-i aduce o notorietate mondială. Urmează o lungă și strălucită carieră în care va da viață eroinelor unor romane vestite: *Mai presus de orice* (după Eric Knight) cu Tyrone Power (1941), *Tessa* (după Margaret Kennedy) cu Charles Boyer (1943), *Jane Eyre* (după Ch. Brontë) cu Orson Welles (1944), *Golful francezului* (după D. du Maurier) cu Basil Rathbone (id.), *Scrisoare de la o necunoscută* (după Șt. Zweig) cu L. Jourdan (r: Max Ophüls, 1947), *Ivanhoe* (după Walter Scott) cu Robert Taylor (1952), *Serenada* (după James Cain) cu Mario Lanza (1956), *Un certain sourire* (după Françoise Sagan) cu Rossano Brazzi (1958-r: J. Negulescu), *Tender is the Night* (după Scott Fitzgerald) cu Jason Robards (1961). Primește în 1941 premiul Oscar pentru excepționala ei creație din *Suspiciune* (r: Hitchcock) și face dovada unui talent rar, adaptându-și stilul de joc (caracterizat prin sensibilitatea și distincție) unor filme foarte diferite ca gen — drame psihologice: *Kiss the Blood of my Hands*, *September Affair*, *Island in the Sun*; polițiste: *Ivy*, *Beyond a Reasonable Doubt* (r: Fritz Lang); muzicale: *Emperor Waltz*; comedii: *Decameron Nights*, *Casanova's Big Night* etc...

FORBES Bryan

Actor, scenarist și regizor britanic de film, născut în 1926 la Stratford-atte-Bow (Anglia). Apare ca actor în filme științifico-fantastice și polițiste, remarcându-se ulterior în roluri de compoziție în filme de prestigiu ca: *Bancnota de un milion*, *Inspectorul de poliție*, *Cheia*, *Liga gentlemanilor*, *Guns of Navarone* etc. Din 1955, fără a abandona profesia de actor, începe să scrie scenariu apreciat pentru calitățile lor pur cinematografice. Printre ele reținem pe cele scrise pentru filme ca: *House of Secrets* (1956), *I was Monty's Double* (1958), *The Captain's Table* (1959), *The Angry Silence* (1960), *Nu-i loc pentru al treilea* (1962), *Station Six Sahara* (id.), *Robii* (1964), *The High Bright Sun* (id.). Debutează în regia de film lansând doi buni actori: Alan Bates și Hayley Mills, în *Whistle Down the Wind* (1961), pentru a se impune atenției generale cu drama realistă *Camera în formă de L* (1962), semnând și scenariul. Tot pe scenariu propriu va mai realiza: *Seance on a Wet Afternoon* (1964), *King Rat* (1965), *The Wrong Box* (1966), *The Whisperers* (1967), *Deadfall* (id.) etc. Ultima sa realizare este o originală adaptare a ferocei satire anticapitaliste, piesa *Nebuna din Chailot* de Giraudoux, într-o îndrăzneț mizanscenă și cu o distribuție de zile mari: Katharine Hepburn, Charles Boyer, Giulietta Masina, Yul Brynner, Danny Kaye, Paul Henreid, Richard Chamberlain ș.a.

FORD Aleksander

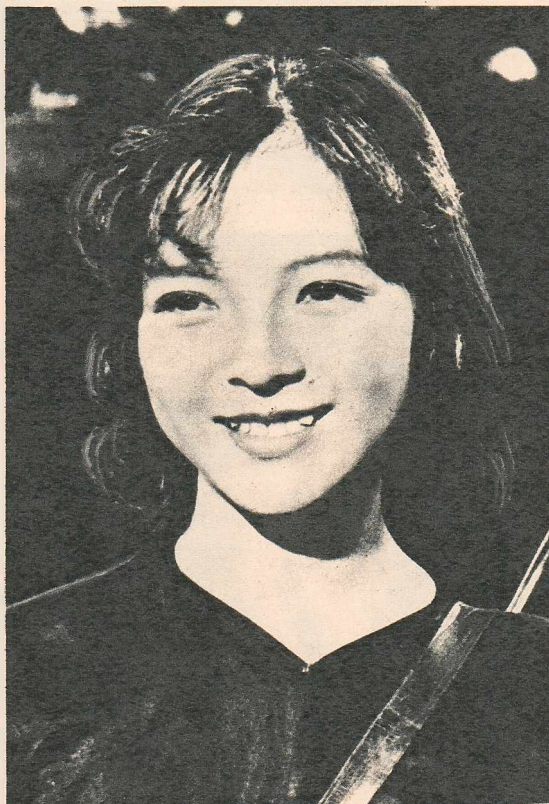
Regizor polonez de film, născut la Lodz, la 24 noiembrie 1908. Începe cariera de cineast realizând, în 1928/29, două documentare inspirate de viața cotidiană a orașului său: *Dimineața și Pulsul Manchesterului polonez*, și în 1930, la Varșovia, primul său film artistic: *Mascote*, cu Irma Green. Între 1930 și 1939 se remarcă printr-o serie de filme de pregnantă tematică socială ca: *Legiunea străzii* (1932), *Deșteptarea* (1934), *Sabra* (id.), turnat în Palestina, *Viața tinerilor* (1936), documentar despre copiii proletariatului polonez, interzis de cenzura burgheză și difuzat în Franța sub titlul: *Noșii arrivans; Oamenii de pe Vistula* (1937), în colaborare cu J. Zarzicki. Aparține încă înainte de război grupului radical al cineștilor polonezi și organizează efectiv cercul de avangardă Start. Refugiat în U.R.S.S. după ocuparea Poloniei, realizează aci filme de instrucție militară (la Minsk, Novosibirsk și Tașkent) și, alături de alți cinești din grupul Start, realizează filme documentare despre lupta noii armate poloneze împotriva nazizilor. În 1945, după eliberarea patriei sale, devine organizatorul cinematografiei poloneze naționalizate, iar în 1947 este numit director al organizației de stat Film Polski. În 1948 revine la regia de film cu *Strada hotarului*, urmat de *Cei cinci din str. Barska* (1954), opere premiate la festivalurile de la Cannes și Veneția. Considerat decan al cineștilor polonezi, A.F. este autorul unor realizări ambițioase de nivel internațional, în care sînt dezbătute probleme acute ale societății poloneze postbelice. A exercitat o puternică influență asupra tinerelor generații de regizori cu stilul său profund romantic, uneori grandilocvent și patetic, dar de o mare sinceritate și un irezistibil elan patriotic. Sint caracteristicele unor filme ca: *Tineretea lui Chopin* (1952), *A opta zi a săptămîinii* (1957), *Cavalerii teutoni* (1959), *Prima zi de libertate* (1964).

FORD Glenn

Actor american de film născut Gwyllyn Samuel Newton Ford, la Quebec (Canada), la 1 mai 1916, ca descendent direct al lui Martin van Beuren, fost președinte al Statelor Unite. Consacrându-se teatrului, după terminarea studiilor universitare, joacă în diverse companii, în turnee și apoi pe Broadway. Debutează în film în 1930, ca protagonist, în *Heaven with a Barbed Wire Fence*, impunându-se de la primele sale filme: *Așa sfîrșește noaptea noastră*, după *lubește-ți aproapele* de Remarque (1941), și *Martin Eden* (1942) după Jack London, prin seriozitatea cu care-și concepe și redă personajele create. Se dovedește ulterior bun pentru orice gen de film, încercându-și forțele în western: *Texas* (1941), *The Desperados* (1943), *The Man from Colorado* (1948); în filme de război: *Destroyers* (1943), *The Flying Missile* (1951); în filme biografice: *Gallant Journey* (1946); în drame psihologice: *Viață furată* (1947) cu Bette Davis; polițiste: *Framed* (1947), *The White Tower* (1950); în comedii: *The Mating of Millie* (1948). Urmează cu Rita Hayworth un cuplu perfect, debutînd în *The Lady in Question* (1940), pentru a cunoaște o consacrare mondială în memorabilul film al lui Charles Vidor: *Gilda* (1946), unde conturează un tip dur dar uman, «la Gabina». Cei doi se vor reîntîlni într-o nouă versiune a lui *Carmen* (1948) și în *Affair in Trinidad* (1952). Adevăratul său tip, de om curajos cu serios fond moral, luptînd și învingînd conform imperativelor conștiinței sale, se va preciza și mai mult în filmele sale ulterioare. Pe această linie psihologică, cu un joc lipsit de efecte facile, el înfruntă astfel interpretări de mare relief dramatic, ca acelea din filmele lui Fritz Lang: *Drumul demnității* (1953) și *Human Desire* (1954) după *Bestia umană* de Zola, ca și cele din: *Oamenii furioși* (1955), *Blackboard Jungle* (id.), *Trid* (id.), *Ransom* (1956), *The Fastest Gun Alive* (id.), *3,10: trenul spre Yuma* (1957), *Cimarron* (1959) etc. Din lunga listă a filmelor sale mai amintim: *Interrupted Melody* (1955), *Tea House of the August Moon* (1957), *Four Horsemen of Apocalypse* (1960), unde reia rolul deținut pe vremuri de Valentino, *A Pocketful of Miracles* (1961) de Frank Capra, cu Bette Davis etc... Cel mai recent film al său, un western: *Long Ride Home* (1970).

MISIUNEA TINEREI NHUNG

Realizat sub bombardamente, acest film, închinat celor care resping deopotrivă atacurile armate și încălcarea demnității, extinde granițele «continentelor cinematografice», înlesnindu-ne cunoașterea unei alte pagini în care istoria se transformă pe loc în obiect de inspirație, în care cronică faptului trăit capătă înțelesuri ce depășesc momentul. Această succintă povestire cinematografică a unui destin individual, angajat în lupta poporului vietnamez, atestă virtuțile unui grup de cinești care știu să depună mărturie emoționantă despre realitate, să-i integreze acesteia toate gesturile de curaj și abnegație. La întretăierea unor aduceri aminte despre unul dintre multele chipuri ale dăruirii de sine, răsare armonios conturat portretul unei fete istețe și grațioase, înțelegătoare și neînfricate, gata să rezolve dificile probleme de tactică. Sint apreciable eforturile autorilor de a întinde o punte între trecut și prezent, de a justifica o atitudine. Din acest punct de vedere, rememorarea copilăriei umilite constituie un capitol de îndemnare profesională, de folosire a unor sugestii delicat conturate (urcatul scării metalice, întinderea rufelor, căratul apei). Transformarea Cenușăresei într-o luptătoare este una dintre ipostazele pe care le acreditează acest film povestit simplu, într-una din puținele clipe de liniște dintre două atacuri, în răstimpul trecerii cu barca de la un capăt al lacului la celălalt.

M.M.

producțiile noastre

• Dacă Oblio, ca agent al inteligenței și sentimentelor noastre umane, este de neuitat, dacă retrospectiva Walt Disney cu vedetele ei de prima mîna — Donald, Mickey, Pluto ș.a. — ne-a readus, din nou, în prezența marilor capodopere, aceasta nu înseamnă că trebuie să fim sceptici pentru rest sau că ceea ce producem cu mijloacele și materia noastră cenușie ar trebui cîntărit și judecat după criteriile unei categorii inferioare. Aproape nu este zi în care micul ecran să nu ne ofere produse originale, românești, de excelență calitate.

Nu mai departe «Zestrea» lui Paul Everac, în regia Letiției Popa. Regizoarea a găsit cheia spectacolului televizat, făcînd media artistică a scenei și ecranului, folosind mijloacele specifice și ale unei arte, și ale celeilalte într-o sinteză plauzibilă, convingătoare.

Plauzibilă și convingătoare nu numai în sensul travaliului regizoral, ci, în primul rînd, datorită calităților textului dramatic — deci ale lui Paul Everac — care, în universul problematic cu care ne-a obișnuit, a «inventat» o intrigă și a conturat personaje viabile exprimînd valori morale ori malformațiuni sufletești cu o puternică forță de sugestie. Eroii lui pun în dezbatere un subiect cu reale referințe în realitate, la capătul acțiunii sancționîndu-se egoismul uman, superficialitatea și indiferența, duplicitatea sentimentelor.

Actorii aleși să interpreteze rolurile principale (Margareta Pogonat, Sanda Toma, Victor Rebengiuc), au «trăit» la o înaltă tensiune personajele, mai ales Margareta Pogonat, o prezență revelatoare și plină de farmec, o actriță cu mari calități cinematografice. Cineva propunea — la sfîrșitul unei cronici — să se sugereze autorului piesei adaptarea ei pentru scena teatrului. Noi am pleda pentru un film de lung metraj, mai ales că premisele au și fost puse de regizoare și încă — repetăm — cu strălucire.

• Un film din seria documentarelor cinematografice gen «Teleglob» (programat la o oră cam tîrzie) ne-a purtat prin orașul Praga, dar nu așa cum am fost obișnuiți, adică după schema arhicunoscută (imagine panoramică + câteva monumente celebre + industrie + copii în cărucioare + peisaj sentimental), ci cu mîgală și sensibilitate, într-o perfectă corelație artistică între detaliul arhitectonic, textul muzical și informația elevată de specialitate.

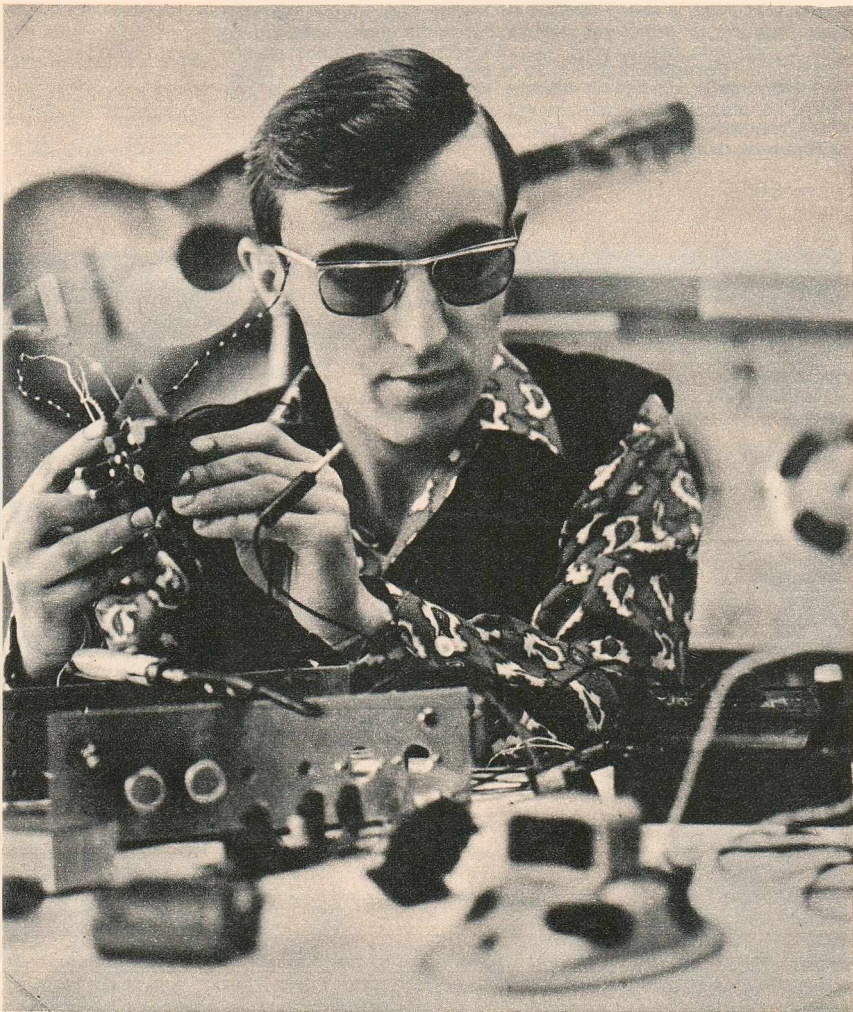
De fapt, a fost o Pragă muzicală în care am aflat nu numai ce mari compozitori și-au scris operele în orașul cu cupole de aur, dar am înțeles și de ce marele muzeu de pe malurile Vltavei a reprezentat un mediu propice pentru creație, a constituit o sinteză de cultură, într-un anumit spațiu istoric. Ada Brumaru, autoarea filmului, — pentru care o felițăm cu voce tare — a știut ce are de făcut atunci cînd și-a propus să investigheze Pragă muzicală și, mai ales, a știut mai mult decît i se cerea în cadrul unui subiect cu o țintă, oarecum, limitată. A produs, după părerea noastră, un act de cultură.

Putem deci realiza cu propriile noastre mijloace emisiuni remarcabile, pline de sensibilitate, de adevăruri profunde și ...chiar pe *specificul* televiziunii. Și se fac din ce în ce mai des.

• În cadrul emisiunii dedicate satului (duminică, 6 februarie) ne-a fost oferită o imagine (peisagistică și umană) a comunei Flămînzii, evocatoare a marilor răscoale țărănești din neuitatul an 1907. Ne-a impresionat, îndeosebi, imaginea umană, deoarece urmașii celor care au pus atunci mîna pe sape și furci ca să-și facă dreptate, trăiesc astăzi, în noile condiții sociale, o viață demnă și plină, o viață a realizărilor pe toate planurile. În Flămînzii a pătruns confortul urban, oamenii își gîndesc destinul la alte dimensiuni, ei fac proiecte pe coordonate de civilizație. Din comună au plecat spre învățătură și au completat rîndurile intelectualității sute de tineri. Asemenea emisiuni, convingătoare prin autenticitatea faptelor, înlocuiesc cu mai multă eficacitate dezbaterile doctă, dar plutind în generalități de dicționar, oricît de cursive și regizate stilistic ar fi frazele.

ANECDOTE CU SAVANȚI

de Sergiu ANDON

Cercetători, gânditori, inventatori se plimbau pe coridor, mai zgomotoși, mai liniștiți, cei mai mulți liniștiți, cu minile infundate în buzunare și pas mecanic, cu ochii pierduți dincolo de realitatea pauzei dintre ședințe, cu degetele frământând nervos cite ceva. Când și când o altă secție își întrerupea lucrările, participanții irupeau pe coridor, ca elevii dintr-o sală de teză, năvăleau scurt timp pe capul celui care susținuse ultimul referat, apoi zgomotul era absorbit de tăcerea sălii de plimbare, grupul se destrăma și noi cercetători, gânditori și inventatori se adăugau celor care se plimbau cu pas mecanic și ochi pierduți dincolo de realitatea imediată.

În această atmosferă, oricât respect ai avea pentru întimitatea gândurilor, simți nevoia să oprești și să iscodești, să te vîri cu orice preț în vîlmășagul secret al minților din jur. Iată, nu pot scăpa de magnetul acestei fizionomii palide, transfigurate de concentrare:

— De unde sinteți?

— ...

— Din ce județ?

— Poftim?... Eu?... De la... Din... Eu sint din... Iași... Da, da, din Iași.

Cît de greu a revenit pe pămînt. Și ce-am făcut? Oare trebuia chiar să-l rechem de atît de departe ca să află că trebuie să fie Constantin Ciobotaru? Sigur că e este, cel cu aplicațiile inegalității lui Jensen!

În general, *inegalitatea lui Jensen* a fost foarte mult comentată, răsucită, socotită

▲ *Dacă totul evoluează normal, peste 10-15 ani satisfacțiile dumneavoastră auditive vor depinde și de el, de pasiunea, de cunoștințele și ingeniozitatea lui.*

Numele: *Matache Tiberiu. Vîrsta: 17 ani. Ocupația: elev, clasa a XI-a, Liceul nr. 1, București. Debut: la vîrsta de 2 ani, lăsat singur în casă, demontează un aparat de radio cuplat în priză. Pasiuni: electronica. Hobby: muzica. Alte pasiuni sau hobby: nimic, pentru el nu mai există nimic important pe lume. Fobii: lămpile radio («să n-aud de ele, am oroare, o singură dată în viață am construit un amplificator cu lămpile»). Rețineți: o singură dată în viața lui de 17 ani!). Obsesii: tranzistoarele. Invenții și inovații: aparat amplificator stereofonic de 30 wați, stație de radioemisie distractivă (cu bătaie 8-10 m). Relații cu persoanele majore: bune; mecanicul blocului a fost cucerit cu un letcon pistol producție proprie și îi face cadou șuruburile și șuruburi, administratorul a fost inițiat în tainele reparării televizorului personal și îi permite să se urce pe terasă pentru experiențe cu lunete (rectificăm, deci: optica — a doua pasiune), băieților de la lift le-a reparat magnetofonul și ei îi permit din cînd în cînd să tragă curent din camera troliului. Relații cu societatea: tot bune, dar urăște birocrăția, în special sub forma celor trei aparate de radio defecte, care zac sub cheie și praf în laboratorul liceului, dar de care membrii cercului radiofonic recent creat... acum doi ani și rămas pe hirtie n-au voie să se atingă pentru că fac parte din inventar. Scop consecvent în viață: puritatea audițiilor la aparate și sunetele în relief. Dacă totul evoluează normal, cînd el va fi mare audițiile vor fi mai curate și muzica mai frumoasă.*

și răsocotită de matematicieni prezenti. «Aplicații ale inegalității lui Jensen», «În legătură cu inegalitatea lui Jensen», «Asupra inegalității lui Jensen», cite titluri atîtea contribuții originale, păreri, repuneri în discuție. Ceea ce nu înseamnă că inegalitatea lui Minkovski a fost trecută cu vederea, ori teoremele lui Rolle și Lagrange, sau determinantul lui Vandermond și relația lui Stewart... Nu, nu, grosso-modo vorbind, nimic din ce frămîntă matematica nu a fost neglijat. Și nici fizica, și nici chimia.

Ideea convocării la Constanța a principalilor preopinenți ai cercurilor științifice a fost salutară. Numai că intențiile organizatorilor au fost nițel depășite.

Tabăra științifică nu și-a putut respecta programul recreativ, oricît de condensate au fost activitățile, deoarece mult mai mulți invitați decît se aștepta au sosit cu referate sau comunicări și toți insistau să le expună integral. Ba s-a mai găsit și cite un întîrziat distrat, cu lucrarea lăsată acasă ori care nici n-o avea redactată, dar care, văzînd cît de impresionantă este participarea și la ce nivel se situează lucrările forului, și-a redactat propria operă peste noapte.

Asaltată de lucrări, comisia de organizare a hotărît să speculeze fiecare chichită «procedurală» și să rărească lista autorilor. Rezistența a fost însă dîră, nu individuală, ci unanimă. Toți luptau pentru a se asculta reciproc, fiecare dorea ca ședințele să dureze cît mai mult, să se împartă în cite mai multe secții, să afle ce-au gîndit și ce-au descoperit ceilalți. O curiozitate neostoită și foarte pură. Neroasă încă de viermele invidiei, animată exclusiv de bunăcredință. Nimeni n-a pizmuit pe nimeni, nici un succes nu a fost diminuat, orice idee bună a fost schimbată cu generozitate. N-a existat invidie pentru că n-a fost prezentă suficiența, n-au existat falsuri pentru că n-au fost prezente interesele înguste, nici măcar coautori n-au existat, pentru că nu s-au cerut referințe și aprobări inutile de la șefi și șefuleți. Totul era dens, pur, exact.

Dar această imprudență a organizatorilor de a strînge pe atîția frunțași ai minții la un loc a fost plătită cu eforturi uriașe de a mai potoli interminabilele discuții din autobuze, de pe săli, din dormitoare, cel puțin în favoarea meselor și a cîtorva ore de somn, de a mai introduce cît de cît elemente de divertisment educativ prin noianul de teorii, scheme, fițuici, pagini acoperite cu cifre, care apăreau pe orice colțșor liber.

De la început savanții s-au dovedit revendicativi. Mai întîi au solicitat o masă de ping-pong, apoi au pretins să li se deschidă popicăria «Voința», la urmă au cerut să fie transportați într-o sală de baschet. Masa de tenis n-avea fileu ori fileul era încuiat la director, dar inventariul au montat o instabilă coadă de mătură pe două cutii de carton și au început campionatul. Da, se organizează un campionat al savanților, participau 18 personalități din domeniul matematicii, fizicii și chimiei. Galeria era compusă exclusiv din savanți. Îmi amintesc de meciul Török-Costel, cînd Török a oprit jocul căuind ceva prin buzunare. O jumătate din galerie a strigat «dați-i glucoză», iar cealaltă jumătate «ba dați-i Pepsi!». A ris și o jumătate, și cealaltă. Dar între timp Alexandru Török găsise ceea ce căuta: batista ca să-și șteargă ochelarii. În clipa în care i-a scos de la ochi, galeria a amuțit. Asupra ei radia prestigiul. Dar nu era prestigiul figurii sportive ce completează corpul robust al lui Alexandru T, era gestul mașinal al ștergerii ochelarilor. Iar Török de la masa de ping-pong nu mai era Török jucătorul, colegul, băiatul, ci cunoscutul fizician din Satu Mare, descoperitorul noilor combustibili pentru rachete. Rachetele-modele, se înțelege. Deocamdată. Propelanții lui sint noi prin compoziție, noi prin instalația de ardere, noi prin eficiență într-o asemenea măsură, încît toată lumea aflase că după simpozionul de la Constanța autorul urmează să plece la un simpozion de oameni mari din străinătate. Acesta era omul care se oprise din joc să-și șteargă ochelarii. Era Török — temutul din ședințele secției de fizică, ascultătorul care se ridica spontan după fiecare referat punînd una sau două întrebări cu adresă fixă, neașteptate și încuietoare.

Era însuși viitorul.

Campion la tenis de masă a ieșit matematicianul Dumitru Niculete. Foarte aplaudat de toți. Unul mai zgomotos, care pînă atunci nu se ținuse decît de bancuri pe tusă, l-a îmbrățișat ostentativ și i-a spus. — Bă, fii atent, că eu am țînut de la început

cu tine. Auzi, tu, te-am sustinut! Așa că să nu mă lași fără, să mi-o dai și mie numai puțin.

Șantajul sentimental m-a făcut să tresar și să-i depistez mobilul.

— Ce zice să-i dați?

— Aa, vrea să se mai uite pe lucrarea mea «Asupra ecuațiilor lui Dimitrie Pompeiu».

Acesta era deci «șantajul».

— Ce-ați avut cu ecuațiile lui Dimitrie Pompeiu?

— E tema pe care a urmărit-o și profesorul meu, Chiriac. Ați auzit de dinsul?

Întrebarea a fost pusă atît de firesc, încît snobismul mi s-a dovedit mai prompt decît cinstea:

— Da. Am auzit.

— Cum? Chiar ați auzit?

Trebuia să perseverez în minciună. Se vede treaba că eram primul care-i dădeam o asemenea satisfacție:

— Da... da.

— E doctorand, a adăugat Niculete mîndru. Dacă se mai face o clasă specială, poate obține chiar un post *definitiv* la Novaci. Acum nu e decît suplîntor.

— Cîți ani are profesorul dumneavoastră?

— Douăzeci și cinci.

— Să trăiască!

Nu mai mințeam.

— Spuneți-mi, Niculete, ce impresie v-a produs actuala sesiune?

— Pentru mine cea mai puternică emoție a fost că a trebuit să vorbesc. Să-mi sustin comunicarea. La început, nici n-am putut să deschid gura. Ieșisem la pupitură, roșsem și amuțisem. Am mai fost eu pe la *olimpiăzi*, dar de vorbit n-am vorbit niciodată în fața mai multor oameni.

Într-adevăr, cît de marcat în biografiile lor va rămîne saltul pe care l-au făcut cele cîteva zeci de cercetători cu prilejul sesiunii naționale! Saltul peste noapte din bancă la catedră... Metamorfoza bruscă a ascultătorilor în ascultați, a sirguinței în succes de notorietate, primul zbor direct din înălțimi.

Fie și numai pentru atît, inițiativa Comitetului Central al U.T.C. și a Societății științifice a elevilor din Constanța de a organiza o primă sesiune națională de referate și comunicări științifice ale liceenilor și-ar fi atins scopul.

Dar sesiunea a însemnat mult mai mult. Ea a reunit floarea gândirii tehnico-științifice din licee, fruntea celor care se pregătesc să preia mîine destinele științei, elita savanților în pantaloni scurți. Inevitabil, comunicările au conținut nu numai embrionii viitoarelor teoreme și viitoarelor descoperiri, nu numai invizibilul anticipației celor care sint ei înșiși o anticipație, ci și puncte de vedere, scheme, formule și soluții, mai sincer spus — descoperiri și invenții valoroase *acum și prin ele înșile*. Faptul a făcut să urce de la un ceas la altul cota valorii celor ce se petreceau la Liceul «Mircea cel Bătrîn» de pe malul mării. Savanții cei mari, profesori și conferențieri universitari au hotărît prompt să se grăbească să se deplaseze și să observe fenomenul. Au venit, au vorbit și au constatat: într-adevăr, acolo se strînsese ceva mai conturat decît o grădiniță de viitori academicieni. Era prima lor conjugare la timpul prezent, era o sesiune în toată puterea cuvîntului.

N-au lipsit nici polemicele, nici cercetările infirmate și nici situațiile în care puilul a știut mai mult decît gîina. Interesant este că, în această ultimă împrejurare, dascălul învins a trebuit să mărturisească elevului învingător la argumente că, de fapt, el... nu citise ultimele tratate.

N-au lipsit anecdotele. Știm cu toții că viețile oamenilor celebri sint pline de nostimade cu ceasuri fierțe în loc de ouă și mere coapte ridicate la scară universală. Li se mai spun perle. Poate pentru că ele apar dintr-o impuritate transformată în bijuterie, poate pentru că sint rodul inevitabilelor contacte terestre ale marilor oameni cu incidente minore, inevitabile și ele cum inevitabilă este prezența firului de nisip în apa mării. Poate pentru că noi, ceilalți, sintem predispuși să recepționăm mai curînd gluma decît raza densă a cunoașterii, așa cum ne bucurăm de perle mai mult decît de miraculosul proces al producerii lor.

O parte din întîmplările cu savanți-boboci s-au strecurat și în rîndurile noastre. Rețineți aceste anecdote. Rețineți numele lui Alexandru Dimca, Gabriela Slădescu, Gheorghita Balaban, Mircea Martin, Dumitru Ghiță, Iosif Sacal, Ioan Orban, Marius Andron, Ioan Pop, Sandu Golcea. Astăzi nu sint decît elevi uteciști. Mîine vor fi celebriții.

CUI II BATE CEASUL LA CANALUL PANAMA?

Fructele miniei la răspîntia
celor două Americi
sau scadența precipitată a unui tratat oneros
impus cu „marea bită”... pentru vecie

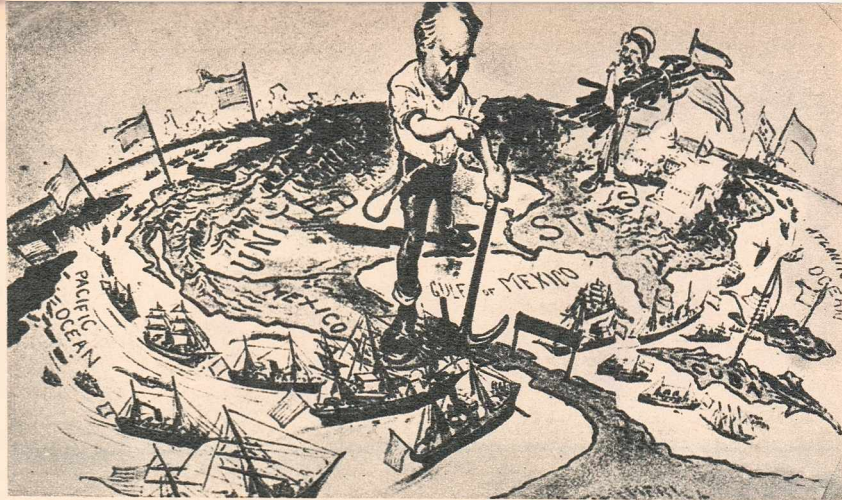
de Dic BABOIAN

Ciudată istoria acestei fișii de pămînt. Ciudată și zbuțumată. Mai ales de cînd s-a ales cu spintecătura care a făcut-o celebră: canalul Panama — drumul cel mai scurt dintre Atlantic și Pacific. În cronicile oboșite de vreme stă scris că încă în 1503 Columb aflase de existența ei de la indienii pe care i-a întîlnit la gurile fluviului Orinoco. Vestitul navigator căuta să descopere legătura dintre oceane, în speranța de a ajunge la comorile fabuloase ale Indiei răsăritene. Dar nu el, ci un alt călător temerar, pe nume Vasco de Balboa, avea să găsească zece ani mai tîrziu «poarta de aur». Extaziat de miracolul propriei sale aventuri, o dată ajuns pe coasta Pacificului, Balboa întemeiază aici orașul Panama. Actul de fundație marchează începutul ascensiunii în istorie a orașului care, după cîteva secole, își va imprumuta numele micului stat ce asigură nu numai legătura dintre cele mai mari oceane ale lumii, dar și legătura dintre doi giganți continentali: America de Nord și America de Sud. Or, tocmai această virtute geografică formidabilă, cu vaste implicații comerciale și strategice, care ar fi trebuit să-i fericească pe panamezi, a constituit de la început o sursă de primejdii și nenorociri ce s-au perpetuat — în ciuda unor aparențe — pînă în zilele noastre. Peticul de pămînt și panglica de apă marcate pe hartă cu denumirea generică Panama au interesat deopotrivă curtea spaniolă și casa regală engleză, expansioniștii americani și cercuri colonialiste franceze, pirați celebri de toate semințiile. Canalul nu exista încă, dar în jurul deschiderii lui în perspectivă se și declanșase un adevărat război între competitorii care acționau sub diferite pavilioane. Presiunea nord-americană s-a făcut simțită de la început și cu vigoare debordantă. Mai grea și mai cumplită decît trecerea bandelor de pirați conduse de Drake, Morgan și alții, apăsarea tăvălugului american va avea consecințe fatale pentru aspirațiile de independență și suveranitate națională ale panamezilor. Tara lor va plăti din plin, cu sînge și cu suferințe grele, locul ei pe hartă, în preajma «frate-

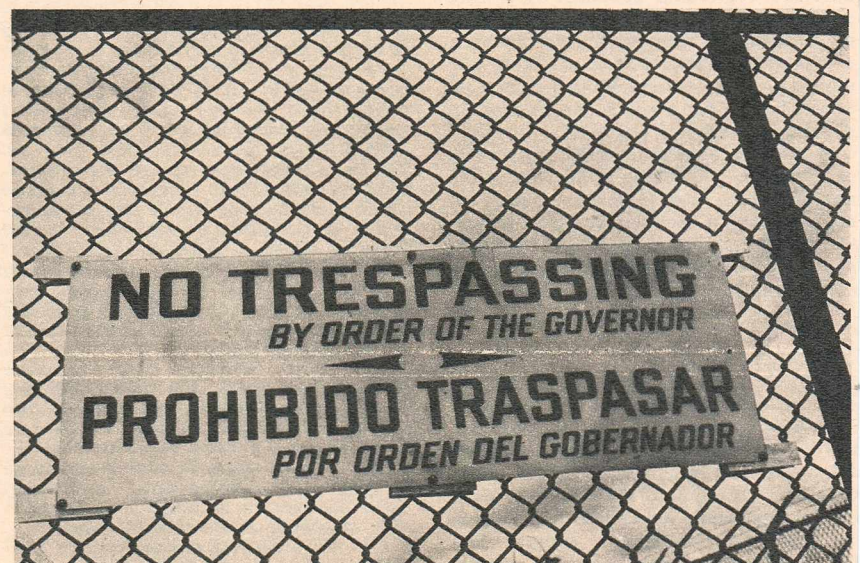
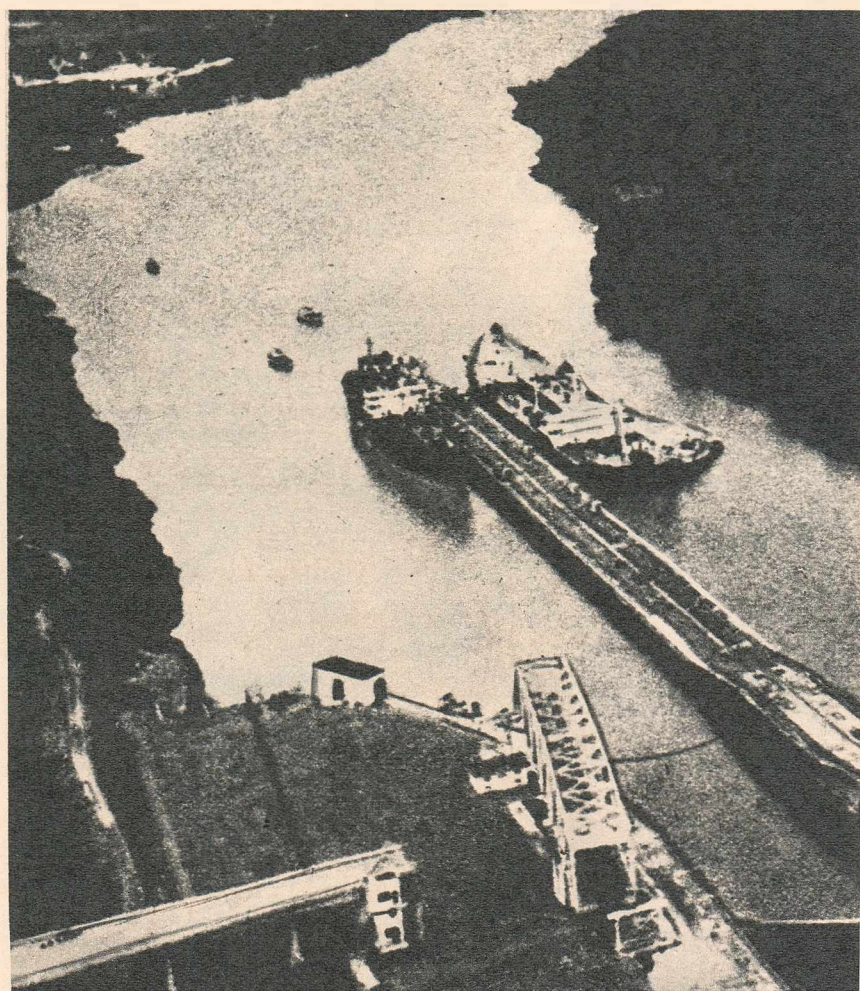
lui mare de la nord», care insistă să o «ajute» pînă la... sufocare.

CU «MAREA BITĂ»

Era epoca de transformare a Statelor Unite într-o putere mondială. Și era epoca de expansiune desfrînată a acestui colos în devenire, care își trimitea emisarii speciali, trupele terestre și navele comerciale sau de război oriunde o cereau interesele drapelului înstelat. Interesele și poftele de hegemonie erau pe măsura obiectivelor urmărite și în sprijinul lor acționa brutal, cu efect suveran, *The Big Stick* («marea bită») a politicii forte, practică intens și deliberat mai ales de Theodore Roosevelt. Cel de-al 26-lea președinte al S.U.A., exponentul bătaios al expansionismului american, era atît de încîntat de performanțele acestei politici dure încît n-a ezitat s-o aplice și pentru acapararea istmului Panama. Ideea săpării unui canal Atlantic-Pacific, pentru evitarea periplului de la Capul Horn, devenise de mult o obsesie, dar rezolvarea ecuației dădea încă multă bătaie de cap Washingtonului. Predecesorul lui Roosevelt, președintele McKinley, se gîndise la un canal prin Nicaragua. Existau și alte variante. Pînă la urmă, și el și succesorul său aveau să se convingă că totuși proiectul cel mai avantajos și realizabil ar fi acela care preconiza deschiderea unui drum de apă prin istmul Panama. Cum însă zona vizată se afla atunci în stăpînirea Columbiei, ofertele nord-americane adresate acestei țări au devenit dintr-o dată periculos de insistente. Intransigența guvernului columbian a stîrnit, după cum era de așteptat, riposta indirectă dar tranșantă a S.U.A. Președintele Theodore Roosevelt a ținut să se ocupe personal de această afacere. Și a început prin a încuraja tendințele separatiste ale populației din regiunea Panama. Agenți special instruiți și politicieni mituiți au pus la cale o «revoluție» ad-hoc, care a dus la separarea de Columbia a acestui teritoriu și la crearea, în noiembrie 1903, a statului Panama. Între timp, unități terestre și na-

Desenul acesta, evocînd caricatural un moment caracteristic din strădaniile S.U.A. de a-și satisface poftele expansioniste la cumpăna veacurilor, a fost reprodus de revista americană «National Geographic» cu următorul text însoțitor: «Imaginea redă ritmul viu la răspîntia noului veac, cînd Statele Unite devin o putere mondială. Președintele McKinley se pregătește să sape un canal prin Nicaragua, dar stă la îndoială: se întrebă dacă n-ar fi mai bine să aleagă calea mai scurtă prin Panama». Urmasul lui McKinley n-a mai stat pe gînduri: a ales... «marea bită» și apoi a «tratat» cu panamezii.

vale americane vegheau ca armata columbiană să nu intervină pentru a zădărnici manevra inspirată de Washington. Din motive de circumstanță și de ochii lumii, Theodore Roosevelt — care avea toate motivele să jubileze — a trebuit să aștepte 72 de ore înainte de a recunoaște oficial noul guvern panamez. Zece zile mai târziu, o delegație panameză, în frunte cu aventurierul Philippe Bunau-Varilla, era adusă la Washington ca să semneze tratatul care prevedea, între altele, punerea anticipată a zonei viitorului canal sub controlul total al S.U.A.

CÎND DUMNEZEU NU ERA ACASĂ...

După tratative pur formale cu secretarul de stat american John Hay, delegatul juntei panameze acceptă fără rezerve condițiile de dictat formulate de Washington și, neavînd asupra sa nici un sigiliu de plenipotențiar, nu ezită să folosească drept parafă, în dreptul semnăturii sale, inelul masiv al ministrului american. În schimbul acestui act de trădare a celor mai vitale interese ale «statului independent panamez», Bunau-Varilla primește la Washington o gratificație exorbitantă de 10 milioane dolari.

O dată tîrgul încheiat și tratatul parafat, Theodore Roosevelt își poate permite să declare cu emfaz și plin de ironie la adresa adversarilor săi din Congresul S.U.A. și a tuturor acelor care s-au opus politicii sale: «Am pus mina pe zona Canalului Panama și am lăsat Congresul să-și continue dezbaterile. În timp ce continuă dezbaterile, continuă și canalul».

Consacrînd hegemonia americană, tra-

țite? Dar regimul militar suportat de o țară căreia i s-a răpit dreptul de a stăpîni o parte din propriul ei teritoriu? Cum a fost posibil totuși acest act spoliator, acest grosolan atentat la suveranitatea națională și teritorială a Republicii Panama? Sînt întrebări firești și persistente la care panamezii, copleșiți de vitregia destinului țării lor și cu minie nedisimulată la adresa ocupanților nord-americani, obișnuiesc să răspundă: «Cînd s-a semnat hîrtia trădării, Dumnezeu nu era acasă!» Dumnezeu, adică poporul, în spatele căruia s-a operat tranzacția colonialistă din 1903 și multe altele în deceniile care au urmat.

DINCOLO DE SÎRMA GHIMPATĂ, LA BALBOA-HIGHTS

Nici Alvaro de Saavedra, care a participat la expediția lui Balboa și a întocmit ulterior un prim proiect al canalului Atlantic-Pacific, și nici Ferdinand de Lesseps, vestitul constructor al Canalului de Suez, care a încercat, trei secole mai târziu, să-și realizeze propriul proiect în zona Panama nu puteau prevedea, la vremea lor, că o asemenea operă de interes general ar putea să constituie vreodată obiectul unei tranzacții care să frustreze însuși statul panamez de drepturile sale legitime asupra zonei afectate deschiderii unei «porți de aur» între oceane. E drept, construcția începută în 1881 după planurile ambițioase ale lui Lesseps s-a soldat cu un fiasco, irosind sume și energii uriașe. În desișul junglei și în mlaștini au pierit de pe urma febrei galbene sute de oameni din miile care lucrau la săparea canalului. Crahul din 1889 a degenerat într-un mare scandal

tru ca panamezii să știe că americanii sînt tot timpul prezenți «dincolo», în fiecare seară la Balboa-Hights stingerea este marcată printr-o lovitură de tun. Zona, cum este denumită rezervația, traversează jungla tropicală, întinzîndu-se pe 80 km, cu lățimi de cite 8 km de fiecare mal al canalului. Aici trăiesc 60 000 de oameni, dar prezența militarilor americani este de-a dreptul obsesivă. La Balboa-Hights, pe lângă puzderia de comandanți militari își are reședința guvernatorul american, numit în acest post de Casa Albă, David S. Parker (fost ofițer și el), care exercită simultan și funcția de președinte al companiei Canalului Panama. Și nu mai e de mult un secret pentru nimeni că acest canal este pentru americani o afacere dintre cele mai rentabile. Cînd «Dumnezeu nu era acasă», zona a fost arendată de S.U.A., cu promisiunea de a plăti anual 250 000 dolari statului panamez. Între timp, de-a lungul celor șase decenii care au urmat, beneficiile realizate de S.U.A. s-au însușit, s-au înmiit, dar arenda plătită n-a depășit suma de 2 milioane dolari anual. Numai două milioane, în timp ce fiecare vas ce traversează azi canalul plătește în medie 6 000—7 000 de dolari. Încasările americane, de ordinul zecilor de milioane dolari (cifre recente se referă la beneficii de peste 100 000 000 de dolari), sînt considerate de poporul panamez drept o sfidare permanentă la adresa intereselor brutal prejudiciate ale țării lor. Și în timp ce seară de seară tunul american continuă să buie cu rezonanță sinistrală la Balboa-Hights, dincoace de sîrma ghimpată, în Ciudad de Panama și în restul țării, nemulțumirea latentă, acumulată de decenii, se transformă în forță potențială, gata să rupă

dintele Johnson a acceptat să înceapă tratative directe cu șeful statului panamez. Cînd însă a devenit limpede că Washington încearcă să temporizeze realizarea unor schimbări radicale și că — dimpotrivă — caută să recurgă la un compromis care să perpetueze dominația americană la Canalul Panama, unde își are de altfel sediul și așa-numitul «Comandament sudic» (Southern Command) al S.U.A. pentru America Latină. Evident, poziția Washingtonului este determinată nu numai de interese economice și politice, dar și de considerente strategice. Dar la Ciudad de Panama primează astăzi interesele vitale ale poporului panamez. Iar rezistența tot mai fermă opusă americanilor vrea să însemne că tratatul «Panama acordă...» trebuie considerat virtualmente anulat. Este timpul să fie lichidată enclava americană; statul panamez să fie repus în drepturile sale depline. În această privință președintele Republicii Panama Demetrio Lakas a declarat că menținerea controlului S.U.A. asupra canalului, în virtutea tratatului colonialist din 1903, constituie o violare flagrantă a suveranității țării sale și că guvernul panamez va lupta pînă la dobîndirea suveranității depline asupra acestui canal, care reprezintă între altele și principala sursă de venituri pentru dezvoltarea economiei naționale. Nu este vorba aici de o simplă revizuire a tratatului Hay-Bunau, ci de negocierea unui acord complet nou care să stipuleze în mod clar, așa cum a precizat ministrul de externe panamez Juan Antonio Tack, jurisdicția statului și a poporului panamez asupra zonei canalului. Și ca replică promptă la afirmația făcută recent de guvernatorul Parker, după care viitorul tratat negociat

Canalul Panama. Pavilionul american, pînă cînd?

Una dintre acele manifestații de masă prin care panamezii cer lichidarea enclavei americane.

Generalul Omar Torrijos — un adversar redutabil al compromisurilor propuse de Washington.

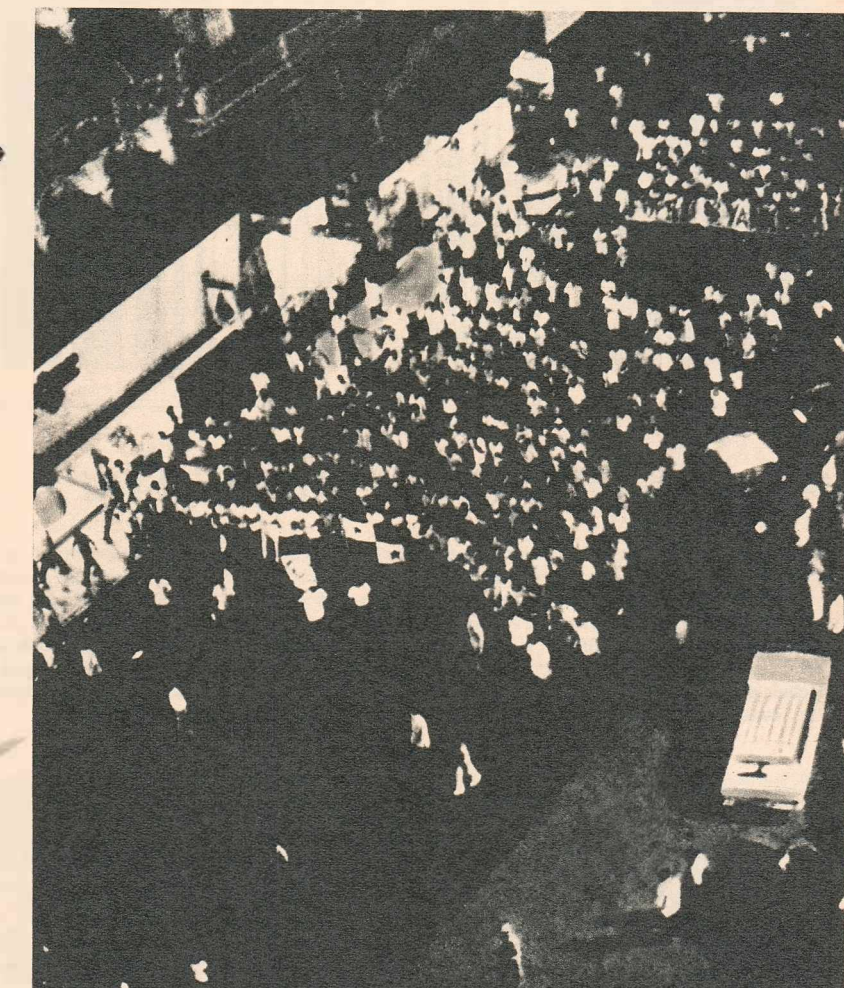
Acolo unde încețază sîrma ghimpată începe grilajul metalic al bazelor militare americane. Peste tot același ordin al guvernatorului Parker: «Trecerea interzisă». Panamezilor, bineînțeles.

țatul Hay-Bunau demonstra de altfel, pînă la evidentă, cit de departe țineau S.U.A. prin înscăunarea dominației lor pe timp nelimitat în zona canalului și cit de grele erau cătușele impuse partenerului panamez. Tocmai pentru că peste 40 de articole și paragrafe ale acestui document încep cu fraza stereotipă: «Panama acordă Statelor Unite dreptul deplin de a...», tratatul Hay-Bunau a devenit cunoscut în întreaga Americă Latină sub denumirea plină de tîlc: «Panama acordă...».

Sub auspiciile funeste ale acestui tratat oneros, a cărui legitimitate panamezii nu au recunoscut-o niciodată, de aproape șapte decenii zona canalului se află sub regim de enclavă americană pe teritoriul Republicii Panama. Este greu de imaginat cit de mari sînt daunele aduse în tot acest timp statului panamez de prezența americană. Un calcul elementar ar putea indica la capitolul pierderi materiale cifre astronomice. Dar pierderile morale și cele poli-

financiar marcat de sinucideri răsunătoare și anchete interminabile. De aici și calificativul de «Panama», care a început să fie atribuit ulterior marilor scandaluri publice cu caracter financiar sau politic.

Banca Morgan, care achiziționase între timp, la prețuri derizorii, acțiunile diferitelor societăți ce concureau la realizarea marelui proiect, a asigurat Statelor Unite pachetul cel mai mare de acțiuni în cadrul noii societăți pentru construcția Canalului Panama. Mai mult, americanii au depus 40 milioane de dolari pentru adjudecarea tuturor drepturilor, inclusiv a construcțiilor terminate pînă la acea dată. Șantierul se re deschide. Lucrările, care durează 10 ani în șir, înghit peste o jumătate miliard de dolari. În 1914, cînd lumea află de terminarea construcției canalului, în virtutea tratatului «Panama acordă...» Statele Unite dețin sub controlul lor exclusiv un teritoriu de 1 432 kmp, care nu mai aparține Republicii Panama decît din punct de vedere geografic. Un gard înalt de sîrmă ghimpată și zeci de posturi de control americane separă enclava prețioasă de restul țării. La Balboa-Hights, devenită de atunci capitala administrației zonale, flutură pavilionul american. Și pen-

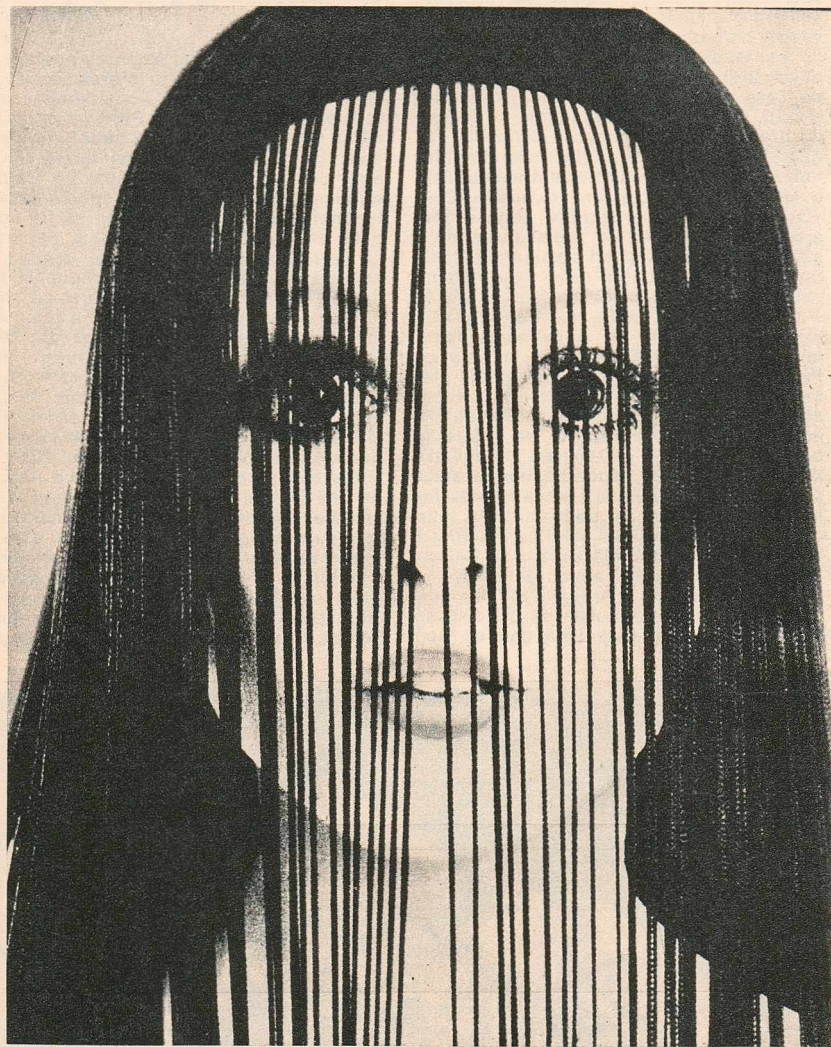
zăgazuri pentru a pune capăt umilințelor și frustrărilor pe care le îndură țara numită: Panama. Este anotimpul fructelor miniei. Nu primul din ultimii ani, dar, după toate semnele, unul dintre cele mai agitate.

LA ORA CÎND PANAMA NU MAI VREA SĂ ACORDE...

Tratatul «Panama acordă...» ajunge la scadență precipitată în ciuda caracterului vesnic pe care i l-a atribuit, în 1903, diplomația «marii bite». În 69 de ani s-au schimbat în Panama peste 40 de guverne. Majoritatea lor, cu rare excepții, au capitulat în fața «ajutorului frătesc» impus de S.U.A. Nici un moment însă forțele patriotice, în frunte cu comuniștii, n-au acceptat dictatul american, prezența americană. În 1964, o încercare populară de a lansa un strigăt de protest împotriva dominației S.U.A. s-a soldat cu ciocniri sîngeroase, în cursul cărora și-au pierdut viața 21 panamezi, iar alți 300 au fost răniți. Sub presiunea evenimentelor și a opiniei publice, preșe-

acum va trebui să stabilească controlul multilateral și efectiv al S.U.A. asupra operațiunilor de apărare a canalului, Juan Tack a declarat că țara sa nu va mai accepta niciodată ca pe teritoriul ei să existe un stat în stat de genul enclavei americane. În același sens s-a pronunțat și acționează actualul comandant al Gărzii naționale din Panama, generalul Omar Torrijos, considerat «Omul forte» al actualului regim. Și el, ca și ceilalți conducători ai statului panamez, avertizează Washingtonul că se vor adresa Consiliului de Securitate dacă nu se va ajunge la încheierea unui nou acord echitabil care să pună capăt unei nedreptăți ce durează de aproape șapte decenii. Repetatele încercări ale S.U.A. de a opera un șantaj cu ajutorul diferitelor proiecte de construire a unui nou canal, în altă zonă din America Centrală, n-au diminuat cîtusi de puțin hotărîrea cu care Panama nu mai acordă.

Mai devreme sau mai târziu, zona Canalului Panama va trebui să reintre sub jurisdicția legitimă a stăpînului ei firesc: Republica Panama. În anotimpul fructelor miniei, panamezii știu că va veni o zi cînd la Balboa-Hights tunul american va amuți.

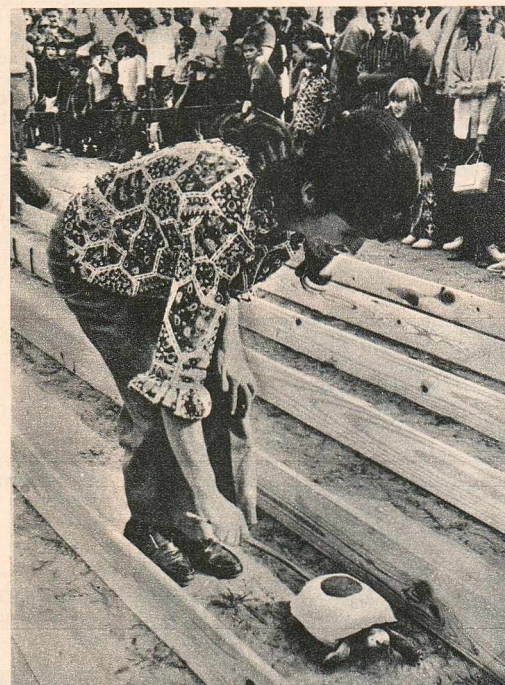

H₂O

Poate că trimis la un concurs de fotografii artistice, portretul de față ar fi putut fi luat în considerație de către juriu. Am spus poate. Numai că poza nu are o asemenea destinație, ci se vrea un nou model de coafură lansat de o revistă vest-germană de modă. Un comentator al fotografiei este de părere că ea a fost făcută în ploaie.

RĂBDARE

Răbdare... Acesta este sloganul sub care se desfășoară cursele de țestoase de la San Antonio (Florida) la care participă concurenți (sau concurente) din toate părțile lumii. Iată în plin elan (stimulată de antrenarea ei) o concurentă purtând, la propriu și la figurat, culorile Japonei.

NEMAIPOMENITELE ÎNREGISTRĂRI

În toamna anului 1935, radiofonia rămânescă făcea cunoscut ascultătorilor «importantul progres tehnic» la care ajunsese în privința înregistrărilor: achiziționarea unor aparate «mari, puternice, transportabile», care aveau să aducă o contribuție valoroasă la îmbunătățirea programelor. Începutul s-a făcut în luna noiembrie 1935, când aparatele respective au fost duse cu un camion la Iași «pentru a înregistra sunetul clopotelor și cîntecele orchestrelor și corurilor de acolo». Operațiunea a avut atunci doi consilieri literari și unul muzical. Îi vedem în fotografie, lângă miraculoasele aparate din camion, pe Păstorul Teodoreanu (x), avînd în dreapta sa pe poetul Mihail Codreanu iar în stînga pe tenorul Rabega. Un progres real care, trebuie menționat fără echivoc, s-a făcut însă abia în anul 1938, cînd serviciile radiofoniei au fost înzestrate cu primul radiocar construit special și echipat cu toate dispozitivele moderne de înregistrare și difuzare.

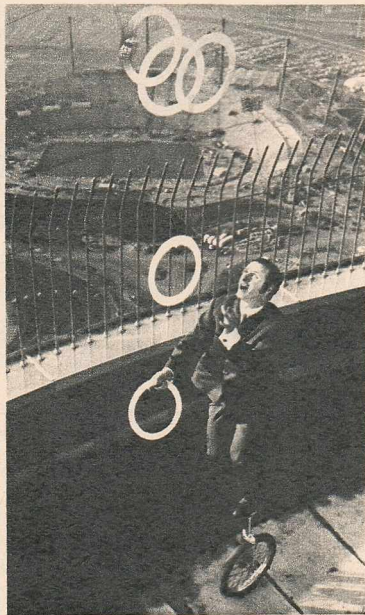

SALTO MORTALE

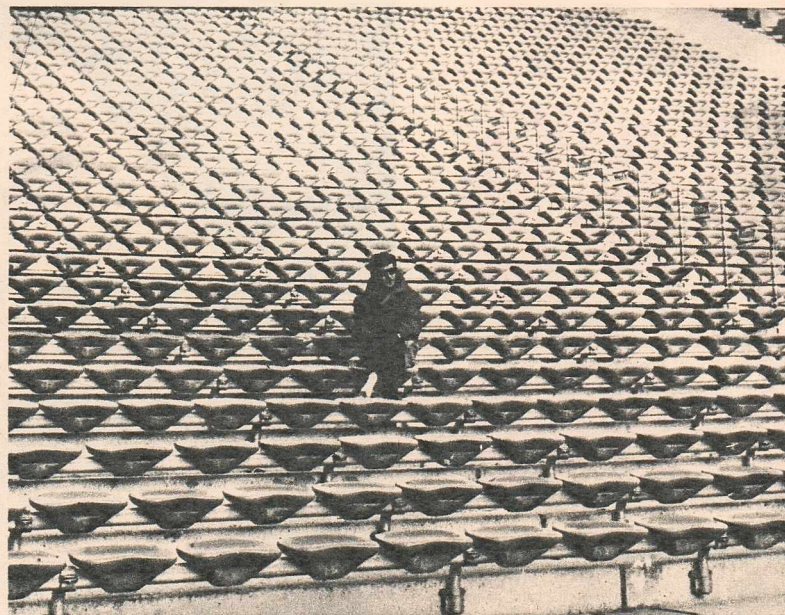
Mortale nu pentru că s-ar petrece la cine știe ce înălțime neobișnuită, ci pentru că o simplă greșeală de apreciere a distanței, fie și de cîțiva centimetri, îl aduce pe săritor în apele acvariului de la Marineland (California). Nici asta n-ar fi cine știe ce dacă acvariul n-ar fi rezervat celei mai feroce specii de rechini, denumiți chiar rechini-antropofagi. Cel care își riscă de cîteva ori pe zi viața în halul acesta, nu pentru glorie, ci pentru existență, se numește Ortani și este argentinian de origine.

ÎN CURÎND, OLIMPUL LA MÜNCHEN

Artiștii de circ se pregătesc și ei — pe specificul lor, cum se spune — să onoreze Olimpiada. Iată-l bunăoară pe jonglerul Rudy Horn la antrenamente pentru numărul său special cu cele cinci cercuri olimpice, simbol al continentelor înfrățite (stînga).

Pentru ca nu numai suporterilor victorioșilor să «le fie moale», pe stadionul principal de 80 000 de locuri al J.O. de la Munchen au fost instalate pentru toată lumea perne comode din material plastic (buret):

SÎNT 2 188 DE ANI DE ATUNCI...

Nu-s pușini. Și totuși, aceste obiecte s-au păstrat intacte spre marea satisfacție a arheologilor, istoricilor, sociologilor, cercetătorilor din domeniul artei, lingviștilor etc. Dintre extrem de valoroasele vestigii descoperite în anii din urmă într-o regiune din nord-vestul R.P. Chineze, vă prezentăm o greutate de bronz perfect păstrată din perioada dinastiei Chin (221-207 î.e.n.) și un potir din ceramică din ultima perioadă a dinastiei Han (25-220).

A FOST ODATĂ CA NICIODATĂ...

Nu sîntem siguri dacă și bunicile uzbece își încep basmele tot cu «a fost odată...», dar nu asta are cine știe ce însemnătate. De fapt, doream doar să vă înfățișăm un colț din «Sala basmelor», o încăpere amenajată ca-n basme în localul bibliotecii speciale pentru copii, deschisă recent la Tașkent.

cronica satirică

de Teodor MAZILU

cuvinte fără acoperire

Gogol spunea despre un personaj de-al său că era atât de inteligent încît intuia care este stînga și care este dreapta. Desigur, nu e de ici, de colo să știi care este stînga și care este dreapta. Ți trebuie pentru asta nu numai vaste cunoștințe filozofice, matematice, administrative, tărie de caracter, sete de absolut, dar și o mare intuiție. Mereu ne este dat să auzim asemenea laude deșănțate, care, ca și la personajul lui Gogol, n-au nici o acoperire.

— Ai văzut ce inteligent e X? Dă din cap numai cînd trebuie... Cultura vastă se confundă adeseori cu minimum de cunoștințe generale. Mi-a fost dat să aud într-un autobuz următoarea mărturisire încărcată de cel mai aprig extaz.

— Am cunoscut în vara asta un bărbat care știa care e capitala Boliviei...

Într-adevăr, ciudat, enigmatic, irepetabil bărbat care la cei 45 de ani ai lui știa care e capitala Boliviei. Așa ceva nu se întîlnește de două ori în viață. Ce-o fi făcînd acum?

Laudele fără acoperire, comice prin lipsa lor totală de substanță, se manifestă cu aceeași energie și pe plan etic.

— Y — spunea cineva — e un tip... domnule, e un tip...

De ce era Y «un tip»? Am aflat imediat taina.

— Y nu vine niciodată în vizită cu mîna goală. Nu există să n-aducă el ceva.

Eu nu spun că Y păcătuiește prin asta, dar din această pricină să fie socotit «un tip» e prea mult. Ca să te duci la Alimentara și să cumperi o sticlă de vin roșu nu-ți trebuie neapărat geniul lui Voltaire. Te poți descurca foarte bine și fără.

Cineva își lăuda subalternul, care făcuse, printre altele, și facultatea de filologie.

— Domnule, e extraordinar. O greșeală de gramatică nu ți-ar face băiatul ăsta.

A cere unui absolvent al facultății de filologie să nu facă greșeli elementare de gramatică nu mi se pare foarte mult. Să-l propunem pentru Premiul Nobel numai pentru că face corect acordul subiectului cu predicatul, oricum, e puțin exagerat.

Adeseori se prezintă drept calități supranaturale obligațiile cele mai firești.

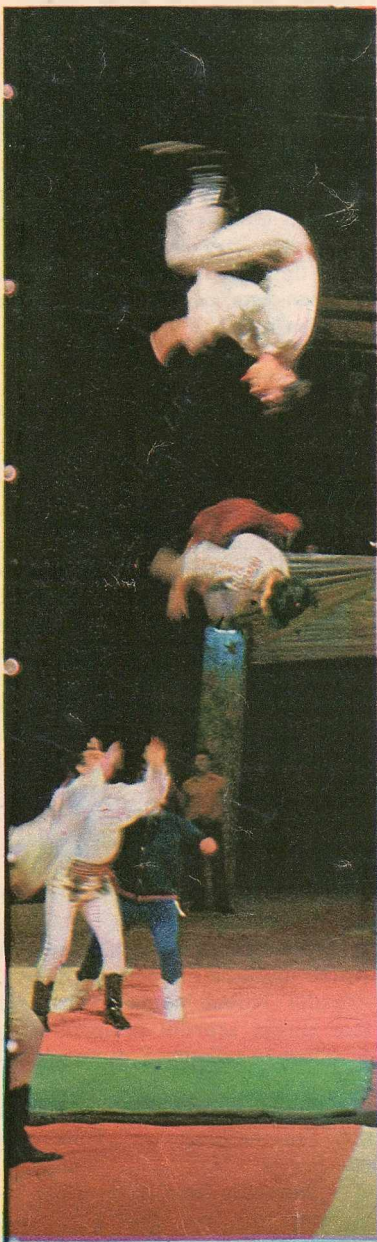
— Domnule, deși a terminat facultatea, tot mai citește.

Asta m-a uimit și pe mine. A terminat facultatea și totuși mai citește o carte. Ei, da. Țsta e un tip.

CIRC

'72

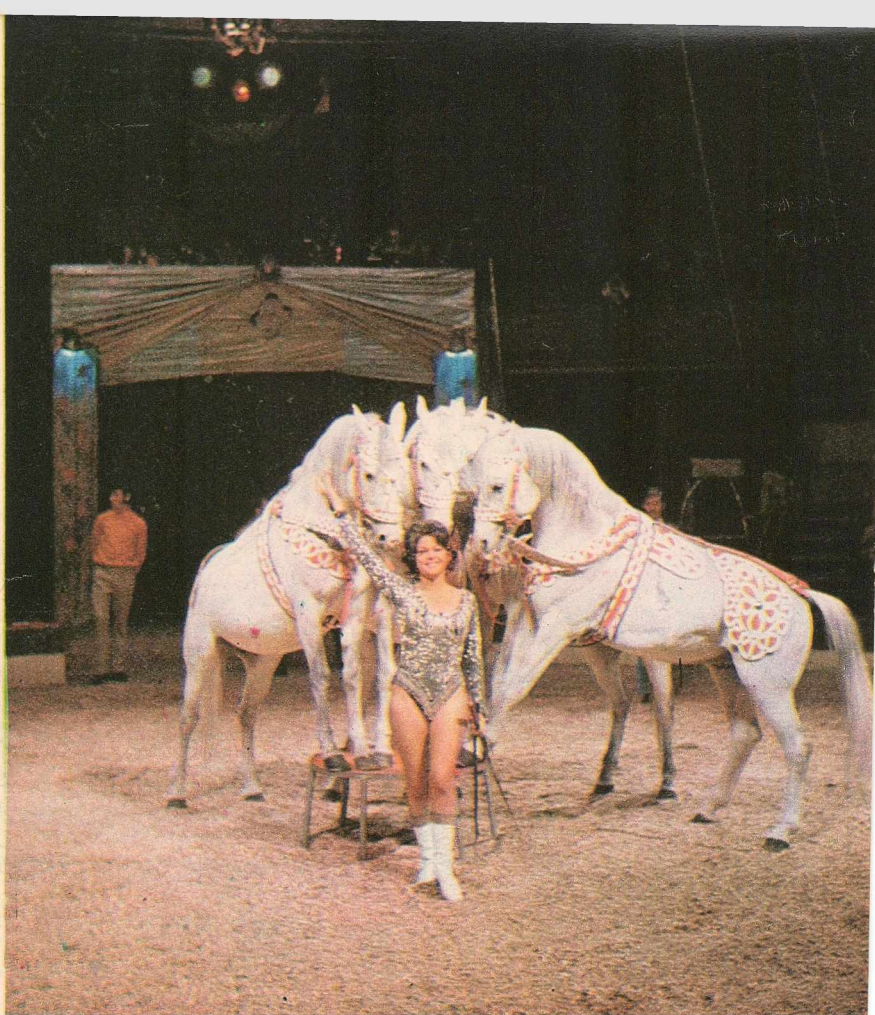
de Sanda FAUR
Fotografii de Elena GHERA

▲ Fantasticele tumbă în aer ale trupei Crețu.

Ne mai cuprinde din când în când dorul de circ. Ne mai bîntuie cîte o nostalgie, două, după leii feroși buși cu botul pe labe după zborul splendid și palpitant al unor curajoși prin înalțuri, după oamenii care saltă unul în circa altuia fără a-și apăsa reciproc și insuportabil existențele, ce mai, vrem să mai retrăim, pe cît se poate, candoarele copilăriei, și iluziile, și spaimele copilăriei, și hohotele ei inconștiente, și mila ei sfișietoare. Puse laolaltă într-un suflet de om, toate acestea îl fac mai pur și mai bun, și care dintre noi nu vrea, cum ar zice Mazilu, să fie și mai curat, și mai cumsecade, fie și cu ajutorul circului?...

Dar e imprudent să lași dorul acesta să apară cînd îi vine lui. Trebuie avut grijă să-l programăm cu cap și din vreme, pentru că circul nu ne stă la dispoziție tocmai atunci cînd se răscolește, în dumneata sau în mine, cine știe ce reziduuri de nevinovat infantilism. Anul trecut, frumosul circ bucu-reștean cu creștetul ondulat a stat închis preț de multe luni de zile și nici faptul că bunii noștri artiști prețuiesc valută forte nu ne-a consolat de lipsa lor cu lunile, de-aici, de-acasă. Poate de aceea ne-am și repezit cu atîta grabă și poftă pe spectacolul cu «marii artiști români de circ» anunțat de «Globus» — să nu pierdem cumva prilejul! — și am rezervat și două pagini color, iar talentata mea colegă fotoreporteră a înfruntat fără arme, doar cu curaj și blitz, tigrii, urșii, leii și cățelei pitici: ca să vă arătăm cam cum mai stăm noi azi cu arta circului. Nu o să zic că ne-am pripit și că prea ne-am luat după gura afișelor: numere bune, lucrute sîrguincios, numere care ne mai taie cîteodată răsufllarea, cîte un clown, doi de-a dreptul amuzanți, un jongler cu mîini miraculoase, un leu pus pe harță, o ursoaică cu grații de balerină — o să revin mai jos asupra lor, o merită. Dar întreg spectacolul exală un aer de văzut și cunoscut, de însăilare grăbită a unor numere, întreg spectacolul se mulțumește să rămînă la linia de plutire, în sunetele unei orchestre ce atacă curajos în falset și într-o costumație de-a dreptul dezolantă, moștenită, se vede treaba, din cine știe ce turnee. Cîndva, acest bun cunoscător al genului care e regizorul Mircea M. Gheorghiu ne dovedise că fantezia explozivă, și ingeniozitatea construcției regizorale, și ideea de scenariu, și fastul sculptor, sînt la ele acasă în arena circului, cîndva chiar spectacolele dumisale ne ajutaseră să privim cu fruntea sus și fără complexe acele fabuloase spectacole ale circului sovietic sau

▲ Și iată că feroșii lei și tigri pot fi puși cu botul pe labe!

▲ Mihai Ciucă și tandrele sale partener.

chinez. Azi, n-am mai putea; azi, un asemenea «Circ '72» ne întărește convingerea unei montări de mîntuială (după propriile mărturisiri ale regizorului, făcută în câteva zile) și ne obligă să ne întrebăm cum a fost cu puțință o planificare atît de defectuoasă a spectacolelor încît, după ce circul a stat închis luni de zile, să se mai poată plînge că nu au avut unde și cînd repeta noua montare.

În fond, ce vrea omul cînd vine, azi, la circ? Sigur, să se reîntîlnească cu tot ce înseamnă tradiția genului, și performanțele sale, și atmosfera, și hazul său naiv, dar să i se ofere de fiecare dată ceva nou, și proaspăt, și înalt. Altfel de ce ar ține să revadă lucruri știute pe de rost încă din copilărie? Poate de aceea place atît de mult Mihai Ciucă: dincolo

de farmec și dezinvoltura sa de comedian profesionist, dresura lui de urși (care nu cred de loc că atinge culmi de curaj sau de răbdare în macerie de îmblinzire ursărească) are un umor și o fantezie cu totul aparte. Ciucă dansează cu o ursoaică afectuoasă și plină de grație, — deși cred că îmbrățișările ei tandre nu sînt chiar foarte ușor de suportat! — mai spune un cuplet, îi mai oferă «partenerii» un Pepsi, întreg numărul are o nonșalanță și un haz care acoperă cu abilitate dificultățile dresurii. Plin de inventivitate este și numărul cu căței-bicicliști, pentru care Vladimir Nemec-Mirko a inventat tot felul de mașinării nostime — oferind astfel micilor animale posibilități de a-și dovedi nebanuite aptitudini... tehnice, dar transformînd fiecare inimă slabă din stal într-un vajnic membru viitor al Asociației de apărare a ființelor necuvîntătoare. Sigur că Eliade Grigorescu este un clown muzical de mare virtuozitate și-și binemerită distincțiile internaționale, dar așteptam ca numărul său să nu repete, cu obstinație, procedeele cam aceleași,

de cînd a apărut acest gen de clown în arenă.. Nu o să ceri zburătorilor să treacă de pragul — și așa nebunesc — al salturilor duble ori al salturilor în serie, trupa lui Ganea, înnoită cu niște fete și băieți cu posibilități formidabile, este în sine un număr de spectacol care provoacă bătăi de inimă; nu o să poți cere — decît poate o năzuință permanentă spre perfecțiunea execuției — acelei fete din cauciuc ce zboară la trapez, care e Maria Pocluda, sau aceluia cuplu de echilibriști la perș, Sili și Adam Stan, ori acelei trupe Crețu de săritori la basculă... Dar poate că Ioana Lordănescu n-a ajuns încă acea Prințesă a circului care să-și stăpînească minunații ei cai albi și să-i facă a ne da cea splendidă reprezentație care a însemnat întotdeauna călăria de înaltă școală! Și nici acrobațiile fraților Tudorică ori studiile plastice ale duoului Panaitescu nu au ajuns la virtuozitățile pe care le pretinde genul...

Dar să lăsăm o clipă ticurile meseriei acesteia ingrate de critic care te obligă să vezi totdeauna jumătatea goală a sticlei,

să le uităm și să ne amintim. Cînd l-am revăzut pe acest clown inteligent, care e Sache, făcînd cuplu cu Turi, excelentul clown-dansator de tipul comicilor din filmele mute, mi l-am amintit brusc pe fostul partener al lui Sache, Boni. Omulețul acela mărunt și vesel, care se dădea peste cap și se lăsa pămuit, a făcut trei infarcturi și a dispărut din arena circului. Definitiv. Cînd am văzut leii arțăgoși și tigrii perfid ascultători ai lui Ionel Albert, mi-am amintit de acea amazoană spectaculoasă și de un curaj inconștient care a fost Lidia Jiga: a sfidat mereu primejdia și a ignorat într-una cruzimea partenerilor cu care se «juca» de dragul nostru. Pînă cînd moartea a sfidat-o, la rîndu-i, fără cruțare.

Cercul acesta, de care ne mai plictisim, care ne mai nemulțumește uneori, pe care îl criticăm din cînd în cînd, rămîne totuși un loc în care viața înfruntă moartea pe parcursul tuturor orelor de serviciu ale salariaților săi. E totuși un «choses», nu credeți?

Ioana Lordănescu revînd la titlul de Prințesă a circului.

Sache și Turi într-un moment mai vesel, mai amar, despre bacostea bacșișomaniei.

Romantă sentimentală sub felinar.

Clownul muzical față-n față cu veșnicele candori ale publicului.

săptămîna în lume

«Considerăm — sublinia zilele trecute președintele Consiliului de Stat al țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul primirii scrisorilor de acreditare a noului ambasador britanic — că în etapa actuală sînt întrunite condițiile pentru a se putea trece cît mai repede la pregătirea pe baze multilaterale și la convocarea conferinței general-europene». Într-adevăr, amplul ecou al Declarației privind pacea, securitatea și colaborarea în Europa, adoptată la recenta Consfătuire de la Praga, luările de atitudine ale oficialităților și diferitele organizații din numeroase țări ale bătrînului continent evidențiază pregnant faptul că s-a făcut un pas calitativ nou spre transpunerea pe făgașul realității a năzuinței vizînd transformarea Europei într-o zonă a păcii și colaborării. Este o consecință firească a afirmării, în raporturile intereuropene, a unui climat pozitiv — la a cărui realizare țara noastră și-a adus din plin contribuția prin desfășurarea unei activități neobosite pentru întronarea principiilor de bază ale relațiilor dintre state, prin contacte la diferite niveluri, prin cele mai variate acțiuni constructive. Astfel se face că — așa precum menționa secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim — Europa «incepe să dea numeroase exemple bune. Continentul care în trecut a fost arena unor evenimente furtunoase, devine în prezent o zonă a păcii».

Momentul actual se caracterizează, așadar, prin îmbogățirea consensului asupra ideii necesității unei conferințe general-europene cu o largă recunoaștere a faptului că se impune trecerea la etapa pregătirilor practice multilaterale în vederea convocării neîntrîziate a acesteia. Iar Consfătuirea de la Praga, Declarația adoptată, joacă un rol important tocmai în amorsarea unor convorbiri concrete, constructive, între țările participante la conferința europeană — cum remarca ministrul de externe danez K.B. Andersen. Eferescența actuală manifestată pe eșichierul politic al continentului nostru în legătură cu convocarea conferinței general-europene generează asemenea exprimări de vederi ca aceea a cancelarului austriac Bruno Kreisky, care, după cum relatea ziarul «Arbeiter Zeitung», într-o convorbire cu ziaristii «și-a exprimat optimismul în legătură cu posibilitatea convocării în anul 1972 a conferinței pentru securitatea și colaborarea europeană». În ce o privește, Finlanda, care și-a asumat sarcina găzduirii acesteia, s-a declarat gata, potrivit afirmației reprezentantului ministerului de externe finlandez, Antti Karppinen, să înceapă neîntrîziat pregătirile pentru organizarea și desfășurarea conferinței. Se impune deci adoptarea de către toate statele interesate a măsurilor corespunzătoare pentru trecerea la pregătirea nemijlocită, în cadru multilateral, a conferinței general-europene menite să ducă la crearea unui sistem de angajamente clare și precise, avînd drept obiectiv instaurarea în viața continentului nostru a unor noi relații bazate pe respectul independenței și suveranității naționale, care să excludă folosirea forței sau amenințarea cu forța și să ofere tuturor statelor garanția deplină că vor fi ferite de orice act de agresiune, că se vor putea dezvolta în mod liber, potrivit propriei voințe și vor putea colabora neîngrădit într-un climat de înțelegere și deplină egalitate.

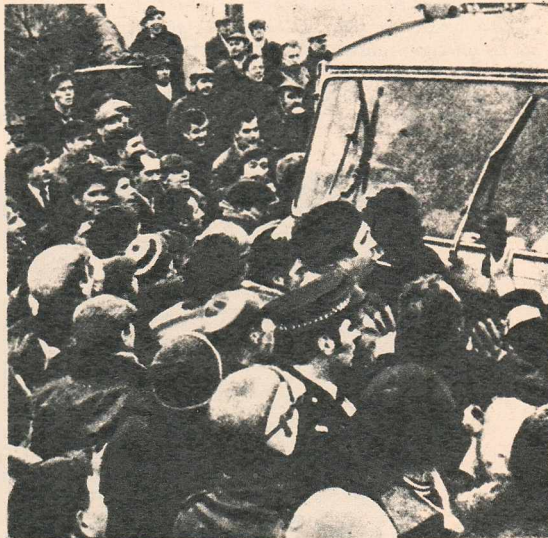
Rolul tot mai important jucat de statele «continentului negru» pe arena politică mondială, afirmarea lor pe planul luptei pentru consolidarea independenței, împotriva imperialismului și neocolonialismului, au fost marcate în aceste zile de întrunirea, pentru prima oară pe pămîntul Africii — la Addis Abeba — a sesiunii extraordinare a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, la care au participat reprezentanții a 20 de state africane precum și ai celor nouă mișcări de eliberare de pe acest continent. Rezoluțiile adoptate — cea privind politica de apartheid a Republicii Sud-Africane și aceea prin care se cere Portugaliei să recunoască dreptul popoarelor din Angola, Mozambic și Guineea (Bissau) la autodeterminare și independență — discuțiile pe marginea lor ca și în legătură cu proiectul de rezoluție privind situația din Rhodesia, neadoptat din cauza vetoului Angliei, au constituit un veritabil act de acuzare la adresa rasismului și colonialismului. Ele sînt totodată o chemare la aplicarea efectivă a diferitelor rezoluții adoptate la O.N.U. și în cadrul altor organisme internaționale pentru lichidarea politicii de apartheid și discriminare rasială, pentru înlăturarea totală a colonialismului, pentru afirmarea drepturilor popoarelor africane de a-și hotărî singure soarta, potrivit propriilor lor aspirații. Desfășurarea sesiunii pe continentul african reprezintă un pas înainte pe calea sprijinirii mai substanțiale a luptei de eliberare națională din Africa — cum remarca, în discursul de încheiere, ministrul afacerilor externe al Etiopiei, Minassie Haile. Eveniment important în viața popoarelor Africii, reuniunea de la Addis Abeba a fost urmărită cu interes de opinia publică din țara noastră, ca de altfel întreaga luptă a tinerelor state de pe continentul african pentru consolidarea independenței lor, pentru o evoluție de sine stătătoare pe calea progresului economic și social, față de care România socialistă își manifestă profunda simpatie și solidaritate. Aceasta, alături de multiplele legături pe care le întreține cu diferitele state africane, bazate pe principiile de bază ale relațiilor internaționale, promovate cu consecvență de țara noastră — i-au adus României un binemeritat prestigiu pe continentul african. Ceea ce se reliefează și din interesul exprimat de o serie de țări africane de a primi vizita celui mai de seamă reprezentant al României Socialiste — președintele Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Este în acest sens semnificativă declarația ministrului de externe al Republicii Africa Centrală care ne-a vizitat țara zilele trecute, fiind primit cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu. «Prezența în țara noastră a președintelui Ceaușescu — sublinia ministrul Joseph Potolot — va avea pentru noi semnificația unui eveniment politic de seamă...»

Marți, 8 februarie 1972

I. CIOARA

realități din lumea capitalului

consecințele grevei...

În timp ce în galeriile subterane extracția cărbunului a încetat pe întreg teritoriul Angliei, minerii greviști, sprijiniți de muncitorii feroviari și de docheri, împiedică transportarea și descărcarea cărbunului (în fotografie, minerii blochează trecerea unui camion cu cărbune la Stoke-on-Trent). Greva generală a celor 292 000 mineri britanici, la care se adaugă manifestările de solidaritate a muncitorilor din transporturi și din întreprinderi ce utilizează în procesul de producție cărbunele, are serioase repercusiuni asupra întregii economii britanice. Centrale electrice și uzine siderurgice își limitează activitatea din lipsă de combustibil. Patronatul îi șantajează pe minerii greviști, încercînd, în zadar pînă în prezent, să submineze sprijinul larg de care se bucură mișcarea lor prin anunțarea unor masive concedieri în aceste întreprinderi.

...și ale reducerii ritmului

Producția industrială a R.F. a Germaniei continuă să înregistreze o descreștere pronunțată, cifre date publicității ale Ministerului Economiei și Finanțelor relevînd o scădere de 12,5 la sută în decembrie 1971 față de luna precedentă și de 4,5 la sută față de nivelul aceleiași perioade a anului 1970. Reducerea ritmului de creștere economică — pe care autoritățile o atribuie efectelor crizei monetare occidentale — se reflectă direct în numărul din ce în ce mai mare al întreprinderilor care își încetează activitatea, concedind zeci de mii de salariați sau obligîndu-i la concedii forțate (bineînțeles, neplătite). Înrautățirea situației clasei muncitoare vest-germane determină la rîndul ei o puternică intensificare a mișcării revendicative. În fotografie, 8 000 de muncitori ai uzinelor Hoesch AG (Dortmund) participă la o demonstrație de protest, în timp ce alți 10 000 salariați ai aceleiași întreprinderi se află în grevă.

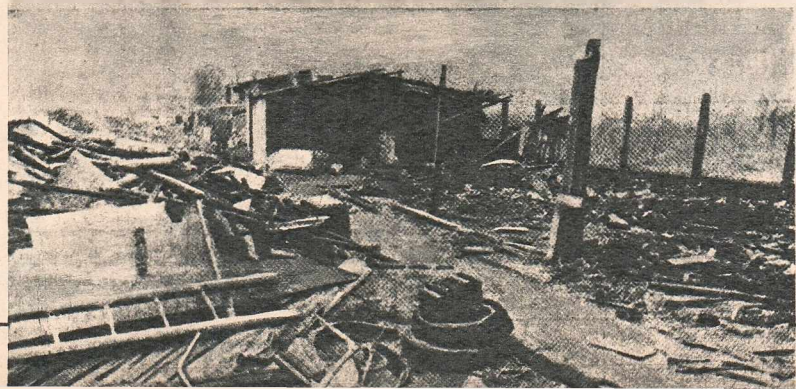

LE FIGARO

incendiu într-un bidonville

Sub acest titlu ziarul parizian «Le Figaro» publică tragică imagine de mai jos, însoțită de un text în care se spune: «Villeneuve-le-Roi — o insulă de mizerie la marginea Senei. Zeci de barăci înghesuite una într-alta, pe un teren vișan al cartierului Maison-Carrée. Barăci-locuințe construite din tablă ruginită și scinduri putrede, prin care pătrunde vîntul rece și ploaia care nămoleşte pămîntul. Aici a eșuat familia Rivero, de origine portugheză. Joachim, 31 ani, Palina, 25 ani, soția sa, și cei trei copii, de 9,6 și respectiv 2 ani, dormeau cînd a izbucnit incendiul... Cînd pompierii au sosit, era prea tîrziu: cei cinci ocupanți ai barăcii pieriseră arși. Focul se propagase și la alte barăci vecine, făcînd să explodeze buteliile de gaze lichefiate. Șapte familii de emigranți sînt sinistrate. Și alte patru sute de persoane vor aștepta toată iarna o locuință decentă».

INCENDIE DANS UN BIDONVILLE : CINQ MORTS

SECURITATEA EUROPEANĂ — ADEZIUNI CONVERGENTE

Declarația privind pacea, securitatea și colaborarea în Europa, adoptată la recenta Consfătuire de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, continuă să suscite un puternic ecou în rîndul opiniei publice și al factorilor politici de răspundere din țările europene și din lumea întreagă. Diferitele declarații, precizări de poziții, convergențe, toate, către ideea — susținută cu consecvență de țara noastră împreună cu alte state socialiste — că securitatea europeană constituie astăzi problema centrală a continentului, că a sosit momentul să se treacă la măsuri concrete care să asigure realizarea unei poziții comune a statelor interesate în privința tuturor aspectelor pregătirii și organizării conferinței. Din noianul de luări de atitudine din aceste zile spicuim câteva:

MOSCOVA. «Învățămintele istoriei confirmă concluziile analizei situației internaționale actuale: vechiul sistem al blocurilor militare și cursei înarmărilor, creat de diplomația burgheză, și-a demonstrat falimentul. Dacă popoarele Europei doresc pacea și liniștea, ele nu trebuie să slăbească nici un moment lupta pentru crearea unui sistem de securitate trainică. Ele trebuie să-și

sporească eforturile în vederea mobilizării tuturor forțelor iubitoare de pace, indiferent de naționalitate, convingeri politice și religioase, la lupta pentru întărirea păcii și securității».

Acad. VLADIMIR HVOSTOV

se afirme mai mult ca factor al păcii și progresului».

JEAN DE LIPKOWSKI
secretar de stat la Ministerul de Externe al Franței

BELGRAD. «În Iugoslavia au fost primite cu atenție și interes documentele Consfătuirii de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul

de la Varșovia. Iugoslavia se pronunță pentru întreprinderea oricărui efort care poate contribui la continua dezvoltare pozitivă a situației în Europa».

MILAN ZUPAN

purtător de cuvînt al Secretariatului Federal pentru Afaceri Externe al Iugoslaviei

VIENA. «În prezent s-au creat condițiile pentru pregătirea conferinței în problemele securității și colaborării europene. Austria este foarte interesată în convocarea acestei conferințe».

RUDOLF KIRCHSCHLÄGER
ministrul de externe al Austriei

BONN. «Două probleme politice practice se vor pune într-un viitor apropiat: pe de o parte organizarea unei conferințe asupra securității și a colaborării în Europa, pe de altă parte, negocierile cu privire la reducerea forțelor armate... Statele europene trebuie, în același timp, să-și dezvolte colabora-

rea economică, tehnică și culturală, indiferent dacă sînt sau nu legate de blocuri militare. Eu văd posibilitatea de a crea între Estul și Vestul Europei, între Nord și Sud, pe plan economic și pe alte planuri, relații care să ducă la o creștere a securității pentru toți».

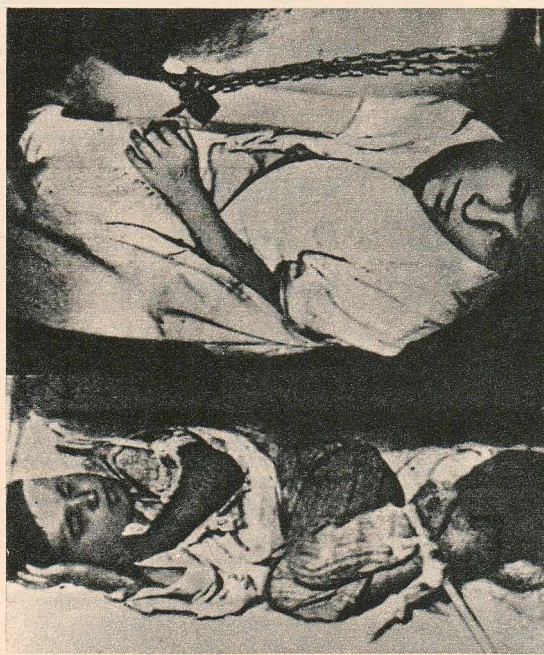
WILLY BRANDT
cancelarul Republicii Federale a Germaniei

ROMA. «Acum, conducătorii tuturor statelor trebuie să ia neîntîrziat măsuri concrete pentru organizarea și ținearea acestei conferințe. Reprezentanții tuturor țărilor europene, fără excepție, trebuie să se așeze la masa tratative-

lor și să discute probleme care au importanță vitală atât pentru Europa cît și pentru întreaga lume».

Prof. GIORGIO LA PIRA
președintele Federației Mondiale a Orașelor Înfrățite

sentință prea blîndă

Punerea în libertate a Mariei Diletta Pagliuca, fostă călugăriță, a provocat vii nemulțumiri în rîndurile opiniei publice italiene. După zguduitorul descoperiri făcute la Institutul pentru copii handicapați «Santa Rita» din Grottaferrata, pe care Pagliuca îl conducea, fosta călugăriță a fost învinuită de maltratarea copiilor, urmată de moartea a 13 dintre aceștia. Acuzarea a cerut o pedeapsă severă, care putea ajunge pînă la 20 de ani de închisoare. Dar Pagliuca nu a fost condamnată decît la 4 ani și 8 luni — curtea nestabilind nici o legătură între moartea celor 13 copii și felul în care au fost tratați. Și cum Pagliuca se afla în arest preventiv din 1969, potrivit prevederilor legii italiene a putut părăsi închisoarea. Sentința — considerată flagrant disproporționată cu vina acuzatei — a iscat numeroase și violente polemici. Rațiunile exacte care au dus la pronunțarea acestei sentințe excesiv de clemente nu vor putea însă fi cunoscute exact decît peste două sau trei luni, cînd va fi făcută publică motivarea ei. Fotografia prezintă unul dintre documentele acuzatoare: copii găsiți legați cu lanțuri de paturile lor cu prilejul descinderii din 1969.

protestul soldaților

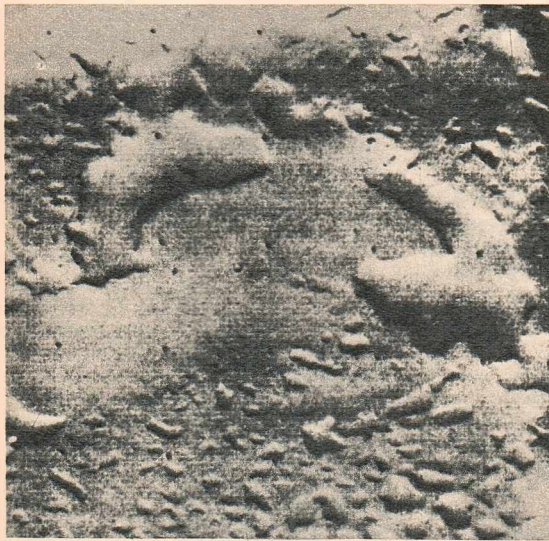
Politia regimului de la Saigon a fost obligată să intervină împotriva unor grupuri de demonstrații alcătuite din... soldați saigonezi și deputați ce-și exprimau astfel protestul împotriva scumpirii costului produselor alimentare. Iată-i pe polițiști în plină acțiune de demontare a pancartelor instalate de manifestații în centrul capitalei sud-vietnameze.

după „duminica sîngeroasă“

Întreaga activitate a orașului nord-irlandez Londonderry, paralizată ca urmare a grevei generale declarate de populația catolică; noi lupte de stradă și ciocniri între demonstrații și polițiști în alte orașe ale Ulsterului; întrunirea într-o sesiune de urgență a cabinetului britanic — iată elemente ce ilustrează noua situație explozivă din Irlanda de Nord, după sîngeroasele incidente de duminică, 30 ianuarie, de la Londonderry, în timpul cărora trupele britanice au avut o comportare caracterizată de primul ministru irlandez Lynch în convorbirea telefonică cu premierul britanic Heath drept «inumană și sălbatică». Tragicul bilanț: 13 morți, 17 răniți, zeci de arestări. În timp ce ministrul de externe al Republicii Irlanda, Patrick Hillery, a sosit la New York pentru a cere oficialităților O.N.U., în numele guvernului său, să intervină pentru a se pune capăt gravei situații din Irlanda de Nord, primul ministru britanic Heath a adresat un apel liderilor principalelor partide politice în vederea găsirii unei soluții durabile problemei irlandeze.

Fotografia îi înfățișează față-n față pe soldați și pe demonstrații. Soldații britanici au deschis focul fără nici o discriminare — sublinia președintele Consiliului central al cetățenilor din Londonderry. Trupele au tras chiar asupra personalului Crucii Roșii, asupra cetățenilor care fluturau fișii de pînză albă și chiar asupra celor care zăceau răniți pe caldarîm».

marțe sub... „anchetă“

Centrele spațiale din Uniunea Sovietică și Statele Unite se află angajate într-o susținută acțiune simultană de investiție a «planetei roșii». Stațiile automate interplanetare sovietice «Marte 2» și «Marte 3» transmit, de la distanțe cosmice, prețioase informații în legătură cu temperaturile înregistrate în diferite regiuni, în timp ce la Centrul spațial din Pasadena (S.U.A.) sînt recepționate fotografiile din ce în ce mai clare ale suprafeței planetei Marte, obținute cu ajutorul navei «Mariner 9».

Una din aceste fotografii, pe care o reproducem aici, vizînd o zonă situată la 4 500 mile distanță de polul sudic al «planetei roșii», furnizează specialiștilor dovada procesului de eroziune pe platourile vulcanice. Oricum, după ce multă vreme a reușit să constituie o enigmă totală pentru pămînteni, Marte se vede obligată acum — cînd se află sub o veritabilă anchetă științifică — să-și dezvăluie treptat tainele.

mobila românească la prima confruntare internațională a anului

În ultima decadă a lunii ianuarie, mobila românească a fost prezentă la prima manifestare internațională a anului 1972 — Tîrgul biennial de mobilă de la Köln. La această ediție au participat aproape 1 200 de firme din 32 de țări ale lumii, cu o bogată tradiție în prelucrarea lemnului și în special a producției de mobilă. Țara noastră a fost reprezentată de întreprinderile «Tehnoforestexport», — prezentă pentru a cincea oară consecutiv la Köln — «Ilexim» și «Iceco» care, pe o suprafață de peste 5 000 mp, au expus mai mult de 30 de garnituri complete de sufragerie, dormitoare, camere de zi, holuri, mobilier de birou, piese separate, realizate de fabricile industriei republicane, cooperăției meșteșugărești și industriei locale.

De un viu interes din partea oamenilor de afaceri, a specialiștilor și publicului s-a bucurat mobila stil gotic, stil vechi german, sheraton, rococo, realizată cu ornamentații frumoase, sculpturi fine, într-o execuție foarte îngrijită, demonstrînd cu prisosință îndemnarea și rafinamentul decoratorilor români de la cunoscutele fabrici din Arad, Cluj, Oradea, Iași și altele, pentru care organizații au primit felicitări.

Postul de radio Deutschlandfunk din Köln, într-o emisiune consacrată prezentării standului nostru, și-a exprimat admirația pentru diversificarea înregistrată de industria lemnului din România, subliniind în încheiere perspectivele care există pentru lărgirea exportului românesc de mobilă pe piața Republicii Federale a Germaniei.

székesfehérvár: aici e mormîntul?

În orașul Székesfehérvár, în vestul Republicii Populare Ungare, au fost descoperite rămășițele unei biserici vechi de un mileniu. Arheologii maghiari dispun de date care îi îndreptățesc să creadă că în această biserică vor găsi mormîntul lui Geza, primul conducător al statului maghiar. Dacă ipoteza lor se va dovedi exactă, ei se află acum în preajma unei descoperiri de mare importanță istorică.

le rămîne poluarea...

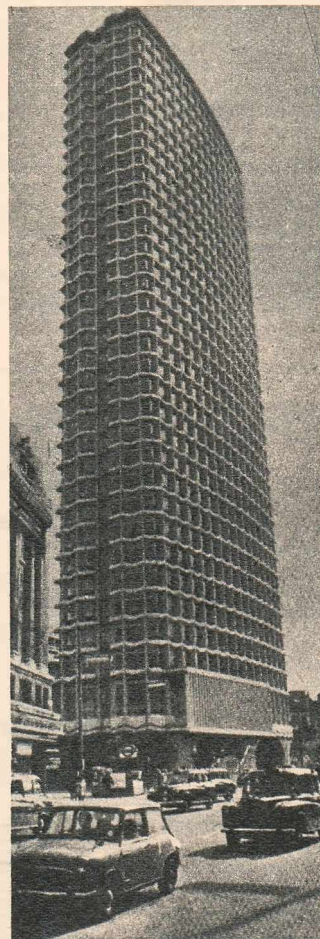
Aeroportul londonez Gatwick a făcut parte, încă de la începuturile lui, din districtul Surrey. Hotărîrea de a trece aeroportul sub administrarea unui alt district — West Sussex — a dat naștere unor reacții de nemulțumire în Surrey. A fost format un comitet de acțiune care a organizat și manifestația de protest din fotografie — un «sit-down» în zăpadă — în preajma aeroportului, sub lozincă «Gatwick în Surrey». Căci după cum explică H.J. Wells, președintele comitetului, «Surrey are o experiență unanim recunoscută în administrarea acestui aeroport și a regiunii înconjurătoare. Trecerea va avea drept consecință faptul că Surrey-ul va rămîne cu problemele poluării fonice, cu responsabilitatea căilor de acces spre aeroport, a hotelurilor și a altor servicii, fiind în schimb lipsit de dreptul de a-și mai spune cuvîntul în ce privește tocmai aeroportul».

„monstrul din Londra“

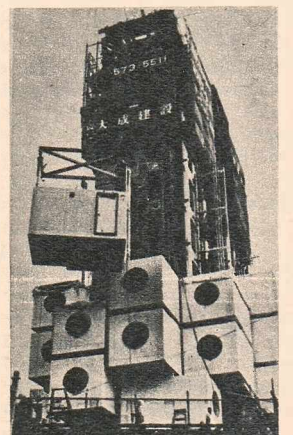
Sub acest titlu, la rubrica scandalurilor cu specula, revista vest-germană «Stern» publică fotografia acestui zgîrie-nori înălțat în centrul comercial al Londrei de către antreprenori afaceriști, cu scopul de a realiza profituri exorbitante de pe urma unor chirii de speculă. Faptul ar fi putut trece poate neobservat într-o lume în care abundă afacerile mai mult sau mai puțin licite, dacă presa și autoritățile londoneze nu ar fi fost sesizate de o situație cu totul neobișnuită. Din 1964, această clădire destinată a adăposti birourile a zeci de întreprinderi stă complet goală. De ce? Pentru simplul motiv că proprietarii avizi de cîștiguri cît mai mari nu s-au decis încă să accepte ofertele succesive de închiriere, considerîndu-le «sub pretențiile lor». Și pentru că nu cumva monstrul din prefabricate să fie luat cu asalt de chiriași nepoțiți (atît de numeroși azi în plină criză de locuințe), antreprenorii Harry Hyams și George Wimpey nu s-au sfiit să asigure o strașnică pază formată din cîțiva oameni înarmați și 20 de... ciini. În felul acesta, în vîzul tuturor colosul de 33 de etaje a putut rămîne neocupat timp de peste șapte ani. Acum, cînd scandalul a explodat ca o bombă, numeroase personalități politice au intrat în arenă pentru a denunța și alte aspecte ilicite ale acestei operațiuni. Astfel, în cadrul unei recente dezbateri în Camera Comunelor, deputata laburistă Phillips, după ce a înfierat jocul speculanților care sfidează starea de pauperitate a multor londonezi fără locuințe, a declarat că «acest monstru obscen» a fost construit tocmai într-un moment cînd guvernul laburist de atunci pregătise o lege pentru limitarea construcțiilor de clădiri pentru birouri în London-City. Hyams și

Wimpey s-au grăbit și au profitat de faptul că simultan cu această lege guvernul nu se preocupase de măsuri pentru limitarea creșterii galopante a chiriilor. Discuția continuă, iar monstrul de 115 metri înălțime rămîne neocupat dar bine păzit...

camping în inima metropolei

Un camping sui-generis. Nu pentru odihna de week-end, ci pentru cea din zilele de lucru. Pentru că la Tokyo și în alte mari orașe japoneze traficul devine din ce în ce mai intens și pentru că distanțele pe care trebuie să le parcurgă un mare număr de oameni de la locul lor de muncă pînă acasă devin tot mai mari, o firmă niponă a început să construiască așa-numite «cutiuțe de locuit», care pot fi suprapuse ca niște cuburi, formînd adevărate clădiri înalte, plasate pe un postament solid, special construit. Scopul urmărit — se spune — este acela de a oferi adăpost provizoriu și nu prea costisitor tuturor acelor salariați care sînt obligați să lucreze pînă tîrziu seara și nu au timpul necesar pentru a se «repezi» pînă acasă în pauza de prînz. Un camping în centrul orașului — o idee năstrucnică a unor arhitecți originali.

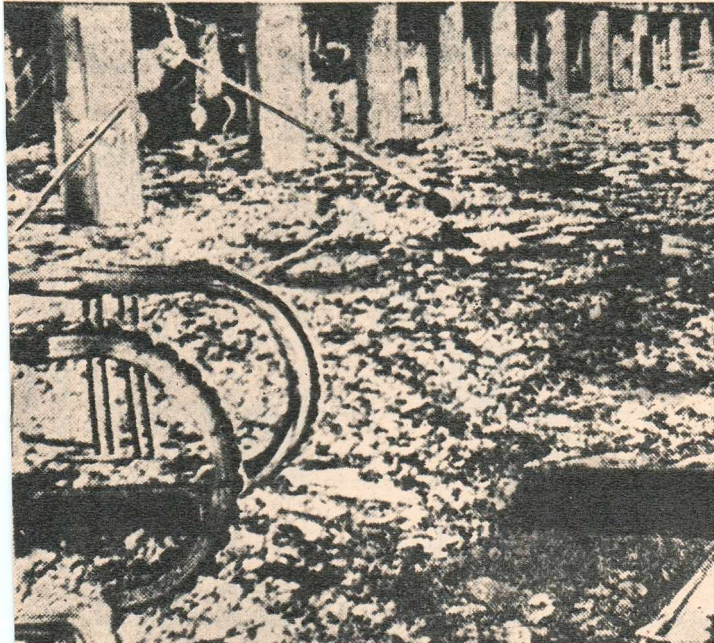

iarna în dublă ipostază

Chiar dacă nu se află la «Polul frigului», Moscova nu este ocolită în anotimpul rece de gerurile tradiționale ale iernii ruse. Numai că anul acesta tradiția temperaturilor scăzute s-a întrecut uneori cu gluma, punându-i la grea încercare chiar și pe moscoviții cei mai rezistenți la frig. Faptul că marile geruri n-au fost persistente a constituit totuși o consolare. Imaginea redă o scenă obișnuită pe străzile capitalei sovietice în timpul unui viscol (stînga).

Dar iată și o altă față mai puțin obișnuită a acestei ierni în Uniunea Sovietică. Peste palmierii sudului s-a așternut pe neașteptate mantia de zăpadă. Imaginea pare aproape neverosimilă. Și totuși a nins virtos în Abhazia, la doi pași de țărmul răsăritean al Mării Negre, îndeobște ocolit de frig și zăpadă, chiar și iarna. Aici temperaturile nu coboară în anotimpul rece sub 8-10 grade Celsius. De astă dată, o dată cu ninsoarea neașteptată, la Suhumi s-au înregistrat și patru grade sub zero. Un asemenea capriciu al naturii n-a mai avut loc în capitala Abhaziei de la 1949 încoace (dreapta).

s-a întîmplat la manila

Opt morți, peste o sută de persoane grav rănite și un imens morman de moloz — iată bilanțul incendiului care a distrus în întregime clădirea principală a aeroportului central din Manila. Deși primele cercetări n-au putut stabili cauza exactă a dezastrului, reprezentanții ai autorităților filipineze sînt înclinați să presupună că incendiul a fost pus la cale de anumiți funcționari din însăși administrația aeroportului, care erau implicați în afaceri ilicite și grave încălcări ale regulamentului de efectuare a controlului vamal. Faptul că focul a izbucnit simultan în mai multe puncte, apare ca o dovadă în plus că și în acest caz a acționat o mină criminală interesată să acopere cu cenușă urmele unei activități ilicite. După căutări insistente, poliția a descoperit sub dărîmături aur și pietre prețioase evaluate la 500 000 de dolari.

cronica de trei secunde

DOMICILIUL CONJUGAL (I)

Fost polițist la New York, James Bennett, om la 40 de ani, — vîrsta tuturor zvăpăielilor, după cum constat din propria numărătoare — s-a apucat și el, în mai '71, să deturneze un avion cînd trecea peste insulele Bahamas și a cerut 500 mii de dolari pe aiureala sa. N-a ținut. L-au prins, l-au ferecat, l-au acuzat de piraterie aeriană și l-au judecat. La proces, Bennett a motivat gestul său prin aceea că vroia să comită o faptă spectaculoasă cu care s-o împace pe nevastă-sa. Cine știe cum arăta nevastă-sa, dacă avea nevoie de o asemenea faptă spectaculoasă... În sfîrșit, juriul s-a uitat atent la el, l-a dat pe mina psihiatrilor, psihiatrii l-au întors pe o parte și pe alta și au admis că omul care a vrut să deturneze un avion pentru consolidarea căminului conjugal nu e în toate mințile și e deci iresponsabil.

James Bennett a fost achitat și trimis la spitalul psihiatric. În schița aceea a lui Cehov, un scriitor a fost achitat după ce a ucis cu tamponul o doamnă care venise să-i citească o tragedie în cinci acte.

Sînt într-adevăr cazuri cînd «bărbații e nebuni», și dacă justiția e justiție nu are ce le face...

DOMICILIUL CONJUGAL (II)

...Cu totul altfel a fost însă cazul lui Carlo Pinto, bărbat întreg la minte, ferecat în închisoarea San Vittore. Carlo avea în celula sa un post emițător cu care comunica în afară cu scumpa-i soție Savina, aflată într-o mașină din preajma închisorii. Un radioamator — căci e plină lumea de ei — a interceptat mesajele lor care i s-au părut mai mult decît curioase. Cei doi dialogau așa:

— Du la consignație iarba!

— Dă-le cinci dovleci înainte și alți cinci după...

Radioamatorul a «turnat» poliției aceste vorbe adinci, poliția a localizat postul și l-a luat la întrebări pe cei doi. Soții au replicat una și bună: ei se informau în acest limbaj criptic despre viața lor privată. Poliția se scarpină în cap — așa să fie? Dacă puneau la cale o evadare, și dovleci, iarba, consignația erau semnele unui plan diabolic pentru ștergerea putinei?

Cu tot regretul, trebuie admis că poliția are dreptate să fie suspicioasă. Cîte evadări nu sînt puse la cale chiar de oameni liberi, prin parcuri și prin telegrame, spunîndu-și unul altuia acele cuvinte mai enigmatice decît mii de dovleci: te iubesc, mi-e dor de tine, I love you, ti voglio bene.

Radu COSASU

agendă

Încă înainte de deschiderea «Olimpiadei albe» de la Sapporo, comentarii sportivi au avut un «subiect gras»: excluderea schiorului austriac **KARL SCHRANZ** de la Jocurile Olimpice. După cum se știe din relațiile presei, acesta a fost descalificat pe motiv că a permis în ultimii ani folosirea numelui său în acțiuni felurite de publicitate prin presă, radio și alte mijloace. Ca atare, s-a considerat că Schranz nu poate concura ca sportiv amator.

Manifestațiile de protest ce au avut loc la Dublin ca urmare a incidentelor violente din Ulster, manifestații în timpul cărora a fost incendiată clădirea ambasadei Marii Britanii în Republica Irlanda, l-au pus într-o situație dificilă pe premierul irlandez **JACK LYNCH**. Guvernul britanic, considerînd cazul de o gravitate deosebită, i-a adresat o notă de protest. Jack Lynch s-a văzut obligat de circumstanțe să declare că pagubele (250 000 lire sterline) vor fi compensate.

Reflectînd starea de instabilitate politică dintr-o serie de stătuțețe din Federația emiratelor arabe unite, recenta încercare de lovitură de stat care a avut loc în Sharjah, deși eșuată, s-a soldat cu asasinarea șefului **KHALED BIN MUHAMMAD AL DASSIMI** de către propriul său văr și rival, pe care l-au ajutat alți 18 complotiști. Deși telegramele de presă au anunțat arestări, alte atențate nu par a fi excluse.

La Milano a încetat din viață (la 65 de ani) celebrul scriitor, ziarist și pictor italian **DINO BUZZATI**. Autorul cunoscutei povestiri «Barnabo, omul munților», care l-a consacrat ca scriitor în 1933, și al romanului «Deșertul tătarilor» (ambele apărute și în traducere românească) a lucrat cîteva decenii în redacția cotidianului «Corriere della Sera», fiind în ultimii ani și redactorul șef al suplimentului cultural-artistic al acestui ziar.

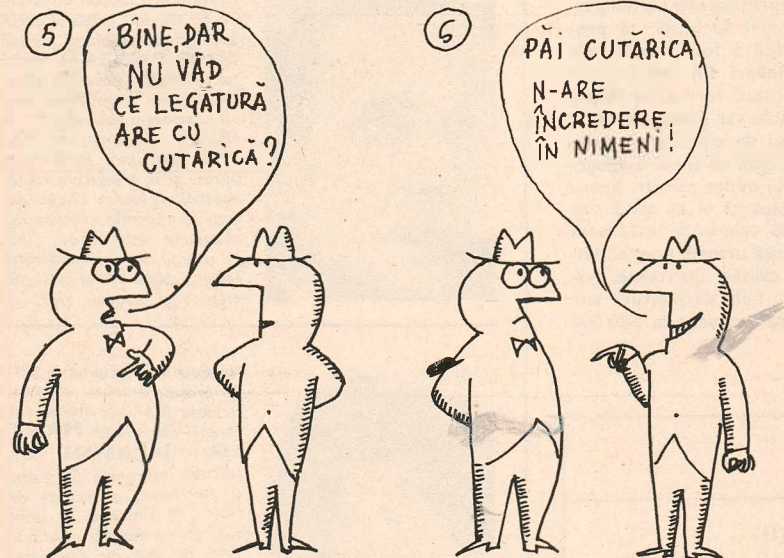
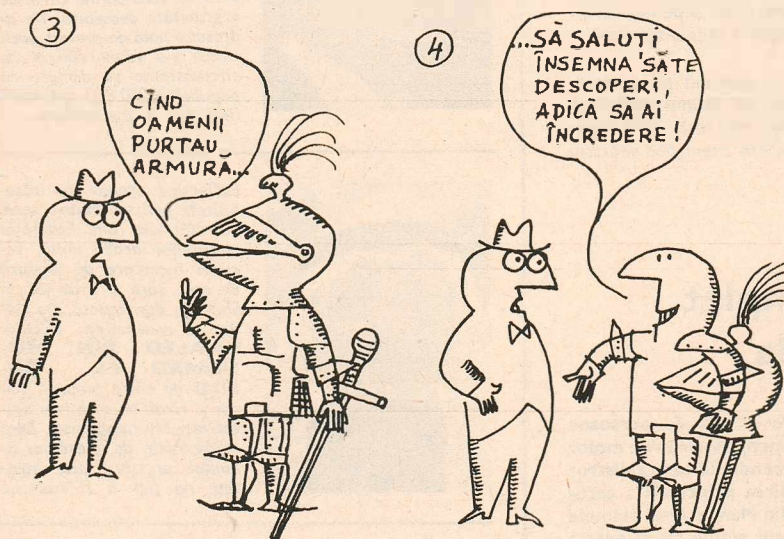

Născută la 26 octombrie 1911 în orașul jazului, la New Orleans (S.U.A.), marea cîntăreață de culoare **MAHALIA JACKSON**, neîntrecută interpretă de gospel și spirituals, a încetat din viață la Chicago, în urma unei grave maladii cardiace. Zeci de mii de admiratori și prieteni care i-au fost devotați în tot cursul vieții ei au participat la funeralii, aducînd un ultim omagiu cîntăreței și militantei împotriva segregăției rasiale.

La sesiunea de la Nairobi (Kenya) a Comitetului O.N.U. pentru resurse naturale, **ROBERT GARDINER**, secretarul executiv al Comisiei economice a Organizației Națiunilor Unite pentru Africa, a arătat că în urma prospecțiunilor efectuate în ultimii ani, astăzi există deja trei țări africane care produc peste 45 milioane tone petrol pe an, situîndu-se astfel printre primele 11 țări producătoare de petrol din lume.

de Cik DAMADIAN

de Adrian ANDRONIC

— Troleibuzul nostru s-a defectat. Poftiți vă rog în celălalt troleibuz!!!

ÎN JURUL FOCULUI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL: 1) Veche armă de foc — Isteț foc! 2) Surcele de aprins foc — Sezon dogoritor. 3) Vers plin de foc — Rezistența reșoului. 4) Articol... din cărbune! — Intocaii ostași ai lui Tudor (sing.). 5) Aprinde singele! — În bătaia focului. 6) Organ de mașină — Conservă de carne — Aceia (pop.). 7) A prăpădi — Trăsură englezească. 8) Cenușă întărită — Focos (fig.). 9) Materie primă pentru foc — Refrenul trubadurului zgribulit — Cămăși. 10) Cap în continentul fierbinte — Armă de foc. 11) Stare... pe jărat.

VERTICAL: 1) «Cărbunele» grîului — Monedă poloneză. 2) La gura sobei (pl.) — Întreține arderea. 3) Rezultat din foc — Aprins. 4) Torturi (sing.) — Drum pentru fum. 5) Onomatopeea sughițului — Cămin — Interjecție în ger. 6) Scînteii pe sfîrșite! — Așezați — Strigătul păsărilor... afumate. 7) Unelte agricole — Popor din zona climei calde. 8) Foc lăuntric (fig.) — Mocnit (fig.). 9) Dorință înfocată — Afirmatie. 10) Negustori de arme de foc. 11) Regiune europeană cu mult cărbune — Vulcane nestinse.

I.Gh. CARAIMAN

Dicționar: ONE.

Dezlegarea jocului «LA PATINAJ», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) AMAN — PATINOAR. 2) LACURI — ANGLIA. 3) UNSA — SINA — TAU. 4) NEA — ATAC — SANT. 5) ET — ELAN — SA — IA. 6) C — ATA — CUPLU — T. 7) ARBITRU — OT — BE. 8) REA — UA — TRUDA. 9) ECHER — ASTRALA. 10) O — VALSA — INEU. 11) IMPATRITA — STR.